خلاصه تحولات اقتصادی کشور
۱۴۰۳

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
خلاصه تحولات اقتصادی کشور در سال ۱۳۶۹-/ تهیه و تنظیم در اداره بررسیهای اقتصادی - تهران : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، [۱۳۷۱] -
ج: جدول، نمودار
سالانه
۱. ایران- اوضاع اقتصادی- ۱۳۶۸- الف. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران. اداره بررسیهای اقتصادی. ب. عنوان.
۸ خ ۲ ب/ HC ۴۷۱ خ ۲۷۸ ب ۳۳۰/۹۵۵۰۸۴۴

تاریخ انتشار: مهر ماه ۱۴۰۵

تهیه و تنظیم: اداره تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی
تهران ـ اتوبان شهید حقانی ـ باغ موزه بانک مرکزی
تلفن: ۲۹۹۵۱
تهران، صندوق پستی: ۱۵۳۸۶۵۱۳۰۷
پست الکترونیک: G.Secdept@CBI.IR
نشانی پایگاه اطلاع‌رسانی: http://www.cbi.ir

علائم

شرح	علامت
رقم نزدیک صفر است.	—
رقم در دسترس نیست.	oo
آمار وجود ندارد.	ooo
رقم ناچیز است و به آخرین رقم اعشاری نیز نمی‌رسد.	*
ارقام مقدماتی است.	□
در ارقام تجدید نظر شده است.	▲
محاسبه (درصد تغییر) امکان‌پذیر نیست.	θ
رشدهای بالاتر از ۵۰۰ درصد و پایین‌تر از ۵۰۰- درصد وجود دارد.	▣

توجه: در تمام جداول درصد تغییر از ارقام کامل محاسبه شده است و اختلاف جزئی در سرجمع و اجزا ناشی از گرد کردن ارقام است.

نقل مطالب مندرج در این نشریه با ذکر ماخذ مجاز است.

فهرست مندرجات

مقدمه ۱
تحولات اقتصادی جهان ۳
اقتصادهای پیشرفته ۵
اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه ۶
تحولات بازار نفت ۸
تولید و هزینه ناخالص داخلی ۱۰
تحولات بخش واقعی اقتصاد ۱۰
انرژی ۱۰
کشاورزی ۱۱
وضعیت بارندگی ۱۱
تولید محصولات کشاورزی ۱۱
بورس کالای کشاورزی ۱۲
حمایت‌های مالی از بخش کشاورزی ۱۲
تجارت خارجی بخش کشاورزی ۱۳
ضریب خوداتکایی ۱۵
صنعت و معدن ۱۵
شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی ۱۵
تولیدات منتخب و صادرات صنعتی ۱۶
مجوزهای صنعتی و معدنی ۱۶
تامین مالی صنعت و معدن ۱۷
مشارکت نظام بانکی در اجرای طرح رونق تولید ۱۷
ساختمان و مسکن ۱۸
تسهیلات اعطایی به بخش ساختمان و مسکن ۱۸
شاخص‌های قیمت در حوزه ساختمان و مسکن ۱۹
شاخص‌های قیمت ساختمانی ۱۹
شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری ۱۹
شاخص قیمت زمین ۲۰
حمل و نقل ۲۰
جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی ۲۲
تحولات بخش مالی ۲۳
بودجه و وضع مالی دولت ۲۳
تحولات بازرگانی خارجی کشور ۲۶
واردات ۲۶

صادرات ۲۶
رابطه مبادله گمرکی ۲۷
تراز پرداخت‌های خارجی ۲۷
پول و اعتبار ۲۸
نقدینگی و عوامل موثر بر آن ۲۸
سهم پول در نقدینگی ۲۹
بررسی عوامل موثر بر پایه پولی ۲۹
بررسی اجزای ضریب فزاینده نقدینگی ۲۹
سپرده‌های بخش غیر دولتی ۲۹
مطالبات غیر جاری(سررسیدگذشته، معوق و مشکوک‌الوصول) ۲۹
نظام‌های پرداخت ۳۰
پرداخت‌های نقدی(اسکناس و مسکوک) ۳۰
نظام تصفیه چک ۳۰
ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی ۳۰
مبادلات الکترونیکی ۳۱
شتاب ۳۱
سحاب ۳۱
ساتنا ۳۲
پایا ۳۲
پل ۳۲
سیما ۳۳
تحولات بازار دارایی‌ها ۳۳
بورس اوراق بهادار ۳۳
بورس‌های کالایی ۳۴
فرابورس ۳۵
بازار بدهی ۳۵
تامین مالی ۳۶
بازار ارز و طلا ۳۷
نرخ‌های ارز و قیمت سکه ۳۷
روند قیمت‌ها ۳۸
شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی ۳۹
تورم در استان‌ها ۳۹
شاخص بهای تولیدکننده ۴۰
شاخص بهای کالاهای صادراتی ۴۰
تحلیل هزینه و رفاه خانوار ۴۰
فهرست جداول آماری ۴۳
جداول آماری ۴۶

مقدمه

رویکرد کلی سیاست‌های بانک مرکزی در سال ۱۴۰۳ تداوم برنامه‌های تثبیت اقتصادی با تمرکز بر مهار تورم، مدیریت رشد نقدینگی در چارچوب هدف‌گذاری‌های تعیین‌شده، حفظ ثبات در بازار ارز، تامین مالی هدفمند بخش‌های تولیدی و تنظیم‌گری انضباط پولی و اعتباری بود. بررسی آمارهای اقتصادی کشور در سال ۱۴۰۳ نشان‌دهنده آن است که با وجود تداوم فشارهای ساختاری و ریسک‌های خارجی، جهت‌گیری سیاست‌های بانک مرکزی و هماهنگی‌های کلان اقتصادی توانسته است رشد مثبت اقتصادی را استمرار بخشد و متغیرهای پولی و واقعی را در مسیر کنترل‌شده هدایت نماید.

بر اساس برآوردهای اولیه، تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه (به قیمت‌های جاری) در سال ۱۴۰۳ به ۲۰۸۷۰۴ هزار میلیارد ریال رسید که حاکی از رشد اسمی ۳۲/۸ درصدی نسبت به سال قبل از آن است. همچنین تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰ از رشدی معادل ۳/۲ درصد برخوردار گردید. بررسی سهم بخش‌ها در رشد اقتصادی نشان‌دهنده آن است که بخش خدمات با سهم ۱/۶ واحد درصدی و بخش صنایع و معادن با سهم ۰/۹ واحد درصدی، بیشترین سهم را در رشد تولید ناخالص داخلی داشته‌اند؛ در حالی که سهم بخش‌های نفت و گاز و کشاورزی در رتبه‌های بعدی تاثیرگذاری قرار گرفتند.

از میان اجزای تشکیل‌دهنده هزینه ناخالص داخلی، در سال ۱۴۰۳ هزینه‌های مصرفی نهایی بخش‌های خصوصی و دولتی (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۳/۵ و ۳/۸ درصد افزایش یافتند. همچنین تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت ثابت سال ۱۴۰۰ در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن، رشدی معادل ۳/۸ درصد را به ثبت رساند. در حوزه تجارت خارجی نیز، رشد صادرات کالاها و خدمات نسبت به سال ۱۴۰۲ معادل ۶/۰ درصد و رشد واردات کالاها و خدمات معادل ۲/۷ درصد تحقق یافت.

بر این اساس، هزینه ناخالص داخلی کشور در سال ۱۴۰۳ به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰ در مقایسه با عملکرد سال ۱۴۰۲ معادل ۳/۷ درصد افزایش داشت.

در بخش انرژی، تولید برق کشور در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن ۲/۵ درصد رشد یافت و به ۳۹۵/۶ میلیارد کیلووات‌ساعت بالغ گردید. در سمت تقاضا نیز مصرف برق کشور در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ با رشدی معادل ۲/۱ درصد به ۳۳۹/۷ میلیارد کیلووات‌ساعت رسید. همچنین در حوزه گاز طبیعی، مصرف گاز در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن ۲/۸ درصد افزایش نشان داد و میزان ۲۵۵/۴ میلیارد مترمکعب را به ثبت رساند.

در بخش صنعت و معدن، شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی (با سهم نزدیک به ۷۰ درصد از ارزش افزوده بخش صنعت) در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن ۰/۱ درصد کاهش یافت. در این سال، از میان ۲۴ گروه صنعتی، شاخص تولید ۱۳ گروه با ضریب اهمیت ۴۸/۵ درصد نسبت به سال قبل از آن با رشد مثبت همراه بود؛ در مقابل، شاخص تولید ۱۱ گروه صنعتی (از جمله صنایع تولید فلزات اساسی) نسبت به سال ۱۴۰۲ با کاهش مواجه گردید.

در بازار کار، بهبود شاخص‌های نیروی کار در سال ۱۴۰۳ تداوم یافت. نرخ بیکاری کل کشور با کاهش ۰/۵ واحد درصدی نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۷/۶ درصد تنزل کرد. همچنین جمعیت فعال اقتصادی با افزایش ۰/۷ درصدی به ۲۶/۸ میلیون نفر و جمعیت شاغل با رشد ۱/۲ درصدی نسبت به سال قبل از آن به ۲۴/۸ میلیون نفر بالغ شد. این تحولات، بیانگر بهبود وضعیت اشتغال و ثبات نسبی در بازار کار است.

در سال ۱۴۰۳، عملکرد درآمدهای عمومی دولت با ۵۰/۰ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن به ۱۶۴۲۶/۵ هزار میلیارد ریال (تحقق ۱۰۲/۸ درصدی رقم مصوب بودجه) رسید که ۱۳۵۱۰/۷ هزار میلیارد ریال آن درآمد مالیاتی بود. در مقابل، پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری) با رشد ۵۸/۵ درصدی و پرداخت‌های عمرانی با افزایش ۴۴/۶ درصدی همراه بودند. این امر به کسری ۱۲۸۲۴/۵ هزار میلیارد ریالی تراز عملیاتی و کسری ۸۷۸۲/۹ هزار میلیارد ریالی مجموع تراز عملیاتی و سرمایه‌ای (به ترتیب افزایش ۱۰۶/۹ درصدی و ۱۰۳/۴ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۲) انجامید که از محل خالص دارایی‌های مالی تامین شد.

در سال ۱۴۰۳، حساب‌جاری تراز پرداخت‌های خارجی براساس برآوردهای مقدماتی با ۵۴/۰ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن، با ۱۳/۲ میلیارد دلار مازاد همراه شد. عامل اصلی این تحول، رشد قابل توجه مازاد حساب کالا بود که با ۲۷/۴ درصد افزایش به ۲۶/۹ میلیارد دلار بالغ گردید. طی این سال، ارزش صادرات نفتی با افزایش ۱۵/۹ درصدی به ۶۵۸۴۱ میلیون دلار و ارزش صادرات غیر نفتی با افزایش ۱۳/۴ درصدی به ۴۹۵۸۰ میلیون دلار رسید. همچنین در بخش بازرگانی گمرکی، ارزش صادرات با ۱۷/۱ درصد افزایش به ۵۸/۵ میلیارد دلار رسید؛ مقاصد عمده این صادرات به‌ترتیب کشورهای چین، عراق، امارات متحده عربی، ترکیه و افغانستان بودند. در مقابل، ارزش واردات گمرکی با رشد ۹/۹ درصدی به ۷۳/۵ میلیارد دلار افزایش یافت که مبادی اصلی آن کشورهای امارات متحده عربی، چین، ترکیه، آلمان و هند بودند. در نتیجه این تحولات، کسری تراز بازرگانی گمرکی در سال ۱۴۰۳ با کاهش ۱۱/۴ درصدی نسبت به سال قبل از آن، به ۱۵/۰ میلیارد دلار محدود گردید.

در حوزه سیاست‌های پولی، بانک مرکزی با تداوم سیاست کنترل مقداری رشد ترازنامه بانک‌ها و اجرای فعال عملیات بازار باز و توافق بازخرید (ریپو)، تلاش کرد تا روند رشد نقدینگی را مدیریت و مهار کند. با این حال، حجم نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۳ با ۲۹/۱ درصد رشد نسبت به پایان سال قبل از آن، به رقم ۱۰۱۶۵۹۵/۵ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با رشد سال ۱۴۰۲ (۲۴/۳ درصد)، معادل ۴/۸ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. بررسی عوامل موثر بر رشد نقدینگی بیانگر آن است که افزایش خالص دارایی‌های خارجی سیستم بانکی با سهم فزاینده ۲۷/۷ واحد درصد و رشد ۳۲/۷ درصدی مطالبات از بخش غیر دولتی با سهم ۲۳/۵ واحد درصد، مهم‌ترین نیروهای محرک رشد نقدینگی بوده‌اند.

در سال ۱۴۰۳، نرخ رشد پایه پولی با ۳/۳ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۲۴/۵ درصد رسید. در این سال، خالص دارایی‌های خارجی (ناشی از تسعیر ارز) با سهمی معادل ۱۲۲/۲ واحد درصد و مطالبات از بانک‌ها با سهم ۳۶/۵ واحد درصد مهم‌ترین عوامل افزایش، پایه پولی بودند. شایان ذکر است بانک مرکزی در این سال با هدف مدیریت نقدینگی بانک‌ها و کاهش هزینه‌های تامین مالی دولت، رویکرد فعالانه‌ای را در عملیات بازار باز و توافق بازخرید (ریپو) در پیش گرفت که منجر به افزایش ۹۸/۰ درصدی مانده اجرای عملیات سیاست پولی در ترازنامه بانک مرکزی شد.

در حوزه بازار ارز طی سال ۱۴۰۳، متوسط قیمت فروش حواله دلار در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به ۵۱۰/۹ هزار ریال

رسید که رشد ۳۳/۶ درصدی را نسبت به سال قبل از آن نشان می‌دهد. در بازار غیر رسمی نیز هر دلار آمریکا با افزایش ۳۳/۱ درصدی به طور متوسط با نرخ ۶۸۸/۱ هزار ریال مبادله شد و ضریب تغییرات آن با ۱۰/۸ واحد درصد افزایش به ۱۶/۶۱ درصد بالغ گردید که بیانگر نوسانات بیشتر بازار ارز نسبت به سال قبل از آن است. متاثر از افزایش نرخ ارز در بازار غیررسمی و رشد بهای جهانی اونس طلا، قیمت انواع مسکوکات طلا نیز روند صعودی داشت؛ به‌گونه‌ای که متوسط قیمت هر قطعه سکه تمام طرح جدید به ۵۰۶/۷ میلیون ریال رسید و در این میان سکه تمام بهار آزادی با ۷۲/۹ درصد و ربع‌سکه با ۵۶/۴ درصد، به ترتیب بیشترین و کمترین رشد قیمت را در میان قطعات سکه به ثبت رساندند.

در سال ۱۴۰۳، نرخ تورم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی با ۱۱/۶ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۳۵/۸ درصد رسید و نرخ تورم شاخص قیمت تولیدکننده نیز با کاهش ۷/۶ واحد درصدی رقم ۲۷/۶ درصد را ثبت نمود که این روند نزولی نتیجه اتخاذ رویکرد تثبیت، ریل‌گذاری سیاست‌های پولی و ارزی، هدایت نرخ رسمی حواله و اسکناس به سمت سطوح تعادلی و مدیریت ارزی کشور بود؛ لیکن در ماه‌های انتهایی سال ۱۴۰۳ به دلیل افزایش نرخ ارز غیررسمی (تحت‌تاثیر اخبار منفی ناظر بر تشدید تحریم‌های اقتصادی و تنش‌های سیاسی و نظامی) و همچنین اصلاحات نظام ارزی، در کنار افزایش انتظارات تورمی ناشی از عوامل مذکور، نرخ تورم روند صعودی به خود گرفت؛ به‌طوری‌که در اسفندماه ۱۴۰۳، تورم نقطه‌به‌نقطه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به ۳۹/۷ درصد (۳/۵ واحد درصد بیشتر از اسفندماه ۱۴۰۲) رسید و تورم نقطه‌به‌نقطه شاخص قیمت تولیدکننده به ۳۷/۰ درصد (۹/۳ واحد درصد بیشتر از اسفندماه ۱۴۰۲) رسید.

در مجموع، سال ۱۴۰۳ با دستیابی به مازاد ترازپرداخت‌ها و کاهش نرخ تورم سالانه تحت‌تاثیر سیاست‌های تثبیت اقتصادی همراه بود؛ با این حال، تداوم چالش‌های مربوط به رشد نقدینگی و تاثیرپذیری بازارهای ارز و تورم از تنش‌های منطقه‌ای و انتظارات تورمی در ماه‌های پایانی، ضرورت استمرار رویکردهای انضباط‌بخش پولی و ارزی را بیش از پیش نمایان ساخت.

تحولات اقتصادی جهان[1]

اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۴، با وجود فشار ناشی از سیاست‌های پولی انقباضی در سطح جهان، انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری بالایی از خود نشان داد و موفق شد بدون ورود به رکود جهانی، فرایند مهار تورم[2] را با موفقیت نسبی طی کند؛ به‌گونه‌ای که تورم عمومی جهان از ۶/۷ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۵/۸ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یافت.

در حالی‌که در سال‌های گذشته، تورم جهانی تحت‌تاثیر فشارهای تقاضا پس از دوران همه‌گیری کرونا، اختلالات گسترده در زنجیره‌های تامین و جهش قیمت کالاها ناشی از جنگ در اوکراین، روند صعودی گرفته بود و به شکلی بی‌سابقه افزایش یافت در سال ۲۰۲۴ با کاهش همراه شد. این کاهش حاصل دو فرآیند اصلی بود: نخست، رفع تدریجی تنگناهای سمت عرضه و بهبود ظرفیت‌های تولید؛ و دوم، نقش تعیین‌کننده سیاست‌های پولی انقباضی در سال‌های گذشته در مهار تقاضا و تثبیت انتظارات تورمی؛ علاوه بر این، عادی‌سازی

۲- مطالب این بخش عمدتا برگرفته از گزارش چشم‌انداز جهانی صندوق بین‌المللی پول، اکتبر ۲۰۲۴ می‌باشد.

۳- Disinflation

شرایط بازار کار و افزایش عرضه نیروی کار (عمدتا از مسیر جریان مهاجرت) این امکان را فراهم ساخت تا تورم بدون تحمیل رکود عمیق بر فعالیت‌های اقتصادی فروکش کند و از شکل‌گیری مارپیچ‌های زیان‌بار «دستمزد-قیمت[۱]» که در دهه‌های گذشته تجربه شده بود، جلوگیری شود.

در پی این موفقیت در مهار قیمت‌ها، بانک‌های مرکزی در اقتصادهای پیشرفته وارد فاز جدیدی تحت عنوان «چرخش سه‌گانه[۲]» شدند. این چرخش بر سه محور اصلی استوار بود: نخست، تغییر جهت از سیاست‌های انقباضی به سوی آغاز چرخه کاهش نرخ بهره؛ دوم، بازسازی ضربه‌گیرهای مالی و احیای انضباط بودجه‌ای و سوم، تمرکز بر اصلاحات ساختاری در جهت ارتقای بهره‌وری. این تحولات با تعدیل هزینه‌های تامین مالی، بستر مناسبی را برای گذار از دوران فشارهای تورمی به سمت ثبات پولی پایدار فراهم کرد.

رشد اقتصادی جهان پس از ثبت رقم ۳/۳ درصد در سال ۲۰۲۳، در سال ۲۰۲۴ به ۳/۵ درصد رسید؛ رقمی که گرچه بیانگر تاب‌آوری اقتصاد در برابر فشارهای سیاست‌های پولی انقباضی و دوری از رکود جهانی بود، اما در مقایسه با روندهای تاریخی پیش از همه‌گیری کرونا، رشدی ضعیف به شمار می‌رود. در این میان، با رفع عدم‌تعادل‌های چرخه‌ای[۳] در اقتصادهای بزرگ، فعالیت‌های اقتصادی بار دیگر به سمت ظرفیت تولید بالقوه بازگشتند. با این حال، در ورای این وضعیت، واگرایی‌های مشهودی میان مناطق مختلف به چشم خورد؛ به‌طوری‌که تاب‌آوری و پایداری دور از انتظار اقتصاد ایالات متحده آمریکا، توانست آثار منفی ناشی از کندی رشد در بزرگ‌ترین اقتصادهای اروپایی را تا حد زیادی خنثی سازد. هم‌زمان در میان اقتصادهای نوظهور نیز جهش تقاضا برای تجهیزات الکترونیکی تحت‌تاثیر سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی در اقتصادهای نوظهور، پیامدهای منفی ناشی از اختلالات حمل‌ونقل و رخدادهای اقلیمی در خاورمیانه و آفریقا را تعدیل نمود.

با این وجود، موانع عمیق ساختاری همچنان مانع رونق میان‌مدت اقتصاد جهان بودند. ثابت ماندن پیش‌بینی رشد پنج‌ساله جهانی در سطح پایین ۳/۱ درصد توسط صندوق بین‌المللی پول نشان می‌دهد عواملی مثل پیری نیروی کار و ضعف بهره‌وری به موانعی پایدار در مسیر رشد تبدیل شده‌اند.

در کنار این چالش‌های ساختاری، سایه‌ی ریسک‌های نزولی[۴] همچنان بر چشم‌انداز اقتصاد جهانی سنگینی می‌کند. تشدید سیاست‌های محدودکننده تجاری[۵] و تداوم بحران در بخش املاک چین، ثبات زنجیره‌های تامین بین‌المللی را با مشکل روبه‌رو کرده و احتمال سرریز شدن پیامدهای منفی به سایر اقتصادها را تقویت کرده است. همزمان، نوسانات بازارهای مالی و تنش‌های ژئوپلیتیک، خطر بازگشت تورم و شوک‌های قیمتی را افزایش داده است. در نهایت، فشارهای معیشتی و ناآرامی‌های اجتماعی، فضای سیاست‌گذاری برای اجرای اصلاحات ساختاری را محدود و پایداری اقتصاد جهانی را با ابهام مواجه کرده است.

در سال ۲۰۲۴، مصرف انرژی‌های اولیه جهان[۶] با روندی افزایشی به ۶۳۶/۳ اگزاژول رسید که در آن منابع فسیلی

۱-Wage-price spirals

۲- Triple Pivot

۳- Cyclical imbalances

۴- Downside Risks

۵- Protectionist policies

۶- Primary Energy: شامل نفت، گاز طبیعی، زغال‌سنگ، انرژی هسته‌ای، برق آبی و انرژی‌های تجدیدپذیر می‌باشد.

همچنان با سهم بیش از ۸۰ درصدی، نقش اصلی را در تامین انرژی جهان ایفا کردند. در بازار نفت نیز، تقاضای جهانی به ۱۰۱/۴ میلیون بشکه در روز افزایش یافت و تولید جهانی با رشد ملایم به ۹۶/۹ میلیون بشکه در روز رسید که نشان‌دهنده تداوم فعالیت در سطوح بالای عرضه و تقاضا است.[۱]

در این سال، قیمت جهانی نفت تحت‌تاثیر عواملی نظیر افزایش تولید کشورهای غیر اوپک و تسهیل در جریان تجارت، روند کاهشی را تجربه کرد. این شرایط موجب شد قیمت سبد نفتی اوپک به حدود ۷۹/۹ دلار به ازای هر بشکه برسد[۲] که بازتاب‌دهنده تعدیل قیمت‌ها و تغییر در تعادل عرضه و تقاضا در بازارهای بین‌المللی انرژی است.

به طور کلی می‌توان بیان کرد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۴ با گذار از فشارهای تورمی و اجتناب از رکود، مسیر بازگشت به تعادل را تجربه کرد. با این حال، تداوم رشد اقتصادی در آینده به مدیریت ریسک‌های ژئوپلیتیک، انطباق با تغییرات بازار انرژی، استمرار سیاست‌های پولی هوشمند و اجرای اصلاحات ساختاری وابسته است.

۱-۱- اقتصادهای پیشرفته

در سال ۲۰۲۴، رشد اقتصادی در اقتصادهای پیشرفته با افزایشی اندک نسبت به سال قبل به ۱/۹ درصد رسید که نشان‌دهنده مسیری از بهبود ملایم در این دسته از کشورها بود. ایالات متحده آمریکا با ثبت رشد ۲/۸ درصدی، عملکردی فراتر از انتظارات اولیه ارائه داد؛ رشدی که عمدتا ریشه در تداوم مصرف قوی خانوارها داشت (مصرفی که به پشتوانه رشد دستمزدهای واقعی و آثار ثروت تقویت شد) و در کنار آن، سرمایه‌گذاری‌های غیر مسکونی[۳] نیز، همچنان به عنوان محرک اصلی این رشد عمل کردند.

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای پیشرفته

(درصد)

	رشد اقتصادی		نرخ تورم		تراز حساب‌جاری به تولید ناخالص داخلی	
	۲۰۲۳	۲۰۲۴[۱]	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴
جهان	۳/۳	۳/۵	۶/۷	۵/۸	۰/۳	۰/۴
اقتصادهای پیشرفته	۱/۷	۱/۹	۴/۶	۲/۶	۰/۰	۰/۱
ایالات متحده آمریکا	۲/۹	۲/۸	۴/۱	۳/۰	-۳/۳	-۴/۰
منطقه اروپا	۰/۴	۱/۰	۵/۴	۲/۴	۱/۷	۲/۷
آلمان	-۰/۹	-۰/۵	۶/۰	۲/۵	۵/۵	۵/۸
فرانسه	۱/۶	۱/۴	۵/۷	۲/۳	-۱/۰	۰/۱
ایتالیا	۰/۹	۰/۸	۵/۹	۱/۱	۰/۲	۱/۱
اسپانیا	۲/۵	۳/۵	۳/۴	۲/۹	۲/۷	۳/۲
ژاپن	۰/۷	-۰/۲	۳/۳	۲/۷	۳/۶	۴/۵
انگلستان	۰/۳	۱/۰	۷/۳	۲/۵	-۳/۶	-۳/۰
کانادا	۲/۰	۲/۰	۳/۹	۲/۴	-۰/۷	-۰/۵

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول، «گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهان»، آوریل ۲۰۲۶

۱- این ستون از گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهان صندوق بین‌المللی پول ژوئیه ۲۰۲۶ بروز شده است.

۱- Statistical Review Of World Energy, Energy Institute, ۲۰۲۵

۲- Opec Bulletin, ۱-۲/۲۰۲۵

۳- Nonresidential Investment

در سال مورد گزارش رشد اقتصادی حوزه یورو، به ۱/۰ درصد محدود شد. در این منطقه، ضعف پایدار در بخش تولید و صنعت به عنوان یک عامل بازدارنده رشد کشورهایی نظیر آلمان و ایتالیا را با محدودیت‌هایی مواجه کرد؛ با این حال، واکنش این کشورها به این شرایط مشابه نبود. در کشور آلمان که با رشد ۰/۵- درصدی مواجه شد، مشکل بخش تولید با فشارهای مضاعف ناشی از انقباض مالی و افت شدید قیمت‌ها در بازار املاک همسو گردید و رکود را تشدید کرد. اما از سوی دیگر کشور ایتالیا گرچه مانند آلمان تحت فشار مشکلات بخش تولید بود، اما به دلیل بهره‌مندی از حمایت‌های مالی که با پشتیبانی اتحادیه اروپا اجرا شد، توانست در برابر فشارهای انقباضی، مقاومت بیشتری نشان دهد.

رشد اقتصادی ژاپن نیز به ۰/۲- درصد رسید که متاثر از اختلالات موقت در زنجیره تامین بخش صنعت خودرو و فروکش کردن آثار رونق گردشگری نسبت به سال قبل از آن بود. در همین حال، اسپانیا با رشد ۳/۵ درصدی به عنوان یکی از اقتصادهای پیشرو منطقه یورو، پویایی متفاوتی را به نمایش گذاشت؛ وضعیتی که عملکرد این کشور را در برابر رکود بخش تولید در سایر اقتصادهای بزرگ منطقه، متمایز ساخت.

تورم اقتصادهای پیشرفته با افت معنادار از ۴/۶ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۲/۶ درصد در سال ۲۰۲۴ رسید. این امر بدون ایجاد رکود (به دلیل همگرایی انتظارات تورمی و رفع تنگناهای عرضه)، زمینه را برای چرخش سیاستی بانک‌های مرکزی از جمله فدرال رزرو و بانک مرکزی اروپا به سمت کاهش نرخ‌های بهره و حرکت به سوی نرخ‌های خنثی فراهم کرد. در این میان، بانک مرکزی ژاپن به دلیل رشد دستمزدها و تثبیت تورم هسته، به عنوان یک استثنا اقدام به افزایش نرخ بهره نمود.

از منظر بخش خارجی، تراز حساب‌جاری اقتصادهای پیشرفته بازتاب‌دهنده ساختار تجاری متفاوت آنها بود. ایالات متحده آمریکا تحت تاثیر تقاضای قوی داخلی همچنان با کسری حساب‌جاری مواجه بود و نسبت حساب‌جاری به تولید ناخالص داخلی برای این کشور در سال ۲۰۲۴ معادل ۴/۰- درصد ثبت شد. در مقابل، منطقه یورو مازاد را تجربه نمود و این نسبت با افزایش یک واحد درصدی در سال ۲۰۲۴ نسبت به سال ۲۰۲۳ به ۲/۷ درصد رسید. در این سال، این نسبت برای آلمان و ژاپن به ترتیب معادل ۵/۸ و ۴/۵ درصد شد که نشان می‌دهد این دو کشور توانستند در سال ۲۰۲۴ وضعیت مثبت تراز تجاری و درآمدهای خالص سرمایه‌گذاری خود را در بازارهای جهانی حفظ کنند.

۱-۲- اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه در سال ۲۰۲۴ مسیر رشد باثباتی را طی کردند. بهبود شرایط مالی و کاهش فشار بر پول‌های ملی، فضای مناسبی برای تداوم مسیر تورم‌زدایی فراهم کرد؛ هرچند که این فرآیند در مقایسه با اقتصادهای پیشرفته، با سرعتی ملایم‌تر و همراه با چسبندگی پیش رفت؛ با این حال، افزایش سیاست‌های محدودکننده تجاری و گسست‌های ژئواقتصادی، ریسک‌هایی را برای چشم‌انداز رشد میان‌مدت و روند همگرایی درآمدی این اقتصادها ایجاد کرد.

در چنین بستری، میانگین رشد اقتصادی در این گروه از کشورها در سال ۲۰۲۴ به ۴/۵ درصد رسید که نشانگر نقش محوری این اقتصادها در تداوم رشد جهانی است. در این میان، اقتصادهای نوظهور آسیایی با ثبت رشد ۵/۴ درصدی، همچنان پیشران اصلی این جریان باقی ماندند؛ هرچند عملکرد کشورهای این منطقه تحت‌تاثیر متغیرهای داخلی، متفاوت بود.

در کشور چین، رشد اقتصادی با کاهشی ملایم به ۵/۰ درصد رسید که این موضوع تحت‌تاثیر ضعف تداوم‌یافته در بخش مسکن و سطح پایین اعتماد مصرف‌کننده رخ داد. تداوم رکود در بخش مسکن در چین، از طریق کانال زنجیره تامین و تجارت بین‌الملل، چشم‌انداز رشد سایر کشورهای نوظهور و شرکای تجاری را با ریسک سرریز منفی روبه‌رو کرد. در کشور هند نیز، هرچند نرخ رشد در سال ۲۰۲۴ با تعدیلی اندک نسبت به سال قبل از آن به ۷/۱ درصد رسید؛ اما تداوم سرمایه‌گذاری دولت و تقاضای قوی داخلی، جایگاه هند را به عنوان یکی از سریع‌ترین اقتصادهای در حال رشد حفظ کرد.

رشد اقتصادهای نوظهور اروپایی در سال ۲۰۲۴ در سطح ۳/۸ درصد ثبت شد؛ وضعیتی که ناشی از اجرای عواملی همچون سیاست‌های انقباضی در ترکیه بود. در صحرای آفریقا روند رشد اقتصادی مسیری مثبت را طی کرد و از ۳/۸ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۴/۲ درصد در سال ۲۰۲۴ افزایش یافت؛ این بهبود عملکرد ناشی از کاهش تدریجی اثر شوک‌های اقلیمی گذشته و رفع موانع موجود در سمت عرضه بود.

در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه روند مهار تورم که پس از اوج‌گیری سال ۲۰۲۲ آغاز شده بود، در سال ۲۰۲۴ با سرعتی ملایم ادامه یافت و میانگین نرخ تورم این گروه از ۸/۲ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۸/۰ درصد در سال ۲۰۲۴ تعدیل شد. این کاهش تورم ناشی از کاهش فراگیر تورم هسته[1] و تخلیه اثر سیاست‌های انقباضی گذشته بود؛ با این حال عواملی همچون رشد دستمزدها و شوک‌های اقلیمی در بخش کشاورزی، از کاهش بیشتر نرخ تورم در این اقتصادها در سال ۲۰۲۴ جلوگیری نمود. فرآیند کاهش تورم در بین این گروه از کشورها عملکرد یکسانی نداشت؛ به گونه‌ای که نرخ تورم در اقتصادهای در حال توسعه آسیایی و اروپایی به ترتیب به ۱/۹ درصد و ۱۷/۲ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یافت، اما در حوزه آمریکای لاتین و کارائیب و صحرای آفریقا با افزایش نسبت به سال ۲۰۲۳ به ترتیب به ۱۶/۶ درصد و ۲۰/۷ درصد در سال ۲۰۲۴ رسید.

(درصد)

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

	رشد اقتصادی		نرخ تورم		تراز حساب‌جاری به تولید ناخالص داخلی	
	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴
جهان	۳/۳	۳/۵	۶/۷	۵/۸	۰/۳	۰/۴
اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه	۴/۴	۴/۵	۸/۲	۸/۰	۰/۶	۰/۹
کشورهای در حال توسعه آسیایی	۵/۶	۵/۴	۲/۳	۱/۹	۱/۰	۱/۶
چین	۵/۴	۵/۰	۰/۲	۰/۲	۱/۴	۲/۲
هند	۷/۲	۷/۱	۵/۴	۴/۶	-۰/۷	-۰/۶
آسه‌آن(ASEAN)(۱)(۲)	۴/۰	۴/۶	۳/۵	۲/۰	۳/۱	۲/۶
اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه اروپایی	۳/۶	۳/۸	۱۷/۴	۱۷/۲	-۰/۴	-۰/۱
روسیه	۴/۱	۴/۹	۵/۹	۸/۴	۲/۴	۲/۹
ترکیه	۵/۰	۳/۳	۵۳/۹	۵۸/۵	-۳/۶	-۱/۰
خاورمیانه و آسیای مرکزی	۲/۶	۲/۸	۱۵/۵	۱۳/۹	۳/۷	۲/۰
آمریکای لاتین و حوزه کارائیب	۲/۳	۲/۴	۱۴/۸	۱۶/۶	-۱/۲	-۱/۱
برزیل	۳/۲	۳/۴	۴/۶	۴/۴	-۱/۲	-۳/۰
مکزیک	۳/۱	۱/۴	۵/۵	۴/۷	-۰/۷	-۰/۹
صحرای آفریقا	۳/۸	۴/۲	۱۹/۴	۲۰/۷	-۲/۴	-۱/۳

مآخذ: صندوق بین‌المللی پول، گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهان»، آوریل ۲۰۲۴، نسخه ویرایش شده جولای ۲۰۲۴

۱- شامل کشورهای اندونزی، مالزی، فیلیپین، سنگاپور و تایلند می‌باشد.

۲- مآخذ سال ۲۰۲۴، صندوق بین‌المللی پول، گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهان، اکتبر ۲۰۲۵؛ مآخذ سال ۲۰۲۳، صندوق بین‌المللی پول گزارش چشم‌انداز جهانی اقتصاد جهان اکتبر ۲۰۲۴

۱- Core Inflation

حوزه مناپ

اقتصادهای حوزه خاورمیانه، شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان (مناپ) در سال ۲۰۲۴ با چالش‌هایی نظیر نااطمینانی‌های ژئوپلیتیک، اختلال در مسیرهای تجارت بین‌المللی (دریای سرخ)، محدودیت‌های تولید نفت و شوک‌های اقلیمی مواجه بودند. با وجود این موانع، رشد اقتصادی منطقه مسیری صعودی را طی کرد و عملکرد آن با ارتقا از سطح ۱/۶ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۲/۱ درصد در سال ۲۰۲۴ رسید؛ هرچند این میزان بهبود تحت‌تاثیر محیط پرریسک منطقه کمتر از میزان مورد انتظار بود.

عملکرد رشد اقتصادی در میان دو گروه صادرکننده و واردکننده نفت واگرایی آشکاری را به نمایش گذاشت. کشورهای صادرکننده نفت با تکیه بر پویایی و پیشرفت بخش غیرنفتی، سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی و مدیریت منابع، عملکرد بهتری داشتند و توانستند نرخ رشد خود را به ۲/۵ درصد افزایش دهند. در نقطه مقابل، رشد اقتصادی کشورهای واردکننده نفت تحت فشار تنگناهای مالی و کاهش درآمدهای ترانزیتی، روندی نزولی را تجربه کرد و از ۲/۲ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۱/۶ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یافت.

میانگین نرخ تورم در حوزه مناپ روندی نزولی را تجربه کرد و از ۱۶/۵ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۱۵/۲ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یافت. این تعدیل تورم، عمدتا ناشی از پیگیری انضباط سخت‌گیرانه پولی توسط بانک‌های مرکزی و افت قیمت جهانی کالاها و مواد غذایی اساسی بود. با این حال، تصویر تورمی منطقه یکدست نبود و میان دو گروه واگرایی وجود داشت؛ به‌طوری که کشورهای صادرکننده نفت از تورم‌های پایین و مهارشده بهره‌مند بودند، در حالی که واردکنندگان نفت همچنان فشارهای قیمتی سنگین‌تری را تحمل کردند.

(درصد) **برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای حوزه خاورمیانه، شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان**

	رشد اقتصادی		تورم		تراز حساب‌جاری به تولید ناخالص داخلی	
	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴
جهان	۳/۳	۳/۵	۶/۷	۵/۸	۰/۳	۰/۴
خاورمیانه، شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان(حوزه مناپ)(۱)	۱/۶	۲/۱	۱۶/۵	۱۵/۲	۴/۶	۲/۹
کشورهای صادرکننده نفت(۲)	۱/۷	۲/۵	۱۱/۲	۸/۵	۷/۲	۵/۲
کشورهای واردکننده نفت(۳)	۲/۲	۱/۶	۲۳/۶	۲۶/۵	-۳/۱	-۳/۸

ماخذ: گزارش چشم‌انداز جهانی صندوق بین‌المللی پول، اکتبر ۲۰۲۵، (داده های سال ۲۰۲۳ از گزاش اکتبر ۲۰۲۴ استخراج شده‌اند)

۱- در سال ۲۰۲۴ و ۲۰۲۳ داده‌های کشور سوریه موجود نبوده است؛ داده حساب‌جاری به تولید ناخالص داخلی سال ۲۰۲۳ برای افغانستان موجود نبوده است. ۲- کشورهای صادرکننده نفت شامل بحرین، کویت، عمان، قطر، عربستان، امارات، الجزایر، ایران، عراق و لیبی است. ۳- کشورهای وارد کننده نفت شامل مصر، اردن، لبنان، مراکش، پاکستان، تونس، کرانه باختری و غزه، جیبوتی، موریتانی، سومالی، سودان، یمن و افغانستان می باشد. (در سال ۲۰۲۳ داده های کشور پاکستان موجود نبوده است؛ همچنین داده حساب‌جاری به تولید ناخالص داخلی سال ۲۰۲۳ برای افغانستان موجود نیست).

تحولات بازار نفت[1]

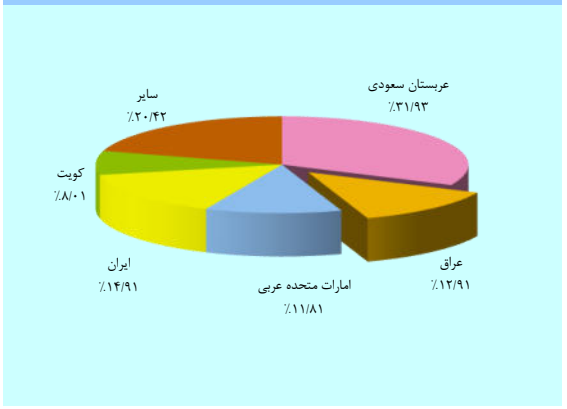
در سال ۲۰۲۴ میلادی، مصرف انرژی‌های اولیه[2] در جهان به ۶۳۶/۳ اگزا ژول رسید که نسبت به سال ۲۰۲۳ حدود ۲/۶ درصد افزایش داشت. از کل مصرف انرژی‌های اولیه جهان در این سال، ۲۳۲/۹ اگزاژول (۳۶/۶ درصد) مربوط به سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) و ۴۰/۰ اگزاژول (۶/۳ درصد) مربوط به کشورهای عضو اوپک بود. در سال مورد بررسی، بیشترین سهم از مصرف انرژی‌های اولیه در جهان مربوط به نفت، زغال سنگ و گاز طبیعی به ترتیب با سهم‌های ۳۱/۳، ۲۵/۹ و ۲۳/۴ درصد بوده که در مجموع سهم ۸۰/۶ درصدی انرژی‌های فسیلی از تامین انرژی در جهان را شامل شده است. انرژی‌های هسته‌ای، برق آبی و تجدیدپذیر نیز در مجموع با ۱۲۳/۵ اگزاژول

۱- مآخذ:
-Statistical Review Of World Energy, Energy Institute, ۲۰۲۵
-Opec Bulletin, ۱-۲/۲۰۲۵

۲- شامل نفت، گاز طبیعی، زغال‌سنگ، انرژی هسته‌ای، برق آبی و انرژی‌های تجدیدپذیر می‌باشد.

سهم ۱۹/۴ درصدی از مصرف انرژی‌های اولیه را به خود اختصاص دادند.

سهم تولیدکنندگان نفت خام اوپک در سال ۲۰۲۴

مصرف انرژی‌های اولیه در ایران در سال ۲۰۲۴ میلادی به ۱۲/۹ اگزا ژول بالغ گردید که نسبت به سال ۲۰۲۳ معادل ۰/۲ درصد کاهش داشت. انرژی‌های اولیه مورد مصرف در ایران در این سال عمدتا شامل گاز طبیعی و نفت (با مجموع سهم ۹۷/۵ درصد) بوده و سایر انرژی‌ها سهم قابل توجهی در مصرف انرژی‌های اولیه ندارند.

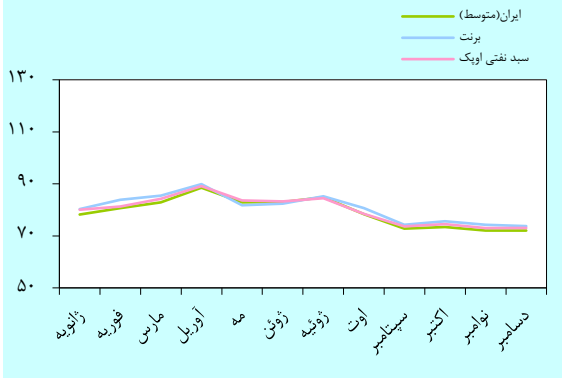
در سال مورد بررسی، میانگین تولید نفت جهان[۱] با ۰/۶ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۲۳، به رقم ۹۶/۹ میلیون بشکه در روز رسید. در این سال تولید نفت کشورهای عضو اوپک با ۰/۰۴ درصد افزایش به ۳۲/۸ میلیون بشکه در روز رسید که ۳۳/۹ درصد از تولید نفت جهان را تشکیل می‌داد. همچنین، مصرف نفت جهان[۲] به ۱۰۱/۴ میلیون بشکه در روز بالغ گردید که نسبت به سال قبل از آن ۰/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد.

۱- شامل نفت خام (Crude Oil)، پلمبه سنگ نفتی (Shale Oil)، شن‌های آغشته به نفت (Oil Sands)، میعانات (Condensates) و مایعات گاز طبیعی (NGLs) می‌باشد.

۲- شامل تقاضای داخلی نفت، سوخت‌های هوایی و دریایی، سوخت پالایشگاه‌ها و ضایعات نفتی می‌باشد. مصرف بیوگازوئیل (همانند اتانول) و بیودیزل مستثنی هستند در حالی که مشتقات زغال‌سنگ و گاز طبیعی را شامل می‌شود.

در سال ۲۰۲۴ میلادی، قیمت انواع نفت خام در بازارهای جهانی نسبت به سال ۲۰۲۳ با کاهش روبرو شد. بهبود سهولت در جریان تجارت نفت خام، افزایش تولید نفت کشورهای غیر اوپک، رشد کند اقتصاد جهانی و کاهش فشارهای تورمی، مهمترین عوامل در کاهش قیمت نفت در این سال بودند. متوسط قیمت نفت‌خام سنگین ایران و سبک عربستان سعودی به ترتیب با ۴/۲ و ۴/۱ درصد کاهش، بیشترین میزان کاهش را در سال ۲۰۲۴ تجربه کردند و قیمت آن‌ها به ترتیب به ۷۹/۷ و ۸۱/۵ دلار در هر بشکه رسید. همچنین متوسط نفت خام ایران و سبد نفتی اوپک به ترتیب معادل ۷۹/۱ و ۷۹/۹ دلار به ازای هر بشکه معامله شد که در مقایسه با مقادیر مشابه در سال ۲۰۲۳ به ترتیب حدود ۳/۶ و ۳/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد.

متوسط قیمت‌های نقدی برخی از انواع نفت خام طی سال ۲۰۲۴(بشکه- دلار)

در میان اعضای اوپک، عربستان سعودی با تولید ۱۰/۹ میلیون بشکه نفت خام در روز و با سهم ۳۱/۹ درصدی، بیشترین سهم را در میان اعضای اوپک در سال ۲۰۲۴ میلادی به خود اختصاص داد. پس از عربستان، ایران با تولید روزانه ۵/۱ میلیون بشکه نفت خام در این سال و سهم ۱۴/۹ درصدی از تولیدات اوپک، در رده دوم تولید نفت قرار گرفت. در نهایت

عراق، امارات متحده عربی و کویت به ترتیب با تولید ۴/۴، ۴/۰ و ۲/۷ میلیون بشکه در روز نفت خام و سهم ۱۲/۹، ۱۱/۸ و ۸/۰ درصدی در رتبه‌های بعدی تولیدکنندگان اوپک قرار گرفتند.

تولید و هزینه ناخالص داخلی

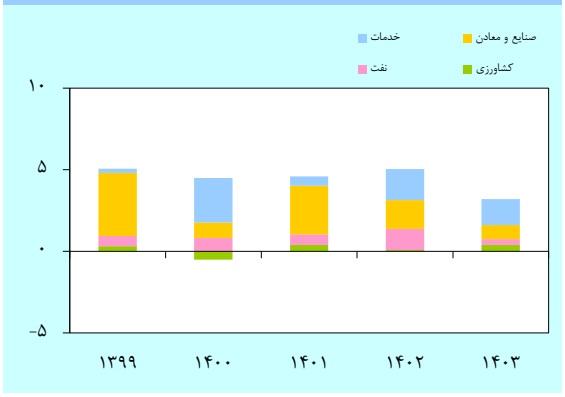
براساس برآوردهای اولیه، تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه (به قیمت‌های جاری) از ۱۵۷۱۳۵ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲ به ۲۰۸۷۰۴ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۳ افزایش یافت که نشان‌دهنده رشد اسمی ۳۲/۸ درصدی است. با توجه به تغییرات سطح عمومی قیمت‌ها، آمارهای مقدماتی بخش واقعی اقتصاد نشان می‌دهد که تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۳ (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) به میزان ۳/۲ درصد افزایش یافت؛ این در حالی است که در سال ۱۴۰۲، رشد تولید ناخالص داخلی (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) به میزان ۵/۰ درصد بود.

براساس برآوردهای مقدماتی، در سال ۱۴۰۳ گروه‌های «خدمات» و «صنایع و معادن» به ترتیب با ۱/۶ و ۰/۹ واحد درصد سهم از رشد ۳/۲ درصدی اقتصاد، بیشترین سهم را در افزایش تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت داشتند. در گروه خدمات، بخش‌های «عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت»، «بهداشت و مددکاری اجتماعی» و «فعالیت‌های مالی و بیمه» به ترتیب با ۰/۴، ۰/۲ و ۰/۲ واحد درصد، دارای بیشترین سهم از افزایش تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۳ بودند.

بر مبنای برآوردهای اولیه، در سال ۱۴۰۳ هزینه‌های مصرفی نهایی بخش‌های خصوصی و دولتی (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۳/۵ و ۳/۸ درصد افزایش یافتند. نتایج حاصل از برآوردهای مقدماتی سال ۱۴۰۳ نیز نشان می‌دهد که رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل از آن ۳/۸ درصد افزایش یافت و نرخ رشد آن در زیرگروه‌های «ماشین‌آلات»، «ساختمان» و «سایر تشکیل سرمایه» به ترتیب ۴/۷، ۳/۰ و ۳/۵ درصد بود.

همچنین، در بخش تجارت خارجی و براساس برآوردهای اولیه سال ۱۴۰۳، نرخ رشد صادرات و واردات کالاها و خدمات نسبت به سال قبل از آن و به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۶/۰ و ۲/۷ درصد بود. بر این اساس، هزینه ناخالص داخلی کشور در سال ۱۴۰۳ به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰ در مقایسه با عملکرد سال ۱۴۰۲ معادل ۳/۷ درصد افزایش یافت.

سهم بخش‌های اقتصادی در رشد تولید ناخالص داخلی (واحد درصد)

تحولات بخش واقعی اقتصاد

انرژی

در سال ۱۴۰۳، مصرف گاز طبیعی با ۲/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۲۵۵/۴ میلیارد متر مکعب بالغ گردید. بخش‌های خانگی، تجاری و صنعتی در مجموع با ۱۲۷/۵ میلیارد متر مکعب (سهم ۴۹/۹ درصد) و نیروگاه‌های کشور با ۷۶/۷ میلیارد متر مکعب (سهم ۳۰/۰ درصد) مصرف‌کننده‌های عمده گاز طبیعی کشور بودند. همچنین در این سال، صنایع عمده کشور ۵۱/۲ میلیارد متر مکعب معادل ۲۰/۱ درصد از کل گاز مصرفی را به خود اختصاص دادند.

در سال ۱۴۰۳، تولید برق کشور با ۲/۵ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن به ۳۹۵/۶ میلیارد کیلووات ساعت بالغ گردید. از کل برق تولید شده در کشور، ۶۰/۳ درصد معادل ۲۳۸/۷ میلیارد کیلووات ساعت توسط بخش خصوصی و ۳۶/۵ درصد معادل ۱۴۴/۴ میلیارد کیلووات ساعت توسط نیروگاه‌های تحت مدیریت وزارت نیرو تولید شد. همچنین در این سال، صنایع بزرگ با تولید

۱۲/۵ میلیارد کیلووات ساعت سهمی معادل ۳/۲ درصد از کل برق تولیدی کشور را به خود اختصاص دادند.

بررسی تولید برق در نیروگاه‌های کشور در سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد، نیروگاه‌های چرخه ترکیبی بخش خصوصی با ۱۶۱/۱ میلیارد کیلووات ساعت و نیروگاه‌های بخاری وزارت نیرو با ۵۷/۲ میلیارد کیلووات ساعت بیشترین میزان تولید برق کشور را به خود اختصاص داده‌اند به طوری که سهم نیروگاه‌های مورد اشاره از کل برق تولیدی کشور در این سال به ترتیب معادل ۴۰/۷ و ۱۴/۴ درصد (در مجموع ۵۵/۲ درصد) بود. همچنین، بررسی تولید برق به تفکیک نوع نیروگاه‌ها نشان می‌دهد، نیروگاه‌های چرخه ترکیبی، گازی و بخاری به ترتیب با سهم ۴۸/۹، ۲۲/۷ و ۲۱/۳ درصد بیشترین سهم را در تولید برق داشتند.

در سال ۱۴۰۳، مصرف برق کشور با ۲/۱ درصد رشد نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۳۳۹/۷ میلیارد کیلووات ساعت رسید. بخش‌های صنعتی با سهم ۳۵/۲ درصد و خانگی با ۳۱/۷ درصد، از مصرف‌کنندگان عمده برق کشور بودند. در این سال، مصرف بخش‌های صنعتی و کشاورزی به ترتیب ۲/۰ درصد و ۰/۵ درصد کاهش داشتند اما سایر بخش‌ها با افزایش مصرف مواجه شدند که بیشترین میزان افزایش به ترتیب در بخش‌های سایر مصارف، عمومی و خانگی، معادل ۱۰/۲ ، ۷/۳ و ۴/۳ درصد بوده است.

در بخش مبادلات برق با کشورهای همسایه، میزان صادرات برق کشور در سال ۱۴۰۳ به ۵/۴ میلیارد کیلووات ساعت بالغ گردید که نسبت به سال ۱۴۰۲ معادل ۱۰/۱ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین در این سال، ۳/۴ میلیارد کیلووات ساعت به منظور تامین مصارف داخلی از کشورهای همسایه برق وارد شد که در مقایسه با سال ۱۴۰۲ به میزان ۴/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. به این ترتیب، خالص صادرات برق کشور با ۲۱/۳ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۲/۰ میلیارد کیلو وات ساعت رسید.

کشاورزی

وضعیت بارندگی

براساس آمار مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور، حجم کل ریزش‌های جوی از مهر ماه ۱۴۰۲ تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۳ (سال آبی ۰۳-۱۴۰۲) معادل ۲۲۹/۱ میلی‌متر بود که در مقایسه با میانگین دوره بلندمدت ۲/۲ درصد کاهش و در مقایسه با سال آبی گذشته ۱۹/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد.

(میلی‌متر)

ارتفاع بارندگی به صورت تجمعی

حوضه آبریز	سال آبی		متوسط بلندمدت	درصد اختلاف با	
	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۵۲ساله(۱)	سال گذشته	متوسط ۵۲ساله
دریای خزر	۳۵۰/۹	۴۶۳/۳	۴۵۱/۶	۳۲/۰	۲/۶
خلیج‌فارس و دریای عمان	۳۰۶/۱	۳۰۵/۹	۳۲۳/۴	-۰/۱	-۵/۴
دریاچه ارومیه	۲۶۲/۹	۳۱۰/۶	۳۴۱/۷	۱۸/۱	-۹/۱
فلات مرکزی	۱۰۵/۱	۱۲۲/۶	۱۴۹/۳	۱۶/۷	-۱۷/۹
مرزی شرق	۶۵/۱	۱۰۵/۷	۱۱۸/۸	۶۲/۴	-۱۱/۱
قره‌قوم	۹۷/۴	۲۲۲/۰	۲۴۵/۵	۱۲۷/۹	-۹/۶
کل کشور	**۱۹۱/۷**	**۲۲۹/۱**	**۲۳۴/۴**	**۱۹/۵**	**-۲/۲**

ماخذ: سازمان هواشناسی کشور، مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی

۱- دوره بلندمدت ۵۲ساله، از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۶ را شامل می‌شود.

تولید محصولات کشاورزی

براساس اطلاعات دریافتی از وزارت جهاد کشاورزی، مجموع تولید محصولات کشاورزی شامل محصولات زراعی، باغی، دامی و شیلات در سال ۱۴۰۳ معادل ۱۳۶/۹ میلیون تن بود.

(هزار تن)

عملکرد تولید محصولات کشاورزی

	سال			رشد(درصد)		سهم از کل(درصد)	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
زراعی	۸۴۷۷۲	۸۳۷۸۹	۹۰۱۴۴	-۱/۲	۷/۶	۶۵/۹	۶۵/۸
باغی	۲۶۲۹۳	۲۴۶۹۸	۲۶۹۶۲	-۶/۱	۹/۲	۱۹/۴	۱۹/۷
دامی	۱۶۵۰۸	۱۷۲۵۱	۱۸۳۰۱	۴/۵	۶/۱	۱۳/۶	۱۳/۴
شیلات	۱۳۵۲	۱۴۱۸	۱۴۹۹	۴/۹	۵/۷	۱/۱	۱/۱
جمع کل	**۱۲۸۹۲۵**	**۱۲۷۱۵۶**	**۱۳۶۹۰۶**	**-۱/۴**	**۷/۷**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

بورس کالای کشاورزی

در سال ۱۴۰۳، کل ارزش و حجم معاملات محصولات کشاورزی در بورس کالای ایران به ترتیب حدود ۱۱/۴ هزار میلیارد ریال و ۱۲ تن بود که در مقایسه با سال گذشته معادل ۱۲۷/۸ درصد افزایش در ارزش و معادل ۱۴/۳ درصد کاهش در حجم معاملات را نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، تنها محصول زعفران در بورس کالای کشاورزی معامله گردید.

حمایت‌های مالی از بخش کشاورزی

در سال ۱۴۰۳، کل مبلغ تسهیلات پرداختی[1] بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش کشاورزی معادل ۳۱۳۷/۱ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۸/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس در سال ۱۴۰۳، بخش کشاورزی ۵/۱ درصد از تسهیلات پرداختی به کل بخش‌های اقتصادی را به خود اختصاص داد. در این سال، معادل ۵۵/۷ درصد از تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به بخش کشاورزی با هدف تامین سرمایه در گردش مورد نیاز فعالان اقتصادی این بخش صورت گرفت.

(هزار میلیارد ریال)

سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از تسهیلات پرداختی شبکه بانکی

	مبلغ		درصد تغییر	سهم از کل(درصد)	
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳
کشاورزی	۲۹۰۳/۰	۳۱۳۷/۱	۸/۱	۶/۲	۵/۱
صنعت و معدن	۱۷۲۱۱/۰	۲۵۴۴۱/۲	۴۷/۸	۳۶/۶	۴۱/۵
مسکن و ساختمان	۲۸۷۴/۱	۲۸۴۷/۹	-۰/۹	۶/۱	۴/۶
بازرگانی	۴۵۶۷/۳	۶۰۹۱/۰	۳۳/۴	۹/۷	۹/۹
خدمات	۱۹۴۲۴/۲	۲۳۷۲۴/۰	۲۲/۱	۴۱/۳	۳۸/۷
متفرقه	۱۳/۴	۴۹/۵	۲۶۹/۷	۰/۰	۰/۱
جمع کل	**۴۶۹۹۲/۹**	**۶۱۲۹۰/۶**	**۳۰/۴**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

براساس گزارش بانک کشاورزی، در سال ۱۴۰۳ این بانک مبلغ ۱۹۰۴/۶ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بخش‌های دولتی و غیر دولتی اقتصاد پرداخت نمود که نسبت به سال قبل از آن ۸/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این میزان، ۸۷/۱ درصد شامل پرداخت‌های غیر تکلیفی بود و بقیه از محل تسهیلات تکلیفی، وجوه اداره شده و قراردادها[2] پرداخت شد. معادل ۹۹/۳ درصد از تسهیلات پرداختی بانک کشاورزی به بخش کشاورزی و فعالیت‌های مرتبط و بقیه به سایر بخش‌ها اختصاص یافت. [۲ ۱]

۱- مجموع مبلغ تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به صاحبان کسب و کار حقوقی و غیر حقوقی و مصرف‌کننده نهایی (خانوار) در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۷۸۵۶۸/۶ هزار میلیارد ریال می‌باشد. همچنین، مجموع تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به صاحبان کسب و کار حقوقی و غیر حقوقی معادل ۶۱۲۹۰/۶ هزار میلیارد ریال می‌باشد.

۲- شامل تفاهم‌نامه‌های پرداختی بانک کشاورزی با وزارت جهاد کشاورزی است.

(میلیارد ریال)

تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی به تفکیک نوع مصرف

	سال		درصد تغییر	سهم از کل(درصد)	
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳
زراعت	۲۷۹۷۷۱	۳۴۹۰۶۱	۲۴/۸	۱۳/۴	۱۸/۳
باغداری	۸۹۰۹۹	۷۳۰۰۰	-۱۸/۱	۴/۳	۳/۸
دامداری و دامپروری	۲۷۱۰۷۴	۲۲۲۳۵۲	-۱۸/۰	۱۳/۰	۱۱/۷
شیلات و آبزیان	۱۳۶۲۵	۱۴۶۷۸	۷/۷	۰/۷	۰/۸
صنایع وابسته و خدمات کشاورزی(۱)	۱۳۰۳۸۹۴	۷۶۰۲۴۹	-۴۱/۷	۶۲/۴	۳۹/۹
قالی‌بافی و صنایع‌دستی	۱۲۹۰۹	۶۹۶۶	-۴۶/۰	۰/۶	۰/۴
سایر بخش‌ها(۲)	۱۱۹۹۰۰	۴۷۸۲۵۹	۲۹۸/۹	۵/۷	۲۵/۱
جمع کل	**۲۰۹۰۲۷۳**	**۱۹۰۴۵۶۵**	**-۸/۹**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: بانک کشاورزی

۱- شامل تسهیلات قرض‌الحسنه (ازدواج، تامین هزینه بیماری، احتیاجات ضروری و اشتغال‌زایی) می‌باشد.

۲- شامل صنایع خارج از بخش کشاورزی می‌باشد.

در سال ۱۴۰۳، به ترتیب ۶۰/۰ و ۷/۵ درصد (در مجموع معادل ۶۷/۵ درصد) از تسهیلات بانک کشاورزی در قالب عقود «خرید دین و مرابحه» و «فروش اقساطی» پرداخت گردید.

در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، با هدف حمایت از بخش کشاورزی، قیمت کلیه محصولات زراعی مشمول خرید تضمینی نسبت به سال زراعی قبل از آن با افزایش همراه بود. بیشترین میزان افزایش قیمت خرید تضمینی مربوط به جو و چغندرقند (بهاره) بود که نسبت به سال قبل از آن، به ترتیب از رشدی معادل ۴۷/۵ و ۴۰/۴ درصد برخوردار بود.

در سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۲، براساس گزارش صندوق بیمه کشاورزی، کل غرامت پرداختی بابت خسارت‌های وارده به کشاورزان با ۲۴/۳ درصد افزایش نسبت به سال زراعی قبل از آن به ۶۶/۹ هزار میلیارد ریال رسید که بخش باغات و زراعت به ترتیب با ۴۷/۱ و ۳۸/۹ درصد بیشترین سهم از غرامت پرداختی را به خود اختصاص دادند. در این سال، همانند سال‌های گذشته بخشی از این غرامت پرداختی از محل حق بیمه پرداختی توسط کشاورزان و بخشی دیگر توسط دولت و بانک کشاورزی (در صورت عدم پرداخت به موقع توسط دولت) تامین شد.

تجارت خارجی بخش کشاورزی

براساس گزارش وزارت جهاد کشاورزی و مبتنی بر اطلاعات گمرک جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۴۰۳ حدود ۱۰/۴ میلیون تن انواع کالای کشاورزی به ارزش ۸/۵ میلیارد دلار به خارج از کشور صادر شد که در مقایسه با سال قبل از آن از نظر مقدار و ارزش به ترتیب ۱۸/۲ و ۳۲/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. میانگین ارزش هر تن کالای کشاورزی صادراتی نیز ۸۱۴ دلار بود که نسبت به سال قبل از آن معادل ۱۱/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد.

ارزش صادرات بخش کشاورزی

	ارزش(میلیون دلار)		درصد تغییر	سهم از کل(درصد)	
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳
گروه دام و طیور و دارویی	۱۱۷۲	۱۵۴۶	۳۱/۹	۱۸/۳	۱۸/۳
گروه شیلات	۳۳۳	۴۰۱	۲۰/۶	۵/۲	۴/۷
گروه محصولات زراعی	۱۹۱۳	۲۱۹۱	۱۴/۵	۲۹/۸	۲۵/۹
گروه محصولات باغی	۲۹۵۹	۴۲۸۶	۴۴/۸	۴۶/۱	۵۰/۶
جنگل و مرتع	۳۷	۳۹	۵/۹	۰/۶	۰/۵
جمع کل	**۶۴۱۳**	**۸۴۶۳**	**۳۲/۰**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

در سال ۱۴۰۳، حدود ۲۵/۶ میلیون تن محصولات مختلف کشاورزی به ارزش ۱۶/۶ میلیارد دلار وارد کشور شد که نسبت به سال قبل از آن از نظر مقدار معادل ۲/۸ درصد افزایش و از نظر ارزش معادل ۵/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. متوسط ارزش هر تن کالای وارداتی کشاورزی حدود ۶۴۷ دلار بود که نسبت به سال قبل از آن ۸/۴ درصد کاهش نشان می‌دهد.

ارزش واردات بخش کشاورزی

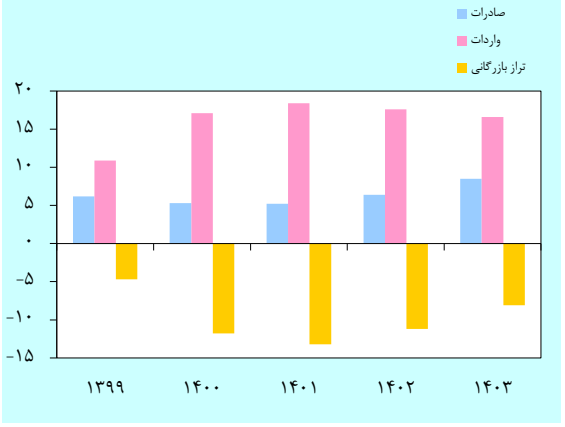
	ارزش(میلیون دلار)		درصد تغییر	سهم از کل(درصد)	
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳
گروه دام و طیور و دارویی	۱۸۸۳	۲۴۱۲	۲۸/۱	۱۰/۷	۱۴/۵
گروه شیلات	۷۶	۱۰۸	۴۱/۱	۰/۴	۰/۶
گروه محصولات زراعی	۱۳۶۷۴	۱۲۰۵۸	-۱۱/۸	۷۷/۶	۷۲/۷
گروه محصولات باغی	۱۹۱۵	۱۹۱۲	-۰/۲	۱۰/۹	۱۱/۵
جنگل و مرتع	۷۸	۹۹	۲۷/۲	۰/۴	۰/۶
جمع کل	**۱۷۶۲۶**	**۱۶۵۸۸**	**-۵/۹**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

در سال ۱۴۰۳، در مجموع ۱۵/۱ میلیون تن غلات شامل گندم، برنج، جو و ذرت به ارزش ۵/۲ میلیارد دلار وارد کشور شد که در مقایسه با سال قبل از آن به لحاظ وزن و ارزش به ترتیب معادل ۶/۰ و ۲۳/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد.

تحولات ناشی از واردات و صادرات محصولات کشاورزی موجب شد که در سال ۱۴۰۳، کسری تراز بازرگانی این بخش در مقایسه با سال ۱۴۰۲ حدود ۲۷/۵ درصد کاهش یابد و به ۸/۱ میلیارد دلار برسد. در میان زیربخش‌های کشاورزی، گروه محصولات زراعی با ۹/۹ میلیارد دلار، بیشترین کسری تراز بازرگانی را به خود اختصاص داد.

وضعیت تراز بازرگانی بخش کشاورزی(میلیارد دلار)

تراز بازرگانی بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۳

(میلیون دلار)

	صادرات	واردات	کسری یا مازاد تراز بازرگانی		
			ارزش	درصد تغییر نسبت به سال قبل	وضعیت تراز تجاری
گروه دام و طیور و دارویی	۱۵۴۶	۲۴۱۲	-۸۶۶	۲۱/۸	خالص واردکننده
گروه شیلات	۴۰۱	۱۰۸	۲۹۴	۱۴/۶	خالص صادرکننده
گروه محصولات زراعی	۲۱۹۱	۱۲۰۵۸	-۹۸۶۷	-۱۶/۱	خالص واردکننده
گروه محصولات باغی	۴۲۸۶	۱۹۱۲	۲۳۷۴	۱۲۷/۴	خالص صادرکننده
جنگل و مرتع	۳۹	۹۹	-۶۰	۴۶/۴	خالص واردکننده
جمع کل	**۸۴۶۳**	**۱۶۵۸۸**	**-۸۱۲۶**	**-۲۷/۵**	**خالص واردکننده**

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

بررسی تحولات تجارت خارجی بخش کشاورزی طی سال‌های ۹۵-۱۳۹۲ اگرچه نشان‌دهنده کاهش کسری تراز بازرگانی به طور متوسط سالانه به میزان ۲۱/۹ درصد است، اما طی سال‌های ۱۴۰۳-۱۳۹۶ کسری تراز بازرگانی به طور متوسط سالانه ۱۴/۸ درصد افزایش داشته است.

ضریب خوداتکایی

بررسی ساختار تولید، واردات و صادرات غلات (شامل گندم، برنج، جو و ذرت) در کشور نشان‌دهنده آن است که در سال ۱۴۰۳، ضریب خوداتکایی غلات عمده معادل ۶۳/۱ درصد بود. وابستگی کشور به واردات غلات موجب شده است که در سال ۱۴۰۳، حدود ۵/۲ میلیارد دلار ارز جهت واردات غلات اختصاص یابد.

ضریب خوداتکایی دو محصول گوشت قرمز و گوشت مرغ از شرایط مناسبی برخوردار می‌باشد؛ به طوری که در سال ۱۴۰۳، متوسط نسبت سالانه تولید داخلی به مصرف این محصولات به ترتیب ۸۰/۲ و ۱۰۰/۹ درصد بود. بررسی وضعیت عملکرد تولید و تجارت دانه‌های روغنی و فرآورده‌های آن طی سال‌های اخیر نشان می‌دهد که ضریب خوداتکایی در تولید دانه‌های روغنی، کنجاله دانه‌های روغنی و روغن نباتی خام در سطح پایین قرار دارد و عمده نیاز کشور از طریق واردات تامین می‌گردد؛ به‌طوری‌که در سال ۱۴۰۳، به ترتیب تنها ۱۸/۶، ۳۸/۶ و ۴۰/۹ درصد از دانه‌های روغنی، انواع کنجاله دانه‌های روغنی و روغن نباتی خام از محل تولید داخلی تامین شده است. شرایط مزبور موجب شده تا حدود ۵/۲ میلیارد دلار ارز برای واردات دانه‌های روغنی و فرآورده‌های آن در سال ۱۴۰۳ اختصاص یابد.

(درصد)

ضریب خوداتکایی محصولات عمده(۱)

		سال		
		۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
گروه محصولات غلات	**غلات**	**۵۴/۴**	**۵۹/۴**	**۶۳/۱**
	گندم	۷۵/۰	۸۶/۸	۹۵/۵
	برنج	۵۷/۰	۶۷/۴	۶۵/۵
	جو	۵۷/۲	۶۲/۳	۵۹/۷
	ذرت	۱۲/۳	۸/۶	۹/۰
گروه محصولات دانه‌های روغنی	دانه‌های روغنی	۱۴/۱	۱۰/۲	۱۸/۶
	کنجاله دانه‌های روغنی	۶۱/۸	۵۶/۵	۳۸/۶
	روغن نباتی خام	۳۹/۳	۳۶/۸	۴۰/۹
گروه محصولات پروتئینی	گوشت قرمز	۹۵/۰	۸۷/۵	۸۰/۲
	گوشت مرغ	۹۸/۷	۹۹/۸	۱۰۰/۹
متوسط ۹ قلم		**۵۴/۸**	**۵۷/۷**	**۵۹/۶**

ماخذ: محاسبات گزارش

۱- ضریب خوداتکایی هر محصول برابر با نسبت تولید داخلی به مصرف آن محصول در کشور می‌باشد. مصرف نیز براساس رابطه تولید داخلی به علاوه واردات منهای صادرات محاسبه می‌شود. در محاسبه این شاخص، تغییرات موجودی انبار صفر لحاظ شده است.

صنعت و معدن

مروری بر نماگرهای اصلی بخش صنعت و معدن در سال ۱۴۰۳ نشان‌دهنده آن است که در این سال شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی با سهم نزدیک به ۷۰ درصد از ارزش افزوده بخش صنعت با اندکی کاهش نسبت به سال قبل از آن مواجه شد. همچنین در این سال، از مجموع ۳۸ کالای منتخب صنعتی و معدنی، ۲۰ گروه رشد مثبت نسبت به سال ۱۴۰۲ را تجربه کردند.

شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی

براساس آمار منتشر شده، شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن ۰/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، از میان ۲۴ گروه صنعتی، شاخص تولید ۱۳ گروه (با ضریب اهمیت ۴۸/۵ درصد) نسبت به سال قبل از آن با رشد مثبت همراه بود. از جمله صنایع تاثیرگذار با رشد مثبت در این سال می‌توان به «صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی»، «صنایع تولید ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر» «صنایع تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال نیروی برق و دستگاه‌های برقی» اشاره نمود؛ در مقابل رشد شاخص تولید ۱۱ گروه صنعتی از جمله «صنایع تولید فلزات اساسی» نسبت به سال ۱۴۰۲ با کاهش مواجه بوده است.

شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی بر حسب گروه‌های اصلی

(۱۴۰۰=۱۰۰)

	ضریب ارزش تولید	سال			درصد تغییر	
		۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
شاخص کل	۱۰۰/۰	۱۰۹/۱	۱۱۱/۱	۱۱۱/۰	۱/۸	-۰/۱
صنایع تولید فلزات اساسی	۳۶/۹	۱۱۲/۳	۱۱۳/۶	۱۱۱/۲	۱/۲	-۲/۱
صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی	۲۷/۷	۱۰۴/۸	۱۰۲/۵	۱۰۳/۷	-۲/۲	۱/۲
صنایع تولید مواد غذایی	۶/۹	۱۰۲/۷	۱۱۴/۵	۱۱۶/۰	۱۱/۵	۱/۳
صنایع تولید محصولات کانی غیر فلزی	۵/۳	۱۰۲/۳	۱۱۰/۰	۱۰۶/۳	۷/۶	-۳/۴
صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر	۴/۱	۱۳۶/۲	۱۵۲/۱	۱۵۱/۵	۱۱/۷	-۰/۴
صنایع تولید داروها و فرآورده‌های دارویی شیمیایی و گیاهی	۳/۳	۸۵/۳	۸۰/۵	۸۲/۵	-۵/۶	۲/۵
صنایع صنایع تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال نیروی و دستگاه‌های برقی	۲/۷	۱۱۰/۰	۱۰۹/۶	۱۱۶/۷	-۰/۴	۶/۵

تولیدات منتخب و صادرات صنعتی

براساس آمار و اطلاعات دریافتی از وزارت صنعت، معدن و تجارت، طی سال ۱۴۰۳ تعداد ۱۱۱۲/۴ هزار دستگاه انواع سواری در کشور تولید شد که نسبت به سال قبل از آن معادل ۱/۷ درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۳، تولید محصولات فولادی و سیمان به ترتیب با ۱/۰ و ۰/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ترتیب به ۲۱/۸ و ۷۱/۵ میلیون تن رسید. همچنین در این سال، تولید فولاد خام و پتروشیمی نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۵/۵ و ۱/۰ درصد کاهش یافت.

براساس آمار منتشر شده توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، صادرات صنعتی کشور در سال ۱۴۰۳ به لحاظ وزن و ارزش به ترتیب به ۱۲۱/۱ میلیون تن و ۴۸/۸ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۱۲/۴ و ۱۶/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، سهم صادرات صنعتی از کل صادرات گمرکی به لحاظ ارزش و وزن به ترتیب ۸۳/۵ و ۷۸/۸ درصد بود.

مجوزهای صنعتی و معدنی

براساس گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، در سال ۱۴۰۳ در مجموع ۷/۳ هزار فقره پروانه بهره‌برداری صنعتی با سرمایه‌گذاری ۶۲۷۲/۱ هزار میلیارد ریال صادر شد. عملکرد مزبور نسبت به سال قبل از آن، از نظر تعداد و سرمایه‌گذاری به ترتیب ۵/۶ درصد کاهش و ۶۵/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. فرصت‌های شغلی ایجاد شده براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادره ۳۵۶/۰ هزار نفر می‌باشد که نسبت به عملکرد سال قبل از آن ۲/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، سرانه سرمایه‌گذاری هر واحد صنعتی براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادره در کل کشور ۸۶۰/۶ میلیارد ریال بود.

در سال ۱۴۰۳، تعداد جوازهای تاسیس واحدهای جدید صنعتی و توسعه واحدهای موجود صادر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ۱۶/۷ هزار فقره بود که نسبت به سال قبل از آن ۲۴/۵ درصد کاهش داشت. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای ایجاد واحدهای مذکور و همچنین فرصت‌های شغلی قابل انتظار نیز نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۲۵/۶ و ۲۷/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد.

عملکرد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی

(فقره)

	سال			درصد تغییر	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تعداد(فقره)	۵۷۲۶/۰	۷۷۱۷/۰	۷۲۸۸/۰	۳۴/۸	-۵/۶
سرمایه‌گذاری(هزار میلیارد ریال)	۱۹۳۲/۱	۳۷۸۹/۰	۶۲۷۲/۱	۹۶/۱	۶۵/۵
اشتغال(هزار نفر)	۱۸۲/۳	۳۶۴/۵	۳۵۶/۰	۱۰۰/۰	-۲/۳

ماخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

در سال مورد گزارش، در بخش معدن تعداد ۵۵۷ فقره گواهی کشف با پیش‌بینی ذخیره‌ای به میزان ۱۲۶۸/۳ میلیون تن مواد معدنی صادر گردید. آمار مزبور در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۹/۴ و ۴/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۳، به منظور بهره‌برداری از معادن جدید، تعداد ۵۹۸ فقره پروانه بهره‌برداری جدید صادر شد که نسبت به سال قبل از آن ۷/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. ظرفیت استخراج این معادن ۴۲/۰ میلیون تن برآورد شده که نشان‌دهنده افزایش ۳/۶ درصدی ظرفیت استخراج نسبت به سال قبل از آن می‌باشد. در این سال، تعداد پروانه‌های اکتشاف در مقایسه با سال ۱۴۰۲ با ۲۳/۳ درصد کاهش به ۹۳۹ فقره رسید.

(فقره) **عملکرد مجوزهای صادره در بخش فعالیت‌های معدنی**

	سال			درصد تغییر	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
پروانه اکتشاف	۱۰۰۲	۱۲۲۴	۹۳۹	۲۲/۲	-۲۳/۳
گواهی کشف	۵۸۷	۵۰۹	۵۵۷	-۱۳/۳	۹/۴
پروانه بهره‌برداری معدن	۵۵۷	۶۴۹	۵۹۸	۱۶/۵	-۷/۹

ماخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

تامین مالی صنعت و معدن

در سال ۱۴۰۳، میزان تسهیلات پرداختی توسط شبکه بانکی و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش صنعت و معدن به ۲۵۴۴۱/۲ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که نسبت به سال قبل از آن با افزایش ۴۷/۸ درصدی همراه بود. بر این اساس، سهم بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی به بخش‌های مختلف اقتصادی (صاحبان کسب و کار) در سال مزبور ۴۱/۵ درصد بود.

(هزار میلیارد ریال/درصد) **تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری به بخش صنعت و معدن**

	سال			درصد تغییر		سهم از کل تسهیلات پرداختی(۱)	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
کل بانک‌ها و موسسات اعتباری	**۱۴۳۱۰/۷**	**۱۷۲۱۱/۰**	**۲۵۴۴۱/۲**	**۲۰/۳**	**۴۷/۸**	**۳۶/۶**	**۴۱/۵**
بانک‌های دولتی	**۲۱۴۵/۴**	**۲۹۷۸/۷**	**۳۵۷۸/۵**	**۳۸/۸**	**۲۰/۱**	**۲۹/۳**	**۳۳/۳**
بانک‌های تجاری	۱۴۳۵/۸	۱۸۹۸/۸	۲۱۴۶/۹	۳۲/۲	۱۳/۱	۲۸/۷	۲۹/۵
بانک‌های تخصصی	۷۰۹/۶	۱۰۷۹/۹	۱۴۳۱/۶	۵۲/۲	۳۲/۶	۳۰/۴	۴۱/۵
بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر دولتی	**۱۲۱۶۵/۳**	**۱۴۲۳۲/۳**	**۲۱۸۶۲/۷**	**۱۷/۰**	**۵۳/۶**	**۳۸/۶**	**۴۳/۲**
بانک‌های خصوصی‌شده	۶۳۳۹/۷	۸۳۷۸/۰	۱۲۵۵۸/۵	۳۲/۲	۴۹/۹	۴۶/۲	۴۹/۹
بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی	۵۸۲۵/۶	۵۸۵۴/۳	۹۳۰۴/۳	۰/۵	۵۸/۹	۳۱/۳	۳۶/۷

۱- سهم بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی به صاحبان کسب و کار (کل تسهیلات منهای خانوار) محاسبه شده است.

در سال ۱۴۰۳، بانک صنعت و معدن به عنوان تنها بانک تخصصی در بخش صنعت و معدن، مبلغ ۶۰۲/۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات (از محل منابع داخلی) به این بخش پرداخت نمود که نسبت به سال قبل از آن ۱۸/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

مشارکت نظام بانکی در اجرای طرح رونق تولید

بانک مرکزی به منظور تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی توسط نظام بانکی ابزاری بازارمحور به نام طرح «گواهی اعتبار مولد» (گام) را از اواخر سال ۱۳۹۹ راه‌اندازی نمود. از ابتدای انتشار این اوراق در بهمن‌ماه ۱۳۹۹ تا پایان سال ۱۴۰۳، مبلغ ۹۳۸ هزار میلیارد ریال اوراق توسط ۱۸ بانک منتشر شده که ۲۰۶/۱ هزار میلیارد ریال آن مربوط به عملکرد سال ۱۴۰۳ بوده است. زنجیره‌های استفاده‌کننده از اوراق گام عمدتا شامل خودرو، لوازم خانگی، صنایع دارویی، غذایی، فلزات اساسی و مصنوعات فلزی، ساختمان و بازرگانی بوده است.

ساختمان و مسکن

مروری بر آمار شاخص‌های فعالیت‌های ساختمانی در سال ۱۴۰۳ نشان‌دهنده تداوم بهبود شاخص‌های ساخت و ساز و سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان و مسکن از سال قبل می‌باشد؛ به طوری که در این سال میزان سرمایه‌گذاری انجام شده در ساختمان‌های جدید مناطق شهری به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰ با افزایش ۴/۲ درصدی نسبت به سال قبل از آن همراه گردید.

در سال ۱۴۰۳، تعداد و سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها مندرج در پروانه‌های ساختمانی صادره در کل مناطق شهری کشور نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۵/۸ و ۳/۶ درصد افزایش داشت. این عملکرد در نتیجه افزایش تعداد در سایر مناطق شهری و افزایش سطح کل زیربنا در تهران و شهرهای بزرگ بوده است.

در سال مورد گزارش، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری با ۳۵/۱ درصد افزایش (به قیمت‌های جاری) نسبت به سال قبل از آن به ۱۲۱۵۸/۸ هزار میلیارد ریال رسید. در این سال، سرمایه‌گذاری صورت گرفته در «شهر تهران»، «شهرهای بزرگ» و «سایر مناطق شهری» به ترتیب ۵۴/۸، ۳۴/۱ و ۳۰/۹ درصد افزایش داشت.

در سال ۱۴۰۳، مجموع واحدهای مسکونی تکمیل شده توسط بخش خصوصی در کل مناطق شهری به ۳۷۴/۲ هزار واحد با زیربنایی معادل ۶۰/۹ میلیون متر مربع رسید که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب با کاهش ۴/۱ و ۵/۶ درصدی مواجه گردید.

بررسی سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های جدید مناطق شهری به قیمت‌های جاری در سال ۱۴۰۳ نشان‌دهنده افزایش عملکرد در تمامی مراحل ساخت می‌باشد. میزان سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های شروع‌شده، نیمه‌تمام و تکمیل‌شده (به قیمت‌های جاری) در این سال نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۵۶/۳، ۳۳/۸ و ۹/۰ درصد افزایش یافت. عملکرد مزبور به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰ نشان‌دهنده افزایش عملکرد در ساختمان‌های شروع‌شده و نیمه‌تمام و کاهش عملکرد در ساختمان‌های تکمیل‌شده می‌باشد؛ به طوری که میزان سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های شروع‌شده، نیمه‌تمام و تکمیل‌شده (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) در این سال نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۲۰/۵ و ۳/۲ درصد افزایش و ۱۵/۹ درصد کاهش یافت.

تسهیلات اعطایی به بخش ساختمان و مسکن

در پایان اسفندماه ۱۴۰۳، مانده خالص تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش‌های غیر دولتی مسکن و ساختمان (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) نسبت به پایان اسفندماه ۱۴۰۲ به ترتیب با ۴۸/۲ و ۱۹/۵ درصد افزایش به مبالغ ۹۳۴۱/۴ و ۱۸۷۹/۴ هزار میلیارد ریال رسید. در سال مورد گزارش، سهم نسبی بخش مسکن و ساختمان از کل مانده تسهیلات اعطایی به بخش‌های مختلف اقتصاد معادل ۱۵/۱ درصد بود. همچنین طی سال ۱۴۰۳، از مبلغ ۷۸۵۶۸/۶ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به کل بخش‌های اقتصادی (صاحبان کسب و کار) و خانوار (مصرف‌کننده نهایی) مبلغ ۲۸۴۷/۹ هزار میلیارد ریال به بخش ساختمان و مسکن اختصاص یافت.

(هزار میلیارد ریال) **مانده خالص تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش‌های غیر دولتی مسکن و ساختمان(۱)**

	پایان سال		۱۴۰۳	
	۱۴۰۲	۱۴۰۳	درصد تغییر	سهم نسبی(درصد)(۲)
مسکن و ساختمان	**۷۸۷۴/۰**	**۱۱۲۲۰/۸**	**۴۲/۵**	**۱۵/۱**
مسکن	۶۳۰۱/۸	۹۳۴۱/۴	۴۸/۲	۱۲/۶
ساختمان	۱۵۷۲/۲	۱۸۷۹/۴	۱۹/۵	۲/۵

۱- بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی است. ۲- سهم از کل مانده تسهیلات اعطایی به بخش‌های اقتصادی

متعاقب تصویب «قانون جهش تولید مسکن»، شبکه بانکی از ابتدای اجرای قانون جهش تولید مسکن (شهریورماه ۱۴۰۰) تا تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۵ در مجموع حدود ۳۲۲۲/۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت نمودند که عموما شامل تسهیلات مسکن شهری و روستایی(خود مالکی - طرح نهضت ملی- مسکن روستایی)، تسهیلات کمک ودیعه مسکن (از تیرماه ۱۴۰۱) و حوادث غیر مترقبه به ترتیب معادل ۲۴۲۴/۰، ۷۰۵/۲ و ۹۲/۹ هزار میلیارد ریال بوده است.

(هزار میلیارد ریال) **عملکرد قانون جهش تولید مسکن از ابتدای اجرای قانون تا پایان اسفند ماه ۱۴۰۳**

	پایان اسفند ماه ۱۴۰۳	سهم (درصد)
تسهیلات مسکن شهری	۲۴۲۴/۰	۷۵/۲
تسهیلات ساخت خود مالکی	۵۷۵/۸	۱۷/۹
مشارکت نهضت ملی مسکن	۱۰۷۶/۹	۳۳/۴
ودیعه مسکن	۷۷۱/۳	۲۳/۹
مسکن روستایی	۷۰۵/۲	۲۱/۹
حوادث غیر مترقبه	۹۲/۹	۲/۹
جمع	۳۲۲۲/۱	۱۰۰/۰

شاخص‌های قیمت در حوزه ساختمان و مسکن

شاخص‌های قیمت ساختمانی

در سال ۱۴۰۳، شاخص بهای خدمات ساختمانی (بر پایه سال ۱۴۰۰) نسبت به سال قبل از آن ۳۶/۷ درصد افزایش یافت. در سال مورد بررسی، بیشترین رشد در زیرگروه‌های شاخص مذکور مربوط به شاخص‌های «اجرت یک روز بنای سفت کار»، «اجرت بازدید دوره‌ای آسانسور» و «اجرت یک روز کارگر ساده ساختمانی» به ترتیب به میزان ۴۳/۹، ۴۲/۵ و ۴۱/۴ درصد بود. در سال مورد گزارش، شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی (بر پایه سال ۱۴۰۰) نسبت به سال قبل از آن ۲۵/۸ درصد افزایش داشت. شاخص مزبور به تفکیک مصالح فلزی و غیر فلزی در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۲۴/۲ و ۲۷/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال، نسبت ارزش زمین به کل هزینه تمام شده در ساختمان‌های تکمیل‌شده مناطق شهری کشور معادل ۵۷/۶ درصد بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۳/۷ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

شاخص‌های ساختمانی (۱۴۰۰=۱۰۰)

	سال			درصد تغییر	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
شاخص خدمات ساختمانی	۱۵۱/۲	۲۲۶/۱	۳۰۹/۰	۴۹/۶	۳۶/۷
شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی	۱۳۱/۱	۱۷۵/۰	۲۲۰/۲	۳۳/۵	۲۵/۸

شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری

در سال ۱۴۰۳، شاخص کرایه مسکن اجاری در کل مناطق شهری با افزایش ۴۵/۵ درصدی نسبت به سال قبل از آن همراه گردید. بیشترین رشد این شاخص به شهرهای کوچک و به میزان ۴۹/۶ درصد تعلق داشت.

شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری

(۱۴۰۰=۱۰۰)

	سال			درصد تغییر	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تهران	۱۴۸/۶	۲۲۵/۹	۳۲۲/۷	۵۲/۰	۴۲/۸
شهرهای بزرگ(۱)	۱۵۱/۹	۲۳۸/۵	۳۴۵/۵	۵۷/۰	۴۴/۹
شهرهای متوسط	۱۵۶/۱	۲۴۵/۵	۳۵۹/۳	۵۷/۳	۴۶/۳
شهرهای کوچک	۱۵۸/۱	۲۵۴/۳	۳۸۰/۵	۶۰/۹	۴۹/۶
کل مناطق شهری	**۱۵۳/۱**	**۲۴۰/۹**	**۳۵۰/۴**	**۵۷/۳**	**۴۵/۵**

۱- شامل شهر تهران نیز می‌باشد.

شاخص قیمت زمین

شاخص قیمت زمین در کل مناطق شهری کشور در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن ۲۲/۶ درصد افزایش یافت؛ بیشترین رشد شاخص مذکور طی سال مورد بررسی معادل ۲۷/۰ درصد و مربوط به «شهرهای بزرگ» بود.

شاخص قیمت زمین در مناطق شهری

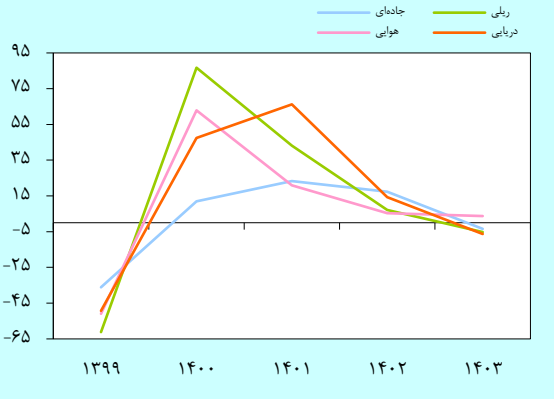
(۱۳۹۵=۱۰۰)

	سال			درصد تغییر	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تهران	۱۰۸۰/۸	۱۶۲۶/۹	۱۹۱۷/۵	۵۰/۵	۱۷/۹
شهرهای بزرگ	۱۰۳۷/۶	۱۵۵۷/۰	۱۹۷۸/۰	۵۰/۱	۲۷/۰
سایر مناطق شهری	۱۱۶۲/۳	۱۶۹۴/۱	۲۰۹۶/۹	۴۵/۸	۲۳/۸
کل مناطق شهری	**۱۰۶۷/۶**	**۱۶۰۰/۳**	**۱۹۶۱/۳**	**۴۹/۹**	**۲۲/۶**

حمل و نقل

در سال ۱۴۰۳، تعداد مسافر جابه‌جا شده در سفرهای عمومی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای ۱۶۱ میلیون نفر بود که نسبت به سال قبل از آن ۳/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این سال، تعداد مسافر جابه‌جا شده با صورت‌وضعیت توسط ناوگان حمل و نقل جاده‌ای نیز معادل ۱۴۴/۰ میلیون نفر بود که نسبت به سال قبل از آن ۳/۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال مورد گزارش، جابه‌جایی مسافران در قالب ۱۴/۷ میلیون سفر (با صورت‌وضعیت) انجام پذیرفت که نسبت به سال قبل از آن با افزایش ۲/۵ درصدی همراه بود. به این ترتیب در سال مزبور، متوسط تعداد مسافر جابه‌جا شده در هر سفر مسافری با صورت‌وضعیت معادل ۹ نفر بود.

نرخ رشد مسافر جابه‌جا شده در بخش‌های حمل و نقل(درصد)

مقدار بار جابه‌جا شده در سطح کشور با برنامه توسط این ناوگان در سال مورد بررسی با افزایش ۴/۹ درصدی به ۶۰۰/۰ میلیون تن رسید؛ در حالی که میزان کالای ترانزیت شده از کشور (توسط کامیون) با افزایش ۱۷/۹ درصدی به ۱۷/۴ میلیون تن رسید.

طول راه‌های تحت حوزه استحفاظی وزارت راه و شهرسازی (بجز راه‌های روستایی) در کشور تا پایان سال ۱۴۰۳ به ۵۰/۸ هزار کیلومتر رسید که ۶/۲ درصد آن آزادراه، ۴۱/۸ درصد بزرگراه و ۵۲/۱ درصد انواع راه‌های اصلی می‌باشد.

در سال مورد گزارش، متوسط عمر ناوگان عمومی مسافری (اتوبوس) به ۱۴/۹ سال رسید که نسبت به رقم مشابه سال قبل از آن ۴/۲ درصد کاهش نشان می‌دهد و متوسط عمر ناوگان باری جاده‌ای (کامیون) با ۶/۹ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن معادل ۱۸/۵ سال بود.

در سال ۱۴۰۳، میزان بار و مسافر جابه‌جا شده توسط ناوگان حمل و نقل ریلی به ترتیب با ۵/۵ و ۵/۲ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۴۰/۶ میلیون تن و ۳۰/۱ میلیون نفر رسید. همچنین، در این سال حدود ۲۳۷۳/۸ هزار تن کالا (شامل کالاهای نفتی و غیر نفتی) توسط خطوط ریلی ترانزیت شد که در مقایسه با سال قبل از آن با افزایش ۵۱/۲ درصدی همراه بود.

نرخ رشد حجم کالای جابه‌جا شده در بخش‌های حمل و نقل (درصد)

در این سال، در بخش حمل و نقل ریلی به ترتیب ۱۱۲/۲ و ۳۷/۸ کیلومتر از خطوط ریلی بهسازی و بازسازی شد که در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۳/۰ درصد افزایش و ۵۰/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین، طول خطوط ریلی اصلی کشور در پایان سال ۱۴۰۳ با ۱/۲ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل از آن به ۱۲۴۵۴۴ کیلومتر رسید.

در سال مورد گزارش، تعداد کل لوکوموتیو با ۲/۲ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن ۱۰۳۳ دستگاه بود. در این سال، نسبت تعداد لوکوموتیو آماده به کار به کل لوکوموتیو معادل ۵۵/۵ درصد بود.

در حوزه حمل و نقل دریایی، بررسی عملکرد بنادر تجاری کشور در سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد مجموع میزان تخلیه و بارگیری به تفکیک کالاهای نفتی و غیر نفتی در بنادر کشور به ترتیب ۵۴/۸ و ۱۰۸/۲ میلیون تن بود که در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۰/۴ و ۳/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، تعداد مسافر جابه‌جا شده در بنادر در سال مورد گزارش به ۲۲/۵ میلیون نفر رسید که در مقایسه با سال قبل از آن ۶/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد.

عملیات کانتینری بنادر تجاری کشور با ۱۵/۳ درصد افزایش از ۲۶۲۰ هزار TEU[1] در سال ۱۴۰۲ به ۳۰۲۰ هزار TEU در سال ۱۴۰۳ رسید. در این سال، ظرفیت کانتینری بنادر به ۸/۹ میلیون TEU رسید که نسبت به سال قبل از آن ۲/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۳، در بخش حمل و نقل هوایی، تعداد مسافر اعزامی و پذیرشی توسط فرودگاه‌های کشور با ۲/۲ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۴۶/۰ میلیون نفر رسید. در این سال، تعداد مسافر جابه‌جا شده از طریق فرودگاه‌های کشور ۲۸/۴ میلیون نفر بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۳/۶ درصد افزایش داشت. در سال مورد گزارش، میزان حمل بار بازرگانی داخلی و خارجی در فرودگاه‌های کشور به ترتیب با ۶/۲ درصد افزایش و ۶/۰ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۲۵/۷ و ۷۰/۶ هزار تن رسید.

در سال ۱۴۰۳، تعداد کل ناوگان مسافری هوایی کشور با ۶/۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن برابر با ۳۴۹ فروند بوده که از این تعداد، ۱۸۹ فروند فعال بودند.

عملکرد شاخص‌های کلیدی بخش حمل و نقل هوایی

	واحد	سال			درصد تغییر	
		۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تعداد ناوگان هوایی مسافری کشور	فروند	۳۴۴	۳۲۹	۳۴۹	-۴/۴	۶/۱
اعزام و پذیرش مسافر در فرودگاه‌های کشور	میلیون نفر	۴۴/۰	۴۵/۰	۴۶/۰	۲/۳	۲/۲
سهم بخش غیر دولتی در پروازهای داخلی(۱)	درصد	۹۱/۰	۹۱/۰	۹۳/۰	۰/۰	۲/۰
سهم بخش غیر دولتی در پروازهای خارجی(۱)	درصد	۸۳/۰	۸۵/۰	۸۶/۰	۲/۰	۱/۰

ماخذ: سازمان هواپیمایی کشوری
۱- درصد تغییرات سهم بخش غیر دولتی در پروازها برحسب واحد درصد می‌باشد.

۱- Twenty-Foot Container Equivalent Units(TEU)

جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی

براساس برآورد مرکز آمار ایران، در سال ۱۴۰۳ نرخ رشد جمعیت کشور به ۰/۷ درصد و جمعیت کل به ۸۶/۰ میلیون نفر رسید؛ در این سال، سهم مردان از کل جمعیت کشور در سطح ۵۰/۵ درصد ثابت بود، اما ضریب شهرنشینی جمعیت با ۰/۳ واحد درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۷۷/۰ درصد رسید. در سال مورد بررسی، از ۲۷/۷ میلیون خانوار ساکن در کل کشور، ۲۱/۷ میلیون خانوار در مناطق شهری و ۶/۰ میلیون خانوار در مناطق روستایی سکونت داشتند. در سال ۱۴۰۳، نسبت جنسی جمعیت[۱] ۱۰۱/۸ بود که نسبت به سال ۱۴۰۲ (معادل ۱۰۱/۹) کاهش نشان می‌دهد.

براساس گزارش نتایج طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، در سال ۱۴۰۳ جمعیت فعال اقتصادی[۲] با ۰/۷ درصد افزایش (معادل ۱۷۹/۷ هزار نفر) نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۲۶/۸ میلیون نفر رسید. در این میان، جمعیت فعال مردان ۰/۷ درصد (معادل ۱۵۷/۳ هزار نفر) و جمعیت فعال زنان ۰/۵ درصد (معادل ۲۲/۳ هزار نفر) افزایش داشت. تغییرات جمعیت فعال به تفکیک مناطق نیز نشان دهنده افزایش ۱/۴ درصدی (معادل ۲۸۳/۵ هزار نفر) جمعیت فعال در نقاط شهری و کاهش ۱/۷ درصدی (معادل ۱۰۳/۸ هزار نفر) جمعیت فعال در نقاط روستایی در مقایسه با سال ۱۴۰۲ می‌باشد.

براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۴۰۳ نرخ مشارکت نیروی کار با ۰/۳ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۴۱/۰ درصد رسید. در این سال نرخ مشارکت مردان ۶۸/۱ درصد و نرخ مشارکت زنان ۱۴/۱ درصد بود که در مقایسه با ارقام مشابه سال ۱۴۰۲ به ترتیب ۰/۳ و ۰/۱ واحد درصد کاهش نشان می‌دهند.

بررسی تغییرات جمعیت شاغل کشور در سال ۱۴۰۳ نشان دهنده افزایش ۱/۲ درصدی (معادل ۲۹۸/۲ هزار نفر) این متغیر در مقایسه با سال ۱۴۰۲ و ثبت رکورد جدید معادل ۲۴/۸ میلیون نفر در سال مورد بررسی می‌باشد. در این میان، تعداد شاغلان در بخش‌های خدمات و صنعت به ترتیب ۳۵۹/۴ و ۱۴/۱ هزار نفر افزایش یافت؛ اما تعداد شاغلان بخش کشاورزی ۷۷/۴ هزار نفر کاهش یافت.[۳] در نتیجه این تحولات، سهم بخش خدمات از کل اشتغال کشور ۰/۸ واحد درصد در مقایسه با سال ۱۴۰۲ افزایش یافت و به ۵۲/۷ درصد رسید. در مقابل، سهم بخش‌های صنعت و کشاورزی از موجودی اشتغال کشور به ترتیب با ۰/۴ و ۰/۵ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ ارقام ۳۳/۳ و ۱۳/۹ درصد را ثبت نمود.

در سال ۱۴۰۳، تفکیک شاغلان کشور برحسب جنسیت نشان می‌دهد سهم مردان و زنان از خالص اشتغال ایجاد شده به ترتیب ۲۴۴/۷ هزار شغل (معادل ۱/۲ درصد افزایش) و ۵۳/۵ هزار شغل (معادل ۱/۴ درصد افزایش) بوده است. در این سال، سهم زنان از موجودی اشتغال کشور ۱۶/۰ درصد بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۲ تغییری نداشت.

در سال ۱۴۰۳، نرخ بیکاری کل کشور با ۰/۵ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ رقم ۷/۶ درصد را ثبت نمود. کاهش نرخ بیکاری در این سال به دلیل کاهش جمعیت

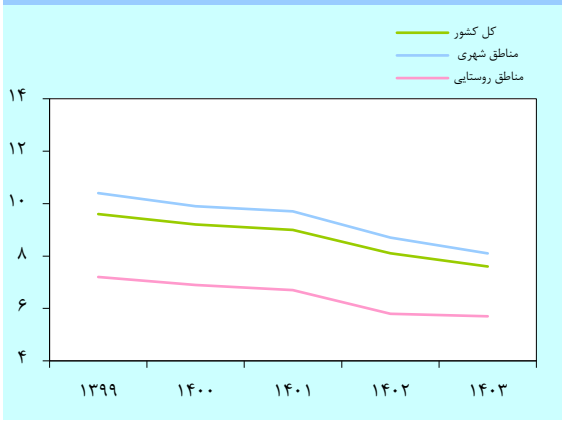
۱ -تعداد مردان به ازای هر یکصد نفر جمعیت زن

۲- طبق آخرین تعریف مرکز آمار ایران، جمعیت فعال عبارت است از تمام افراد ۱۵ساله و بیشتر (حداقل سن تعیین‌شده) که در هفته تقویمی قبل از هفته آمارگیری (هفته مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالاها و خدمات مشارکت داشته (شاغل) یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار).

۳- اختلاف در جمع کل شاغلان با جمع شاغلان سه بخش ناشی از موارد اظهار نشده بخش‌های عمده فعالیت اقتصادی است.

بیکار (معادل ۵/۵ درصد) و افزایش جمعیت فعال (معادل ۰/۷ درصد) بوده است. در این سال، نرخ بیکاری در مناطق شهری کشور ۰/۶ واحد درصد و در نقاط روستایی ۰/۱ واحد درصد نسبت به سال ۱۴۰۲ کاهش یافت و به ترتیب به ارقام ۸/۱ و ۵/۷ درصد رسید. طی این سال، نرخ بیکاری مردان و زنان نیز با کاهش‌های ۰/۴ و ۰/۷ واحد درصدی به ترتیب ارقام ۶/۲ و ۱۴/۳ درصد را ثبت نمود.

نرخ بیکاری برحسب مناطق شهری و روستایی(درصد)

در سال ۱۴۰۳، جمعیت بیکار رقم ۲/۰ میلیون نفر را ثبت نمود که در مقایسه با سال ۱۴۰۲ حدود ۵/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. بر اساس گزارش نتایج طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، عمده جمعیت بیکار کشور به تفکیک جنسیت در گروه مردان، به تفکیک مناطق در نقاط شهری و در گروه سنی ۳۵-۱۸ سال قرار دارند.

اعتبارات اشتغال‌زایی در قانون بودجه سال ۱۴۰۳ شامل ۴۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات بابت ایجاد اشتغال و توسعه فناوری با معرفی نهادهای معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی و همچنین ۶۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات برای طرح‌های معرفی شده از سوی نهادهای حمایتی بود. از این میزان ۷۵۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات از سوی بانک‌های عامل به متقاضیان گروه‌های فوق پرداخت شد. همچنین، معادل ۵۰ هزار میلیارد ریال منابع اشتغال در چارچوب قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در سال ۱۴۰۳ در نظر گرفته شد؛ که از این رقم معادل ۳۸/۳ هزار میلیارد ریال تسهیلات به متقاضیان اشتغال خانگی تخصیص یافت.

تحولات بخش مالی

بودجه و وضع مالی دولت

قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور در راستای تحقق سیاست‌های برنامه هفتم پیشرفت کشور مبتنی بر «پیشرفت اقتصادی توام با عدالت»، «ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت‌ها»، «افزایش بهره‌وری کل عوامل تولید»، «اصلاح ساختار بودجه»، «تحول در نظام مالیاتی»، «استقرار نظام جامع تامین اجتماعی»، «تامین امنیت غذایی»، «اجرای طرح‌های پیشران ملی»، «فعال‌سازی مزیت‌های جغرافیایی سیاسی»، «تحکیم نهاد خانواده و افزایش جمعیت» و «تقویت رویکرد اقتصاد محور در سیاست خارجی» تدوین گردید. رویکردهای کلان و خط مشی‌های تدوین قانون بودجه سال ۱۴۰۳ با مضمون «رشد اقتصادی عدالت‌محور مبتنی بر مردمی‌سازی اقتصاد» می‌باشد.

مطابق با جداول قانون بودجه سال ۱۴۰۳، مجموع درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی مصوب معادل ۲۵۶۲۰/۴ هزار میلیارد ریال و مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک دارایی‌های مالی مصوب معادل ۲۵۶۲۰/۴ هزار میلیارد ریال بود. سهم درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی از مجموع منابع عمومی مصوب در قانون بودجه

به ترتیب ۶۲/۴، ۲۵/۲ و ۱۲/۵ درصد بود. ارقام مصوب پرداخت‌های هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک دارایی‌های مالی نیز به ترتیب ۷۳/۳، ۱۵/۶ و ۱۱/۱ درصد از مصارف مصوب در قانون بودجه را به خود اختصاص داده‌اند.

عملکرد درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۱۶۴۲۶/۵ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال ۱۴۰۲، ۵۰/۰ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه ۱۰۲/۸ درصد تحقق داشت. سهم درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها از کل درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۴۰۳ به ترتیب ۸۲/۲ و ۱۷/۸ درصد و در سال ۱۴۰۲ به ترتیب ۷۹/۲ و ۲۰/۸ درصد بود.

درآمدهای مالیاتی دولت در سال ۱۴۰۳ به ۱۳۵۱۰/۷ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که در مقایسه با سال ۱۴۰۲، ۵۵/۸ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه ۹۹/۰ درصد تحقق داشت. در سال مورد بررسی، کلیه ردیف‌های اصلی درآمدهای مالیاتی با افزایش همراه بودند. مالیات اشخاص حقوقی با ۷۰/۸ درصد از بیشترین افزایش و مالیات بر ثروت با ۸/۷ درصد از کمترین افزایش برخوردار بود. در سال ۱۴۰۳، مالیات بر ثروت با ۷۷/۶ درصد از کمترین درصد تحقق و مالیات بر درآمدها با ۱۱۸/۹ درصد از بیشترین درصد تحقق در میان اجزای درآمدهای مالیاتی دولت برخوردار بودند. میزان تحقق مالیات‌های مستقیم ۱۱۳/۳ درصد و مالیات‌های غیرمستقیم ۸۴/۱ درصد بود.

طی سال ۱۴۰۳، سایر درآمدهای دولت مبلغ ۲۹۱۵/۸ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن ۲۷/۸ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه (۲۳۳۸/۰ هزار میلیارد ریال) ۱۲۴/۷ درصد تحقق داشت. شایان ذکر است که تمامی ردیف‌های اصلی سایر درآمدها در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ افزایشی بوده است. عمده‌ترین عامل افزایش ردیف سایر درآمدهای دولت طی سال مذکور، افزایش ۷۹/۵ درصدی ردیف درآمدهای متفرقه با سهم ۳۰/۹ درصدی است.

در سال ۱۴۰۳، منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به ۸۳۷۱/۸ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال قبل از آن ۷۱/۷ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۱۲۹/۹ درصد تحقق داشت. از مجموع واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، ۸۳۰۷/۴ هزار میلیارد ریال از محل « منابع حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی» حاصل گردید که نسبت به سال ۱۴۰۲، ۷۲/۶ درصد افزایش یافت و ۶۴/۲ هزار میلیارد ریال از ردیف «منابع حاصل از فروش اموال منقول و غیرمنقول» محقق گردید که در مقایسه با سال قبل از آن ۳/۳ درصد افزایش داشت. واگذاری طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز با ۲۳/۷ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۲، عملکردی معادل ۱۹۷/۰ میلیارد ریال داشت.

واگذاری دارایی‌های مالی (استفاده از منابع خارجی و داخلی) با ۸۳/۳ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۲ به رقم ۱۱۵۱۲/۶ هزار میلیارد ریال رسید.[1] ردیف «فروش و واگذاری انواع اوراق مالی اسلامی» با ۱۹۹/۷ درصد تحقق به ۵۰۸۴/۷ هزار میلیارد ریال رسید و بیشترین سهم از ردیف واگذاری دارایی‌های مالی را به خود اختصاص داد. «منابع حاصل از استفاده از صندوق توسعه ملی»، «وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی» و «تنخواه‌گردان خزانه دولت» نیز به ترتیب ۴۶۱۱/۰، ۹۹۵/۱ و ۷۴۵/۰ هزار میلیارد ریال از کل منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی را تشکیل داده‌اند.

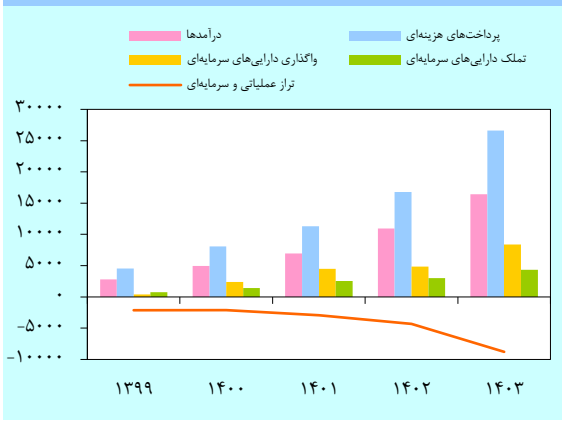
۱- استفاده از منابع خارجی در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ معادل صفر بوده است.

(هزار میلیارد ریال) **درآمدهای بودجه عمومی دولت** (به‌استثنای درآمدها و هزینه‌های اختصاصی)

	سال			سهم(درصد)		
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
درآمدها	**۶۹۶۳/۵**	**۱۰۹۵۰/۳**	**۱۶۴۲۶/۵**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
درآمدهای مالیاتی	۵۳۱۳/۹	۸۶۶۹/۴	۱۳۵۱۰/۷	۷۶/۳	۷۹/۲	۸۲/۲
سایر درآمدها	۱۶۴۹/۶	۲۲۸۱/۰	۲۹۱۵/۸	۲۳/۷	۲۰/۸	۱۷/۸

ماخذ: خزانه‌داری‌کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی

وضع مالی دولت(هزار میلیارد ریال)

تفکیک منابع عمومی بودجه دولت برحسب اقلام ناشی از نفت و غیرنفت نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۳، سهم منابع ناشی از نفت از کل منابع عمومی بودجه حدود ۳۵/۶ درصد بود که نسبت به رقم سال ۱۴۰۲ (۲۹/۶ درصد)، معادل ۶/۰ واحد درصد، افزایش نشان می‌دهد.

پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری) در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۲۶۶۰۵/۵ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۲، ۵۸/۵ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۱۴۱/۶ درصد تحقق داشت. در سال ۱۴۰۳، از مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای دولت معادل ۹۷/۹ درصد به صورت ملی و ۲/۱ درصد به صورت استانی پرداخت گردید. حقوق و مزایای مستمر کارکنان دولت و سایر هزینه‌های ملی (ملی) که سهمی معادل ۴۵/۲ درصد از کل پرداخت‌های هزینه‌ای دولت را به خود اختصاص داد، نسبت به سال قبل از آن ۳۲/۰ درصد رشد داشت. ردیف مذکور در سال ۱۴۰۲ به میزان ۶۲/۲ درصد افزایش یافته بود.

در سال ۱۴۰۳، پرداخت بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی) با ۴۴/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۴۳۳۰/۲ هزار میلیارد ریال رسید و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۱۰۸/۳ درصد تحقق داشت. ۳۴/۳ درصد از ردیف مذکور از محل پرداخت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای طرح های ملی مستقر در مرکز (غیرانتفاعی و انتفاعی) تأمین شد. طی سال مورد بررسی، از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ۸۹/۱ درصد به صورت ملی و ۱۰/۹ درصد به صورت استانی پرداخت گردید. نسبت‌های مذکور در سال ۱۴۰۲ به ترتیب معادل ۸۷/۹ و ۱۲/۱ درصد بوده است.

در سال ۱۴۰۳، با توجه به رقم عملکرد درآمدها، پرداخت‌های هزینه‌ای و پرداخت‌های قانونی بابت تکالیف قانون بودجه[1]، تراز عملیاتی دولت با ۱۲۸۲۴/۵ هزار میلیارد ریال کسری مواجه شد که نسبت به سال قبل از آن، ۱۰۶/۹ درصد افزایش داشت. همچنین، خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای[2] با ۴۰۴۱/۵ هزار میلیارد ریال مازاد روبه‌رو بود. مجموع تراز عملیاتی و سرمایه‌ای بودجه دولت با ۸۷۸۲/۹ هزار میلیارد ریال کسری مواجه گردید که نسبت به رقم سال قبل از آن، ۱۰۳/۴ درصد افزایش داشت. کسری یاد شده در سال ۱۴۰۳ از محل خالص واگذاری دارایی‌های مالی تامین گردید.

در سال ۱۴۰۳، عملکرد تملک دارایی‌های مالی ۲۷۲۹/۷ هزار میلیارد ریال و دریافت‌های دولت بابت واگذاری دارایی‌های مالی ۱۱۵۱۲/۶ هزار میلیارد ریال بود. بدین ترتیب، خالص واگذاری دارایی‌های مالی با ۸۷۸۲/۹ هزار میلیارد ریال مازاد همراه بود.

۱- شامل تکالیف قانون بودجه سالانه، مصوبات ستاد مقابله با تحریم و مصوبات هیات وزیران می‌باشد که به واسطه عدم تخصیص آنها از طرف سازمان برنامه و بودجه کشور، ذیل سرفصل هزینه‌های جاری لحاظ نمی‌شود ولی قسمتی از پرداخت‌های دولت می‌باشد. در سال ۱۴۰۳، این ردیف عملکردی معادل ۳۴۵/۰ هزار میلیارد ریال را به خود اختصاص داده است.

۲- خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای از تفاضل واگذاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حاصل شده است.

تحولات بازرگانی خارجی کشور

حجم مبادلات تجاری (مجموع صادرات و واردات) اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ در مقایسه با سال ۱۴۰۲ از نظر وزنی و ارزشی افزایش یافت. طی این سال، مجموع ارزش دلاری مبادلات تجاری با ۱۳/۰ درصد افزایش به حدود ۱۳۲/۰ میلیارد دلار و مجموع وزنی این مبادلات با ۹/۰ درصد افزایش به ۱۹۳/۶ میلیون تن رسید. تحولات مربوط به صادرات و واردات گمرکی موجب شد تا کسری تراز بازرگانی گمرکی در این سال حدود ۱۱/۴ درصد کاهش یابد و به رقم ۱۵/۰ میلیارد دلار برسد. همچنین، سهم واردات از کل ارزش مبادلات با ۱/۶ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۵۵/۷ درصد رسید. سهم واردات از وزن مبادلات با کاهش ۱/۷ واحد درصدی نسبت به سال قبل از آن به ۲۰/۵ درصد رسید. در مقابل، سهم صادرات از کل ارزش و وزن مبادلات افزایش یافت.

بازرگانی خارجی

	سال			درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
ارزش(میلیون دلار)							
۱- واردات	۶۰۳۰۹	۶۶۸۸۳	۷۳۵۰۲	۱۰/۹	۹/۹	۵۷/۳	۵۵/۷
۲- صادرات(۱)	۵۴۰۳۸	۴۹۹۳۷	۵۸۴۸۳	-۷/۶	۱۷/۱	۴۲/۷	۴۴/۳
تراز (۱-۲)	-۶۲۷۱	-۱۶۹۴۶	-۱۵۰۱۹	۱۷۰/۲	-۱۱/۴	_	_
جمع کل(۲+۱)	**۱۱۴۳۴۷**	**۱۱۶۸۲۱**	**۱۳۱۹۸۵**	**۲/۲**	**۱۳/۰**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
وزن(هزار تن)							
۱- واردات	۳۷۳۵۸	۳۹۵۵۶	۳۹۷۷۲	۵/۹	۰/۵	۲۲/۳	۲۰/۵
۲- صادرات(۱)	۱۲۴۰۵۳	۱۳۸۰۰۷	۱۵۳۸۱۴	۱۱/۲	۱۱/۵	۷۷/۷	۷۹/۵
جمع کل(۲+۱)	**۱۶۱۴۱۱**	**۱۷۷۵۶۳**	**۱۹۳۵۸۶**	**۱۰/۰**	**۹/۰**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران
۱- بدون احتساب میعانات گازی

واردات

در سال ۱۴۰۳، ارزش سیف واردات گمرکی به ۷۳/۵ میلیارد دلار رسید که در مقایسه با سال ۱۴۰۲ حدود ۹/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال وزن کالاهای وارداتی با ۰/۵ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۳۹/۸ میلیون تن و قیمت هر تن کالای وارداتی با ۹/۳ درصد افزایش به ۱۸۴۸دلار رسید. طبقه‌بندی کالاهای وارداتی برحسب نوع مصرف نشان می‌دهد که سهم گروه «کالاهای سرمایه‌ای» از کل واردات با ۰/۲ واحد درصد تغییر در مقایسه با سال ۱۴۰۲ به ۱۵/۰ درصد افزایش یافته است. همچنین، سهم گروه «مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای» با ۰/۱ واحد درصد کاهش و سهم گروه «کالاهای مصرفی» با ۰/۲ واحد درصد کاهش به ترتیب به ۷۲/۴ و ۱۲/۵ درصد رسید.

در سال ۱۴۰۳، کشورهای امارات متحده عربی، چین، ترکیه، آلمان و هند جزء بزرگ‌ترین شرکای تجاری ایران در بخش واردات قرار گرفتند.

صادرات

در سال ۱۴۰۳، ارزش صادرات گمرکی با ۱۷/۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۵۸/۵ میلیارد دلار و وزن صادرات گمرکی با ۱۱/۵ درصد افزایش به ۱۵۳/۸ میلیون تن رسید. توزیع کشوری صادرات نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۳، بیشترین میزان صادرات گمرکی به ترتیب به مقصد کشورهای چین، عراق، امارات متحده عربی، ترکیه و افغانستان انجام شده است. طی این مدت قیمت هرتن کالای صادراتی با افزایش ۵/۱ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۲ به رقم ۳۸۰ دلار رسید.

رابطه مبادله گمرکی[1]

در سال ۱۴۰۳ ارزش هر تن کالای وارداتی و صادراتی گمرکی در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب معادل ۹/۳ و ۵/۱ درصد افزایش یافت که برآیند آن منتج به کاهش رابطه مبادله گمرکی گردید به نحوی که رقم رابطه مبادله با ۳/۹ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ به رقم ۰/۲۰۶ رسید.

(دلار) **رابطه مبادله بازرگانی(گمرکی)**

	سال			درصد تغییر	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
ارزش هر تن کالای صادراتی	۴۳۶	۳۶۲	۳۸۰	-۱۶/۹	۵/۱
ارزش هر تن کالای وارداتی	۱۶۱۴	۱۶۹۱	۱۸۴۸	۴/۷	۹/۳
رابطه مبادله گمرکی	**۰/۲۷۰**	**۰/۲۱۴**	**۰/۲۰۶**	**-۲۰/۷**	**-۳/۹**

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران

تراز پرداخت‌های خارجی

براساس برآوردهای مقدماتی، حساب جاری ترازپرداخت‌های خارجی کشور در سال ۱۴۰۳ حدود ۱۳/۲ میلیارد دلار مازاد داشت که نسبت به سال ۱۴۰۲ به میزان ۵۴/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. رشد قابل توجه حساب کالا به واسطه رشد صادرات نفتی و غیرنفتی، به رغم افزایش کسری حساب خدمات موجب رشد مازاد حساب جاری شد.

(میلیون دلار) **تراز حساب‌جاری**

	سال			درصد تغییر
	▲۱۴۰۱	□۱۴۰۲	□۱۴۰۳	
حساب‌جاری	**۱۹۶۳۳**	**۸۵۹۲**	**۱۳۲۳۲**	**۵۴/۰**
حساب کالا	۲۶۶۲۲	۲۱۰۷۷	۲۶۸۵۴	۲۷/۴
حساب خدمات	-۷۳۳۲	-۱۱۱۵۹	-۱۲۱۹۴	۹/۳
حساب درآمد	-۵۴۳	-۱۲۸۸	-۱۲۱۹	-۵/۳
حساب انتقالات جاری	۸۸۶	-۳۸	-۲۰۹	۴۴۲/۶
حساب‌جاری غیر نفتی	**-۳۴۹۱۵**	**-۴۵۷۰۰**	**-۴۹۹۳۰**	**۹/۳**
حساب کالای غیر نفتی	**-۲۷۹۲۷**	**-۳۳۲۱۵**	**-۳۶۳۰۸**	**۹/۳**

در سال مورد بررسی، افزایش مقدار و قیمت نفت خام صادراتی ایران، منجر به افزایش ۱۵/۹ درصدی ارزش صادرات نفتی گردید. همچنین، ارزش صادرات غیرنفتی، تحت تاثیر افزایش وزن و ارزش صادرات گمرکی، به عنوان مولفه اصلی صادرات غیرنفتی، ۱۳/۴ درصد افزایش یافت. بدین‌ترتیب، در سال ۱۴۰۳ سهم ارزش صادرات نفتی و غیرنفتی از کل ارزش صادرات کالا به ترتیب ۵۷/۰ و ۴۳/۰ درصد بود.

(میلیون دلار) **ارزش صادرات کالا**

	سال			درصد تغییر
	▲۱۴۰۱	□۱۴۰۲	□۱۴۰۳	
صادرات کالا	**۱۰۲۵۰۲**	**۱۰۰۵۱۹**	**۱۱۵۴۲۱**	**۱۴/۸**
صادرات نفتی	۵۵۲۵۷	۵۶۷۹۶	۶۵۸۴۱	۱۵/۹
صادرات غیر نفتی	۴۷۲۴۶	۴۳۷۲۳	۴۹۵۸۰	۱۳/۴

طی همین سال، واردات کالا افزایش ۱۱/۵ درصدی را تجربه کرد که افزایش واردات گمرکی به لحاظ وزنی و ارزشی در کنار افزایش واردات گاز و فرآورده‌های نفتی، عوامل اصلی افزایش ارزش واردات کالا طی سال ۱۴۰۳ بودند. در نتیجه تحولات مذکور، در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن، مازاد حساب کالا با ۲۷/۴ درصد افزایش به رقم ۲۶/۹ میلیارد دلار رسید و کسری حساب کالای غیرنفتی با ۹/۳ درصد افزایش به حدود ۳۶/۳ میلیارد دلار رسید.

کسری حساب خدمات تراز پرداخت‌ها در سال ۱۴۰۳ با ۹/۳ درصد افزایش در مقایسه با سال ۱۴۰۲ به رقم ۱۲/۲ میلیارد دلار رسید. در این سال صادرات خدمات رقم ۱۲/۴ و واردات خدمات رقم ۲۴/۶ میلیارد دلار برآورد گردید که نسبت به سال ۱۴۰۲ به ترتیب افزایش ۸/۵ و ۸/۹ درصدی را نشان می‌دهند. دلیل اصلی افزایش ارزش صادرات و واردات خدمات طی سال مورد بررسی، افزایش صادرات و واردات خدمات در دو حوزه «مسافرت» و «حمل و نقل»، ناشی از افزایش تردد فرامرزی کالا و مسافر بود.

۱- فقط شامل صادرات و واردات گمرکی کشور است؛ لذا رابطه مبادله محاسبه شده در این قسمت با ارقام ارائه شده در بخش تولید و هزینه ناخالص داخلی متفاوت است و از تقسیم ارزش هر تن کالای وارداتی به دست می‌آید

در سال ۱۴۰۳، بیشترین سهم از ارزش صادرات خدمات، مربوط به سرفصل‌های «مسافرت» (۵۷/۹ درصد)، «حمل‌ونقل» (۲۳/۶ درصد) و «سایر خدمات تجاری» (۵/۴ درصد) بود. در سمت واردات نیز سرفصل‌های «مسافرت»، «حمل و نقل» و «خدمات مالی (به جز بیمه)» به ترتیب با ۵۳/۸، ۲۵/۸ و ۵/۹ درصد، بیشترین سهم از پرداخت‌های خدماتی را در سال مذکور به خود اختصاص دادند.

در سال ۱۴۰۳، حساب درآمد با ۱۲۱۹ میلیون دلار کسری روبه‌رو شد که نسبت به سال قبل از آن ۵/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این سال، مجموع دریافت‌های درآمد شامل دریافت‌ها بابت جبران خدمات کارکنان و درآمد سرمایه‌گذاری در خارج ۲۲/۲ درصد و مجموع پرداخت‌های درآمد شامل پرداخت‌ها بابت جبران خدمات کارکنان و هزینه سرمایه‌گذاری در خارج ۷/۸ درصد افزایش یافت. در سال مورد بررسی، حساب انتقالات جاری با ۲۰۹ میلیون دلار کسری مواجه بود که نسبت به سال ۱۴۰۲ رشد قابل توجهی را نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۳، «حساب مالی و سرمایه» حدوداً به میزان ۲۱/۵ میلیارد دلار بدهکار شد که بدهکاری آن نسبت به رقم سال ۱۴۰۲ معادل ۸/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. از کل میزان بدهکاری حساب مالی و سرمایه، حدود ۷/۳ میلیارد دلار مربوط به بدهکاری حساب سرمایه و حدود ۱۴/۲ میلیارد دلار مربوط به حساب مالی بود. همچنین در نتیجه دریافت‌ها و پرداخت‌های ارزی، معادل دلاری دارایی‌های خارجی تحت مدیریت بانک مرکزی (شامل مانده صندوق توسعه ملی و حساب ذخیره ارزی) طی سال مورد بررسی، به میزان ۸۰۴ میلیون دلار افزایش یافت.

براساس گزارش اداره آمار و تحقیقات ارزی بانک مرکزی، مانده بدهی‌ها و تعهدات خارجی کشور در پایان اسفند ماه ۱۴۰۳ (بدون احتساب معوقات) به رقم ۹۷۵۹ میلیون دلار رسید. از این میزان، ۴۹/۸ درصد (معادل ۴۸۶۲ میلیون دلار) به تعهدات بالفعل (بدهی‌ها) و ۵۰/۲ درصد (معادل ۴۸۹۷ میلیون دلار) به تعهدات بالقوه اختصاص داشت. همچنین در این مدت، سهم بدهی‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت از مجموع بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)، به ترتیب معادل ۳۶/۳ و ۶۳/۷ درصد بوده است.

پول و اعتبار

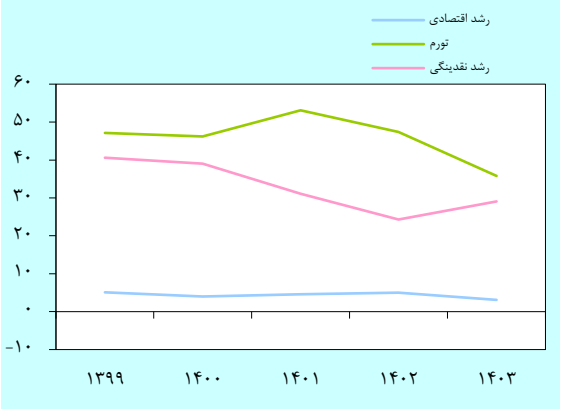
نقدینگی و عوامل موثر بر آن

حجم نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۳ با ۲۹/۱ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل از آن به ۱۰۱۶۵۹/۵ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به رشد سال ۱۴۰۲ (۲۴/۳ درصد)، ۴/۸ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

طی سال مورد بررسی، خالص دارایی‌های خارجی سیستم بانکی با ۲۱۷۸۲/۱ هزار میلیارد ریال افزایش، موجب رشد ۲۷/۷ واحد درصدی نقدینگی گردید. بخش عمده این افزایش ناشی از رشد ۷۲/۰ درصدی خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی (سهم ۱۶/۹ واحد درصدی در رشد نقدینگی) در مقابل رشد ۲۴۹/۹ درصدی خالص دارایی‌های خارجی بانک‌ها و موسسات اعتباری (سهم ۱۰/۸ واحد درصدی در رشد نقدینگی) بود.

مطالبات از بخش غیر دولتی (بدون سود و درآمد سال‌های آتی) با ۳۲/۷ درصد افزایش (۱۸۴۹۶/۰ هزار میلیارد ریال)، سهمی فزاینده به میزان ۲۳/۵ واحد درصد در رشد نقدینگی داشت. همچنین، خالص سایر اقلام سیستم بانکی سهم کاهنده‌ای به میزان ۲۳/۶ واحد درصد در رشد نقدینگی داشته است.

برخی از متغیرهای عمده اقتصادی(درصد)

سهم پول در نقدینگی

سهم پول از مانده نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۳ معادل ۲۵/۹ درصد بود که در مقایسه با رقم سال ۱۴۰۲ به میزان ۱/۶ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. در این میان، سهم سپرده‌های دیداری در نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۳ با ۱/۷ واحد درصد افزایش نسبت به سال گذشته معادل ۲۴/۱ درصد بود.

بررسی عوامل موثر بر پایه پولی

طی سال ۱۴۰۳، پایه پولی معادل ۲۴/۵ درصد افزایش یافت که در مقایسه با رشد آن در سال ۱۴۰۲ (۲۷/۸ درصد)، ۳/۳ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با سهمی معادل ۱۲۲/۲ واحد درصد مهم‌ترین عامل فزاینده در رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۳ می‌باشد. رشد خالص دارایی‌های خارجی در دوازده ماهه سال ۱۴۰۳ عمدتا به دلیل افزایش نرخ تسعیر ارز بوده است. دیگر عامل رشد پایه پولی در سال مورد بررسی، مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها می‌باشد که با ۵۱/۷ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۲ (۳۹۸۸/۴ هزار میلیارد ریال) سهمی معادل ۳۶/۵ واحد درصد در رشد پایه پولی سال ۱۴۰۳ داشته است.

خالص سایر اقلام بانک مرکزی مهم‌ترین عامل کاهنده پایه پولی در پایان سال ۱۴۰۳ بوده که با ۹۵/۳ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ (معادل ۱۲۹۰۵/۴ هزار میلیارد ریال کاهش)، سهمی کاهنده معادل ۱۱۸/۱ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. دلیل اصلی کاهش خالص سایر اقلام بانک مرکزی نسبت به پایان سال ۱۴۰۲، افزایش جزء «سایر بدهی‌ها و حساب سرمایه» نسبت به پایان سال گذشته بوده که عمدتا به دلیل افزایش جزء «سپرده‌های صندوق توسعه ملی نزد بانک مرکزی» نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ رخ داده است.

همچنین، خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی با ۱۷۵۸/۷ هزار میلیارد ریال کاهش، سهمی کاهنده معادل ۱۶/۱ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. مهمترین عامل کاهش سهم خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی در رشد پایه پولی، افزایش سپرده‌های دولت نزد بانک مرکزی بوده است.

شایان ذکر است، بانک مرکزی در سال ۱۴۰۳ در راستای کمک به مدیریت نقدینگی بانک‌ها و کاهش هزینه‌های تامین مالی دولت رویکرد فعالانه‌ای را در اجرای عملیات بازار باز و توافق بازخرید (ریپو) اتخاذ نمود؛ به طوری که مانده اجرای عملیات سیاست پولی در ترازنامه بانک مرکزی در سال مذکور معادل ۹۸/۰ درصد افزایش یافت.

بررسی اجزای ضریب فزاینده نقدینگی

ضریب فزاینده نقدینگی طی سال ۱۴۰۳ با ۳/۷ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۷/۴۷۸ رسید که در مقایسه با رشد منفی سال قبل از آن (۲/۷- درصد)، ۶/۴ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. در توضیح تغییر ضریب فزاینده نقدینگی طی سال ۱۴۰۳ باید اشاره کرد که «نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به کل سپرده‌ها» و «نسبت سپرده‌های قانونی به کل سپرده‌ها» به ترتیب معادل ۵/۸ و ۴/۶ درصد کاهش یافت که این امر موجب شد، ضریب فزاینده نقدینگی از محل کاهش آنها به ترتیب معادل ۰/۰۴۹ و ۰/۲۹۰ واحد افزایش یابد. همچنین، «نسبت ذخایر اضافی به کل سپرده‌ها» با افزایشی معادل ۳۷/۸ درصد نسبت به سال ۱۴۰۲ مواجه شد که این امر به کاهش ضریب فزاینده نقدینگی به میزان ۰/۰۷۳ واحد از این محل انجامید.

سپرده‌های بخش غیر دولتی

مانده سپرده‌های بخش غیر دولتی نزد بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی در پایان سال ۱۴۰۳ به ۹۹۸۶۸/۲ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با پایان سال ۱۴۰۲ به میزان ۲۹/۲ درصد رشد نشان می‌دهد. سهم بانک‌های غیر دولتی و موسسات اعتباری غیر بانکی از کل سپرده‌های بخش غیر دولتی در پایان سال ۱۴۰۳ معادل ۶۵/۶ درصد بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل از آن (۶۵/۰ درصد)، ۰/۶ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

مطالبات غیر جاری(سررسیدگذشته، معوق و مشکوک‌الوصول)

نسبت مطالبات غیر جاری (شامل مطالبات از بخش دولتی و غیر دولتی) به کل تسهیلات بانک‌ها و موسسات اعتباری با ۰/۸ واحد درصد افزایش از ۸/۸ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ به ۹/۶ درصد

در پایان سال ۱۴۰۳ رسید. نسبت مزبور در گروه بانک‌های تجاری دولتی، تخصصی دولتی و غیر دولتی به ترتیب معادل ۴/۸، ۲۱/۴ و ۸/۳ درصد بود که نسبت به سال ۱۴۰۲ در گروه بانک‌های تجاری دولتی کاهش و در سایر گروه‌های بانکی افزایش نشان می‌دهد.

نظام‌های پرداخت

بانک مرکزی با هدف تسهیل‌گری دریافت‌ها و پرداخت‌ها، شفاف‌سازی و نظارت بر فرآیند پرداخت‌های بانکی و همچنین نظرداشت وظایف مقرر شده در قانون بانک مرکزی در راستای تنظیم‌گری نظام پرداخت کشور، ایجاد زیرساخت بانکی برای تسهیل مبادلات خارجی و همچنین دسترسی عادلانه عموم مردم به خدمات بانکی در چارچوب ارتقاء شمول مالی در کشور، اقدامات مناسبی را در سال ۱۴۰۳ برنامه‌ریزی و تمهید نموده است.

در سال ۱۴۰۳، سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا)، پایاپای الکترونیکی (پایا)، شبکه تبادل اطلاعات بین‌بانکی (شتاب)، پرداخت لحظه‌ای (پل) و شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) برای پوشش انواع خدمات بانکداری الکترونیکی در کشور فعال بودند. سامانه‌های ساتنا، پایا و پل به منظور انتقال حساب به حساب به ترتیب برای پرداخت‌های کلان و خرد و سامانه‌های شتاب و شاپرک به منظور ارایه انواع سرویس‌های مبتنی بر کارت مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند.

پرداخت‌های نقدی(اسکناس و مسکوک)

ابزارهای پرداخت نقد در کشور شامل اسکناس و مسکوک و ایران‌چک‌های بانک مرکزی است. با لحاظ ایران‌چک‌های بانک مرکزی در آمار اسکناس و مسکوک، کل مبلغ اسکناس و مسکوک در جریان (در دست اشخاص و نزد بانک‌ها) در پایان سال ۱۴۰۳ به ۲۱۹۱/۴ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به رقم پایان سال قبل از آن ۳۲/۰ درصد رشد نشان می‌دهد.

رقم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص (با احتساب ایران‌چک بانک مرکزی) با ۲۲/۰ درصد رشد از ۱۴۶۸/۸ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۴۰۲ به ۱۷۹۱/۳ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۴۰۳ رسید. سهم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص از نقدینگی با ۰/۱ واحد درصد کاهش نسبت به پایان سال قبل از آن، معادل ۱/۷۶ درصد در پایان سال ۱۴۰۳ بود. همچنین، سهم آن از حجم پول از ۷/۷ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ به ۶/۸ درصد در پایان سال ۱۴۰۳ کاهش یافت.

نظام تصفیه چک

از سال ۱۳۹۵، تصفیه تمامی چک‌ها در سامانه چکاوک به‌عنوان زیرساخت پردازش نظام‌مند الکترونیکی چک و اسناد بانکی، انجام می‌پذیرد. در سال ۱۴۰۳، تعداد انواع چک‌های مبادله شده با ۱۳/۷ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۱۱۲/۳ میلیون فقره و ارزش آن با ۳۷/۲ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۱۱۰۱۳۳/۸ هزار میلیارد ریال رسید.

ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی

در سال ۱۴۰۳، تعداد کارت‌های صادر شده توسط شبکه بانکی با ۲۲/۲ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۳۵۲/۷ میلیون عدد رسید. از این تعداد، معادل ۷۸/۸ درصد (۲۷۷/۹ میلیون عدد) کارت برداشت (کارت بدهی)، ۱۶/۱ درصد (۵۶/۹ میلیون عدد) کارت خرید/هدیه (پیش‌پرداخته)، ۲/۹ درصد (۱۰/۲ میلیون عدد) بن‌کارت، ۱/۱ درصد (۳/۹ میلیون عدد) کارت اقساط، ۰/۵ درصد (۱/۹ میلیون عدد) کارت مجازی و همچنین ۰/۵ درصد (۱/۸ میلیون عدد) کارت‌های اعتباری بوده است.

تعداد ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی

	پایان سال		درصد تغییر
	۱۴۰۲	۱۴۰۳	
کارت‌بانک‌ها(میلیون)	۴۵۳/۲	۳۵۲/۷	-۲۲/۲
خودپردازها(هزار)	۵۸/۴	۵۴/۰	-۷/۶
پایانه‌های فروش(میلیون)	۸/۶	۹/۰	۴/۶
پایانه‌های شعب(هزار)	۶۵/۹	۶۲/۹	-۴/۶

در سال ۱۴۰۳، تعداد دستگاه‌های خودپرداز با ۷/۶ درصد کاهش به ۵۴/۰ هزار دستگاه رسید. همچنین پایانه‌های فروش و شعب به ترتیب با ۴/۶ افزایش و ۴/۶ درصد کاهش به ۹/۰ میلیون دستگاه و ۶۲/۹ هزار دستگاه رسید.

مبادلات الکترونیکی

تعداد و ارزش مبادلات الکترونیکی انجام شده در شبکه بانکی کشور در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ به‌ترتیب از کاهش ۲/۳ درصدی و رشد ۲۷/۴ درصدی برخوردار بود. در سال ۱۴۰۳، معادل ۳۹۹۱ میلیون تراکنش به ارزش ۷۶۴۳۴ هزار میلیارد ریال از طریق خودپردازها انجام شد. تعداد تراکنش‌های پایانه‌های فروش با ۴/۷ درصد رشد از ۴۵۳۱۲ میلیون عدد در سال ۱۴۰۲ به ۴۷۴۵۴ میلیون عدد در سال ۱۴۰۳ افزایش یافت. همچنین، تعداد تراکنش‌های انجام شده در پایانه‌های شعب طی سال ۱۴۰۳ معادل ۵۰/۸ درصد کاهش و ارزش مبادلات آن نیز معادل ۲۴/۰ درصد کاهش یافت. در این سال، تعداد ۸۳۳۹ میلیون تراکنش به ارزش ۱۱۸۱۷۴ هزار میلیارد ریال با استفاده از ابزارهای تلفن همراه، اینترنت و کیوسک انجام شد. کاهش نسبی تعداد و رشد قابل توجه ارزش تراکنش‌های این ابزارها در سال ۱۴۰۳ نشان‌دهنده افزایش مبلغی هر تراکنش است.

تعداد و ارزش تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور

	تعداد(میلیون)		رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳	
کل تراکنش‌ها	**۶۱۳۲۷**	**۵۹۹۱۳**	**-۲/۳**	**۲۷۷۹۶۱**	**۳۵۴۲۱۸**	**۲۷/۴**
خودپردازها	۵۹۴۰	۳۹۹۱	-۳۲/۸	۵۳۵۰۶	۷۶۴۳۴	۴۲/۹
پایانه‌های فروش(۱)	۴۵۳۱۲	۴۷۴۵۴	۴/۷	۱۰۰۲۵۳	۱۳۱۰۴۰	۳۰/۷
پایانه‌های شعب	۲۶۲	۱۲۹	-۵۰/۸	۳۷۶۱۱	۲۸۵۷۰	-۲۴/۰
سایر(تلفن ثابت، تلفن همراه، اینترنت و کیوسک)	۹۸۱۳	۸۳۳۹	-۱۵/۰	۸۶۵۹۱	۱۱۸۱۷۴	۳۶/۵

۱- از آمار مرکز شاپرک استفاده شده است.

شتاب

سهم بالایی از تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور مربوط به تراکنش‌های بین‌بانکی است که از طریق شبکه مبادلات الکترونیکی بین‌بانکی (شتاب) انجام می‌گیرد. بر این اساس، تعداد کل تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب با ۴/۷ درصد رشد از ۵۹۹۶۸ میلیون تراکنش در سال ۱۴۰۲ به ۶۲۷۸۵ میلیون تراکنش در سال ۱۴۰۳ رسید. همچنین، ارزش این مبادلات با ۳۱/۴ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن از ۲۴۴۱۱۴ هزار میلیارد ریال به ۳۲۰۷۲۷ هزار میلیارد ریال افزایش یافت.

تعداد و ارزش تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب

	تعداد(میلیون)		رشد(درصد)	ارزش(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳	
کل مبادلات شتاب(۱)	**۵۹۹۶۸**	**۶۲۷۸۵**	**۴/۷**	**۲۴۴۱۱۴**	**۳۲۰۷۲۷**	**۳۱/۴**
خودپردازها	۴۷۶۹	۴۳۵۹	-۸/۶	۵۳۵۹۴	۵۹۳۶۲	۱۰/۸
پایانه‌های فروش	۴۵۳۰۳	۴۷۴۰۳	۴/۶	۱۰۰۲۵۱	۱۳۰۸۸۲	۳۰/۶
سایر(تلفن ثابت، تلفن همراه، اینترنت، کیوسک و شعبه)	۹۸۹۶	۱۱۰۲۴	۱۱/۴	۹۰۲۶۸	۱۳۰۴۸۲	۴۴/۵

۱- ارقام شتاب شامل ارقام سحاب نیز بوده و در آمار کل تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور منظور شده است.

سحاب

گسترش استفاده از سامانه حواله الکترونیکی بین‌بانکی (سحاب) برای انتقال کارتی وجوه از دیگر موارد توسعه خدمات مرکز شتاب در سال‌های اخیر بوده است. در سال ۱۴۰۳، تعداد ۸۴۳۹ میلیون مورد انتقال وجه در شبکه بانکی با استفاده از پایانه‌های مختلف و از طریق سامانه سحاب صورت گرفت که نسبت به سال ۱۴۰۲ معادل ۱۷/۹ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین در سال ۱۴۰۳، ارزش تراکنش‌های صورت‌گرفته در این سامانه با ۲۶/۵ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن، از ۱۱۶۱۳۸ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲ به ۱۴۶۸۹۴ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۳ بالغ گردید.

تعداد و ارزش انتقال بین‌بانکی وجوه از طریق سحاب

	تعداد(میلیون)		رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳	
کل مبادلات سحاب	**۷۱۵۸**	**۸۴۳۹**	**۱۷/۹**	**۱۱۶۱۳۸**	**۱۴۶۸۹۴**	**۲۶/۵**
خودپردازها	۲۲۸۲	۲۱۴۷	-۵/۹	۵۱۳۵۰	۵۷۱۶۹	۱۱/۳
پایانه‌های شعب	۶۰	۵۲	-۱۲/۷	۳۶۲۰	۳۱۶۹	-۱۲/۵
اینترنت، کیوسک و تلفن همراه	۴۸۱۶	۶۲۴۰	۲۹/۶	۶۱۱۶۸	۸۶۵۵۶	۴۱/۵

ساتنا

سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا) به‌عنوان زیرساخت اصلی پرداخت‌های کلان، پردازش و تسویه تراکنش‌های بین‌بانکی و دستور پرداخت‌ها را به صورت ناخالص و آنی انجام می‌دهد. در سال ۱۴۰۳، تعداد مبادلات بانک به بانک ۳۳/۶ درصد و ارزش این نوع تراکنش‌ها در سامانه مزبور ۷/۸ درصد افزایش یافت. همچنین، تعداد و ارزش مبادلات مشتری به مشتری به‌ترتیب ۲۲/۲ و ۴۴/۱ درصد افزایش داشت.

بر این اساس در مجموع ۱۰۸۴۸۵ هزار تراکنش به ارزش ۹۲۳۹۶۱ هزار میلیارد ریال از این نوع تراکنش پردازش شد. ترکیب مبادلات انجام شده در این سامانه نشان‌دهنده این است که بیشترین سهم از تعداد و ارزش مبادلات سامانه مذکور مربوط به مبادلات مشتری به مشتری (به ترتیب ۹۹/۳ و ۵۶/۴ درصد) می‌باشد.

تعداد و ارزش مبادلات در سامانه تسویه ناخالص آنی(ساتنا)

	تعداد(هزار)		رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳	
بانک به بانک	۳۳۳	۴۴۵	۳۳/۶	۴۷۲۸	۵۰۹۵	۷/۸
مشتری به مشتری	۸۸۱۶۶	۱۰۷۷۳۷	۲۲/۲	۳۶۱۸۴۷	۵۲۱۵۵۵	۴۴/۱
تسویه نتیجه پایاپای سیستم‌ها	۲۹۷	۳۰۳	۲/۱	۲۸۵۳۳۵	۳۹۷۳۱۰	۳۹/۲
جمع	**۸۸۷۹۷**	**۱۰۸۴۸۵**	**۲۲/۲**	**۶۵۱۹۱۰**	**۹۲۳۹۶۱**	**۴۱/۷**

پایا

سامانه پایاپای الکترونیکی (پایا) به‌عنوان زیرساخت اصلی پردازش دستور پرداخت‌های انفرادی و انبوه در کنار دو سامانه ساتنا و سحاب برای پوشش انواع انتقال وجه الکترونیکی در کشور فعال است. سامانه‌های ساتنا و پایا برای انتقال وجه حساب به حساب و سامانه سحاب برای انتقال وجه کارت به کارت مورد استفاده قرار می‌گیرند.

تعداد و ارزش تراکنش‌های پایا

	تعداد(میلیون)		رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳	
دستور پرداخت واریز مستقیم	۶۲۴	۷۶۲	۲۲/۰	۹۴۹۰۵	۱۴۸۶۷۰	۵۶/۷
شاپرک	۲۶۷۲	۲۸۸۲	۷/۹	۱۲۳۱۲۵	۱۷۰۶۵۸	۳۸/۶
جمع	**۳۲۹۶**	**۳۶۴۳**	**۱۰/۵**	**۲۱۸۰۳۰**	**۳۱۹۳۲۸**	**۴۶/۵**

در سال ۱۴۰۳، تعداد و ارزش مبادلات دستور پرداخت واریز مستقیم سامانه پایا به‌ترتیب با ۲۲/۰ و ۵۶/۷ درصد رشد، به ۷۶۲ میلیون مبادله به ارزش ۱۴۸۶۷۰ هزار میلیارد ریال بالغ گردید. تعداد و ارزش مبادلات شاپرک در سامانه مزبور نیز به ترتیب با ۷/۹ و ۳۸/۶ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل از آن به ۲۸۸۲ میلیون تراکنش به ارزش ۱۷۰۶۵۸ هزار میلیارد ریال رسید. بر این اساس، در سال ۱۴۰۳ معادل ۳۶۴۳ میلیون مبادله به ارزش ۳۱۹۳۲۸ هزار میلیارد ریال از طریق سامانه پایا انجام شد که نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ به ترتیب با ۱۰/۵ و ۴۶/۵ درصد افزایش روبه‌رو شد.

پل

سامانه پرداخت لحظه‌ای (پل) یک سرویس بین بانکی است که تسویه پرداخت‌های لحظه‌ای با مبالغ خرد را فراهم می‌کند. در سال ۱۴۰۳، تعداد و ارزش کل تراکنش‌های غیرحضوری سامانه پل

به‌ترتیب با ۲۱۸/۵ و ۲۲۷/۲ درصد رشد، به ۹۶ میلیون مبادله به ارزش ۳۴۴۵ هزار میلیارد ریال بالغ گردید. تراکنش‌های درگاه‌های شعبه و سایر در سامانه مزبور نیز با ۵۹۷/۹ و ۳۷۳/۲ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل از آن به ۳ میلیون تراکنش به ارزش ۱۷۵ هزار میلیارد ریال رسید. بر این اساس، در سال ۱۴۰۳ معادل ۹۹ میلیون تراکنش به ارزش ۳۶۲۰ هزار میلیارد ریال از طریق سامانه پل انجام شد که نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ به ترتیب با ۲۲۴/۲ و ۲۳۲/۰ درصد افزایش روبه‌رو شد.[1]

سیما

پس از معرفی و انتشار اوراق بهادار الکترونیکی از طریق سامانه تسویه اوراق بهادار الکترونیکی (تابا) در سال ۱۳۸۹، زیرسامانه یکپارچه مرکزی اوراق بهادار (سیما) به منظور تمام‌الکترونیکی شدن انتشار اوراق بهادار در سال ۱۳۹۱ عملیاتی گردید. در این چارچوب، در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۳۴۶/۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت شهرداری‌ها به عاملیت بانک‌های شهر و سپه از طریق سامانه یکپارچه مرکزی اوراق بهادار الکترونیک منتشر شد.

تعداد و ارزش تراکنش‌های پل

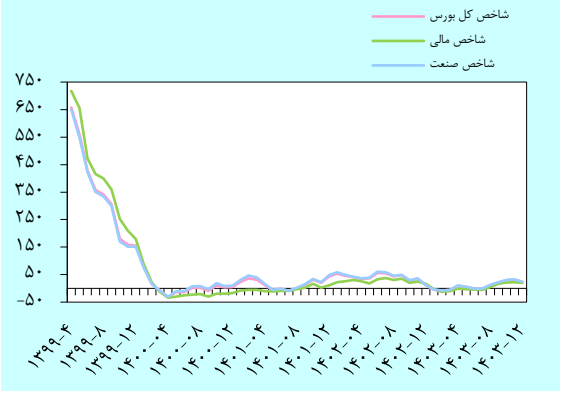
	تعداد(میلیون)		رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		۱۴۰۲	۱۴۰۳	
تراکنش‌های غیرحضوری پل	۳۰	۹۶	۲۱۸/۵	۱۰۵۳	۳۴۴۵	۲۲۷/۲
تراکنش‌های درگاه‌های شعبه و سایر	۰/۵	۳	۵۹۷/۹	۳۷	۱۷۵	۳۷۳/۲
جمع	۳۰/۵	۹۹	۲۲۴/۲	۱۰۹۰	۳۶۲۰	۲۳۲/۰

تحولات بازار دارایی‌ها

بورس اوراق بهادار

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ با افزایش ۲۳/۵ درصدی همراه بود. بررسی عملکرد ماهانه شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در سال مورد بررسی نشان می‌دهد بیشترین بازدهی ماهانه در این سال در آذرماه با بازدهی ۱۸/۷ درصد ناشی از افزایش نرخ ارز و انتقال عرضه ارز برخی صنایع به تالار دوم بازار مرکز مبادله ارز و طلا و کمترین بازدهی ماهانه در مردادماه، با بازدهی ۶/۲- درصد به دلیل تنش‌های سیاسی و منطقه‌ای رخ داد. مجموع این عوامل در سال ۱۴۰۳ باعث شد تا خالص ورود پول توسط اشخاص حقیقی به بازار سرمایه در این سال معادل ۳۸/۱ هزار میلیارد ریال گردد.

تغییرات شاخص‌های سهام(درصد تغییر هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل)

شاخص‌های بورس اوراق بهادار (۱۳۶۹=۱۰۰)

	سال			درصد تغییر	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
شاخص کل بورس	۱۹۶۰۴۵۷	۲۱۹۵۰۹۲	۲۷۱۰۰۸۸	۱۲/۰	۲۳/۵
شاخص مالی	۱۷۰۶۲۸۷	۱۹۱۷۷۲۹	۲۳۱۱۲۰۷	۱۲/۴	۲۰/۵
شاخص صنعت	۱۸۶۷۴۰۶	۲۰۸۹۹۸۹	۲۵۸۹۶۰۶	۱۱/۹	۲۳/۹
شاخص پنجاه شرکت فعال‌تر	۷۷۵۸۰	۸۶۲۳۳	۱۱۰۱۱۵	۱۱/۲	۲۷/۷
شاخص بازار اول	۱۵۲۸۴۲۴	۱۷۱۲۲۲۰	۲۰۹۶۱۱۴	۱۲/۰	۲۲/۴
شاخص بازار دوم	۳۶۶۲۷۶۴	۴۱۰۵۰۳۸	۵۱۱۰۷۳۶	۱۲/۱	۲۴/۵

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

۱- به دلیل آن‌که سامانه پل در سال ۱۴۰۱ رونمایی شد و فرآیند اتصال همه بانک‌ها به این سامانه تا سال ۱۴۰۲ به طول انجامید، رشد تعداد و مبالغ تراکنش با استفاده از این سامانه در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲، قابل توجه بوده است.

ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران[1] در پایان سال ۱۴۰۳ با ۱۴/۳ درصد افزایش نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ به ۸۹۵۵۱/۵ هزار میلیارد ریال رسید. در همین راستا ارزش بازار سهام بورس اوراق بهادار تهران با سهمی معادل ۹۶/۳ درصد از کل ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران در پایان سال ۱۴۰۳ به ۸۶۲۱۸/۳ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ معادل ۱۳/۲ درصد رشد داشت. حجم و ارزش معاملات سهام بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن به ترتیب به میزان ۵/۸ درصد افزایش و ۲۵/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد.

نمادگرهای فعالیت بورس اوراق بهادار

	سال			درصد تغییر	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
ارزش بازار سهام(هزار میلیارد ریال)	۷۲۷۵۲/۰	۷۶۱۸۸/۴	۸۶۲۱۸/۳	۴/۷	۱۳/۲
حجم معاملات سهام(میلیارد سهم)	۲۰۲۹/۶	۲۳۹۴/۰	۲۵۳۳/۹	۱۸/۰	۵/۸
ارزش معاملات سهام(هزار میلیارد ریال)	۱۰۰۶۲/۷	۱۳۳۷۵/۴	۱۰۰۳۱/۴	۳۲/۹	-۲۵/۰

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

بورس‌های کالایی

طی سال ۱۴۰۳، در بازار فیزیکی بورس کالای ایران معادل ۱۵۲/۳ میلیون تن محصول به ارزش ۱۸۷۹۶/۸ هزار میلیارد ریال داد و ستد شد که نسبت به سال ۱۴۰۲ به لحاظ حجم معادل ۱/۵ درصد کاهش و از نظر ارزش به میزان ۲۳/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

معاملات فیزیکی بورس کالا(۱)

(هزار تن- میلیارد ریال)

	سال			درصد تغییر		سهم از کل(درصد)	
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
محصولات کشاورزی							
حجم معاملات	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۴۰/۰	-۱۴/۳	*	*
ارزش معاملات	۳۰۴۰	۴۹۹۳	۱۱۳۷۳	۶۴/۲	۱۲۷/۸	۰/۰۳	۰/۰۶
محصولات صنعتی و معدنی(۲)							
حجم معاملات	۹۸۰۹۴	۱۲۷۸۵۰	۱۲۸۵۴۵	۳۰/۳	۰/۵	۸۲/۷	۸۴/۴
ارزش معاملات	۶۱۸۴۲۲۲	۱۰۱۰۰۴۸۱	۱۲۳۵۳۸۰۲	۶۳/۳	۲۲/۳	۶۶/۲	۶۵/۷
محصولات فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی							
حجم معاملات	۱۹۵۲۲	۲۵۳۱۲	۲۲۷۷۲	۲۹/۷	-۱۰/۰	۱۶/۴	۱۵/۰
ارزش معاملات	۳۳۳۸۴۷۵	۴۸۸۹۹۱۶	۶۱۷۴۰۱۸	۴۶/۵	۲۶/۳	۳۲/۰	۳۲/۸
بازار فرعی							
حجم معاملات	۹۰۸	۱۳۸۴	۹۴۸	۵۲/۵	-۳۱/۵	۰/۹	۰/۶
ارزش معاملات	۱۲۹۶۴۵	۲۳۰۷۹۷	۱۸۷۷۰۸	۷۸/۰	-۱۸/۷	۱/۵	۱/۰
بازار املاک و مستغلات							
حجم معاملات(۳)(باب واحد)	—	—	—	—	—	—	—
ارزش معاملات	۳۰۶	۶۰	۰/۰	-۸۰/۴	-۱۰۰/۰	*	۰/۰
فیزیکی کالا خودرو							
حجم معاملات(۴)	—	—	—	—	—	—	—
ارزش معاملات	۴۱۵۶۴۸	۳۸۹۱۴	۶۹۹۱۰	-۹۰/۶	۷۹/۷	۰/۳	۰/۴
کل بورس کالا							
حجم معاملات(۵)	۱۱۸۵۲۳	۱۵۴۵۴۶	۱۵۲۲۶۵	۳۰/۴	-۱/۵	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
ارزش معاملات	۱۰۰۷۱۳۳۶	۱۵۲۶۵۱۶۱	۱۸۷۹۶۸۱۱	۵۱/۶	۲۳/۱	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس کالای ایران

۱- شامل معاملات نقدی، نسیه و سلف می‌باشد.

۲- حجم و ارزش معاملات طلا در محصولات صنعتی و معدنی لحاظ شده است.

۳- معادل دو باب واحد تجاری در سال ۱۴۰۱ و چهار باب در سال ۱۴۰۲ مورد معامله قرار گرفته است.

۴- در سال ۱۴۰۱، ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ به ترتیب معادل ۶۸۱۲۵، ۲۷۲۴ و ۲۲۷۱ عدد خودرو در بازار فیزیکی بورس کالا مورد معامله قرار گرفت.

۵- حجم معاملات بازار «املاک و مستغلات» و «فیزیکی کالا خودرو» به دلیل تفاوت در واحد اندازه‌گیری در محاسبات حجم کل بازار فیزیکی بورس کالا لحاظ نشده است.

۱- شامل مجموع ارزش بازارهای سهام، اوراق بدهی و صندوق‌های قابل معامله (ETF) بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.

در سال ۱۴۰۳، حجم و ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی در بازار فیزیکی بورس کالا به ترتیب معادل ۱۲۸/۵ میلیون تن و ۱۲۳۵۳/۸ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن به لحاظ حجم و ارزش به ترتیب معادل ۰/۵ و ۲۲/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در همین سال، در بازار فیزیکی بورس کالای ایران معادل ۱۲ تن انواع محصولات کشاورزی به ارزش ۱۱/۴ هزار میلیارد ریال مورد مبادله قرار گرفت که در مقایسه با سال ۱۴۰۲ به لحاظ حجم معادل ۱۴/۳ درصد کاهش و از نظر ارزش به میزان ۱۲۷/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۳، در بازار فیزیکی بورس کالای ایران معادل ۲۲/۸ میلیون تن انواع فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی به ارزش ۶۱۷۴/۰ هزار میلیارد ریال مورد مبادله قرار گرفت که در مقایسه با سال ۱۴۰۲ به لحاظ حجم معادل ۱۰/۰ درصد کاهش و از نظر ارزش به میزان ۲۶/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. گروه‌های «محصولات صنعتی و معدنی» و «فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی» به ترتیب با سهم ۸۴/۴ و ۱۵/۰ درصدی از کل حجم معاملات، در مجموع حدود ۹۹/۴ درصد از حجم کل معاملات بازار فیزیکی بورس کالا را در سال ۱۴۰۳ به خود اختصاص دادند.

فرابورس

در پایان سال ۱۴۰۳، شاخص کل فرابورس ایران با ۴/۱ درصد کاهش نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ به ۲۴۳۱۵ واحد رسید. ارزش بازار فرابورس ایران[1] نیز با ۱۲/۲ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل از آن به رقم ۲۹۱۱۷/۹ هزار میلیارد ریال رسید. ارزش بازار سهام فرابورس ایران با سهمی معادل ۶۰/۵ درصد از کل ارزش بازار فرابورس ایران در پایان سال ۱۴۰۳ به ۱۷۶۰۳/۹ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ معادل ۳/۱ درصد کاهش داشت. شایان ذکر است در سال مذکور، ارزش معاملات سهام در بازار فرابورس به رقم ۳۷۶۴/۳ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال ۱۴۰۲، با کاهش ۳۸/۳ درصدی همراه بوده است. سهم بازار اول از ارزش معاملات سهام در بازار فرابورس ۲۹/۷ درصد، بازار دوم ۴۴/۹ درصد و بازار پایه ۲۳/۷ درصد بود که در مجموع ۹۸/۳ درصد از کل ارزش معاملات سهام در بازار فرابورس ایران را به خود اختصاص دادند.

نماگرهای فعالیت بازار فرابورس ایران

	سال		درصد تغییر
	۱۴۰۲	۱۴۰۳	
شاخص کل	**۲۵۳۶۷**	**۲۴۳۱۵**	**-۴/۱**
ارزش بازار سهام(هزار میلیارد ریال)	۱۸۱۶۲/۸	۱۷۶۰۳/۹	-۳/۱
ارزش معاملات سهام(هزار میلیارد ریال)	۶۱۰۲/۹	۳۷۶۴/۳	-۳۸/۳
حجم معاملات سهام(میلیارد سهم)	۹۸۹/۱	۸۰۲/۲	-۱۸/۹

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

بازار بدهی

مجموع اوراق منتشره دولتی، شهرداری و شرکتی در بازار سرمایه در سال ۱۴۰۳ با ۸۱/۱ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن به ۶۹۰۷/۶ هزار میلیارد ریال رسید. سهم اوراق بدهی دولتی از کل اوراق ۸۷/۴ درصد، اوراق بدهی شهرداری ۱/۷ درصد و اوراق بدهی شرکتی ۱۰/۹ درصد بوده است. مطابق بند (ب) تبصره (۱) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۳، به شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته اجازه داده شد با مجوز بانک مرکزی و تایید وزارت کشور تا سقف ۴۲۰/۰ هزار میلیارد ریال اوراق (شامل ۳۰۰/۰ هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی و ۱۲۰/۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت) منتشر نمایند. بر این اساس شهرداری‌ها نیز اقدام به انتشار ۳۶۰/۴ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت جدید با نرخ سود ۲۳/۰ درصدی نمودند که تنها ۴۷ میلیون ریال آن به فروش رسید. علاوه بر آن

مقایسه ارزش و حجم معاملات سهام در بازارهای فرابورس ایران در سال ۱۴۰۳

	ارزش معاملات (هزار میلیارد ریال)	سهم از کل (درصد)	حجم معاملات (میلیارد سهم)	سهم از کل (درصد)
بازار اول	۱۱۱۷/۹	۲۹/۷	۲۶۳/۶	۳۲/۹
بازار دوم	۱۶۸۹/۲	۴۴/۹	۲۳۸/۱	۲۹/۷
بازار سوم	۵/۵	۰/۱	۵/۵	۰/۷
بازار پایه	۸۹۱/۹	۲۳/۷	۲۸۶/۳	۳۵/۷
شرکت‌های کوچک و متوسط	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سایر بازارها (بازار توافقی و نوآفرین)	۵۹/۷	۱/۶	۸/۶	۱/۱
جمع	**۳۷۶۴/۳**	**۱۰۰/۰**	**۸۰۲/۲**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

۱- شامل مجموع ارزش بازارهای سهام، اوراق بدهی و صندوق‌های قابل معامله (ETF) بازار فرابورس ایران می‌باشد.

در سال ۱۴۰۳، به ۲۰۸/۵ هزار میلیارد ریال از اوراق مشارکت فروش نرفته شهرداری‌ها در سال ۱۴۰۲ با نرخ سود ۲۰/۵ درصد، مجوز انتشار مجدد داده شد که تمامی این اوراق در این سال به فروش رسیدند.

وضعیت انتشار اوراق مالی اسلامی

(هزار میلیارد ریال)

	سال		درصد تغییرات	سهم (درصد)
	۱۴۰۲	۱۴۰۳		
اوراق بدهی دولتی	**۳۱۲۵/۴**	**۶۰۳۹/۲**	**۹۳/۲**	**۸۷/۴**
اسناد خزانه اسلامی	۹۱۰/۰	۱۲۹۰/۰	۴۱/۸	۱۸/۷
اوراق سلف موازی استاندارد	۱۲/۲	۲۰/۰	۶۳/۷	۰/۳
اوراق مرابحه	۱۷۰۳/۲	۴۷۲۹/۲	۱۷۷/۷	۶۸/۵
اوراق قرض‌الحسنه	۵۰۰/۰	۰/۰	-۱۰۰/۰	۰/۰
اوراق بدهی شهرداری	**۴۶/۸**	**۱۱۸/۵**	**۱۵۳/۲**	**۱/۷**
اوراق مشارکت	۴۶/۸	۱۱۸/۵	۱۵۳/۲	۱/۷
اوراق بدهی شرکتی	**۶۴۱/۵**	**۷۴۹/۸**	**۱۶/۹**	**۱۰/۹**
مجموع اوراق بدهی منتشره(۱)	**۳۸۱۳/۷**	**۶۹۰۷/۶**	**۸۱/۱**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

۱- منظور از اوراق بدهی منتشره در بازار سرمایه، در واقع اوراق بدهی عرضه شده در این بازار می‌باشد.

تامین مالی

تامین مالی در بازار سرمایه شامل تامین مالی به روش سرمایه‌ای، انتشار انواع ابزارهای تامین مالی و تامین مالی جمعی در سال ۱۴۰۳ با رشد ۵۹/۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن، عملکردی معادل ۸۱۱۲/۳ هزار میلیارد ریال را ثبت نمود. طی این سال تامین مالی صورت گرفته به روش سرمایه‌ای سهم ۱۳/۴ درصدی و تامین مالی صورت گرفته به روش بدهی سهم ۸۶/۶ درصدی داشت. سهم بالای تامین مالی به روش بدهی در مجموع تامین مالی در بازار سرمایه در سال ۱۴۰۳ به دلیل رشد ۸۲/۷ درصدی ردیف «انتشار انواع ابزارهای تامین مالی- به استثنای اوراق گام» ناشی از فروش قابل توجه اوراق مرابحه دولتی، در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل می‌باشد.

مجموع تامین مالی در بازار سرمایه

(هزار میلیارد ریال- درصد)

	۱۴۰۲		۱۴۰۳		درصد تغییر
	عملکرد ▲	سهم از کل	عملکرد	سهم از کل	
تاسیس شرکت‌های سهامی عام	۲/۴	۵۰/۰	۱۷/۴	۰/۲	▣
عرضه اولیه سهام شرکت‌ها در بورس و فرابورس	۵۶/۲	۱/۱	۷۰/۸	۰/۹	۲۶/۱
افزایش سرمایه از محل آورده و مطالبات حال شده	۱۲۱۳/۶	۲۳/۹	۹۹۶/۷	۱۲/۳	-۱۷/۹
جمع تامین مالی به روش سرمایه‌ای(۱)	**۱۲۷۲/۲**	**۲۵/۰**	**۱۰۸۴/۹**	**۱۳/۴**	**-۱۴/۷**
انتشار انواع ابزارهای تامین مالی- به استثنای اوراق گام	۳۷۷۶/۵	۷۴/۲	۶۸۹۸/۹	۸۵/۰	۸۲/۷
تامین مالی جمعی (جدید) (۱)	۳۸/۲	۰/۸	۱۲۸/۵	۱/۶	۲۳۶/۶
جمع تامین مالی به روش بدهی	**۳۸۱۴/۷**	**۷۵/۰**	**۷۰۲۷/۴**	**۸۶/۶**	**۸۴/۲**
جمع کل	**۵۰۸۶/۹**	**۱۰۰/۰**	**۸۱۱۲/۳**	**۱۰۰/۰**	**۵۹/۵**

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

۱- از سال ۱۴۰۳ ردیف تامین مالی جمعی به تامین مالی به روش بدهی اضافه شد.

بازار ارز و طلا

نرخ‌های ارز و قیمت سکه

در سال ۱۴۰۳ هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی به طور متوسط با نرخ ۶۸۸/۱ هزار ریال مبادله شد. هر پوند بریتانیا، یورو، فرانک سوئیس و یک‌صد ین ژاپن نیز به ترتیب با نرخ‌های متوسط ۸۶۹/۸، ۷۳۶/۳، ۷۶۹/۴ و ۴۴۸/۱ هزار ریال معامله شدند که در این میان بیشترین و کمترین افزایش به‌ترتیب مربوط به پوند بریتانیا و یکصد ین ژاپن با ۳۳/۹ و ۲۴/۸ درصد بود. همچنین میزان افزایش دلار، یورو و فرانک سوئیس نسبت به سال ۱۴۰۲ به‌ترتیب معادل ۳۳/۱، ۳۱/۳ و ۳۱/۸ درصد بوده است. در سال ۱۴۰۳، بازار ارز دچار نوسان بیشتری نسبت به سال قبل از آن بود؛ به‌طوری‌که در این سال، ضریب تغییرات نرخ برابری دلار در مقابل ریال در بازار غیررسمی ۱۶/۶۱ درصد بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۲ به میزان ۱۰/۸ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد؛ در این سال بیشترین نوسان مربوط به یکصد ین ژاپن با ضریب تغییرات ۱۸/۹۲ درصد بوده است.

(هزار ریال) **نرخ ارزهای عمده در بازار غیررسمی(۱)**

	۱۴۰۱		۱۴۰۲		۱۴۰۳		درصد تغییر
	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه
دلار	۳۴۹/۳	۱۹/۵۰	۵۱۷/۰	۵/۷۸	۶۸۸/۱	۱۶/۶۱	۳۳/۱
یورو	۳۶۴/۳	۲۰/۸۸	۵۶۰/۶	۵/۹۳	۷۳۶/۳	۱۴/۹۵	۳۱/۳
پوند بریتانیا	۴۲۱/۴	۱۹/۵۵	۶۴۹/۵	۶/۲۳	۸۶۹/۸	۱۷/۹۹	۳۳/۹
یکصد ین ژاپن	۲۵۸/۷	۲۰/۱۰	۳۵۹/۰	۶/۱۷	۴۴۸/۱	۱۸/۹۲	۲۴/۸
فرانک سوئیس	۳۶۶/۸	۲۱/۳۸	۵۸۳/۸	۶/۳۸	۷۶۹/۴	۱۸/۰۲	۳۱/۸

۱- نرخ برابری پوند بریتانیا، یکصد ین ژاپن و فرانک سوئیس در مقابل ریال در بازار غیر رسمی، با استفاده از نرخ برابری اسعار مذکور در مقابل ریال در بازار رسمی، محاسبه شده است.

در سال ۱۴۰۳، قیمت تمام قطعات سکه طلا در مقایسه با سال ۱۴۰۲ افزایش یافت. در این میان، سکه تمام بهار آزادی با ۷۲/۹ درصد و ربع سکه با ۵۶/۴ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین افزایش را به خود اختصاص دادند. افزایش قیمت قطعات سکه در سال مورد بررسی عمدتاً تحت تاثیر افزایش نرخ برابری دلار در مقابل ریال در بازار غیررسمی و افزایش قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی بوده است. در این سال هر سکه تمام بهار آزادی به طور متوسط ۴۷۰/۹ میلیون ریال و هر سکه تمام طرح جدید به طور متوسط ۵۰۶/۷ میلیون ریال معامله شدند.

(هزار ریال) **نرخ حواله در مرکز مبادله ارز و طلای ایران**

	۱۴۰۱		۱۴۰۲		۱۴۰۳		درصد تغییر	درصد تغییر
	متوسط خرید	متوسط فروش	متوسط خرید	متوسط فروش	متوسط خرید	متوسط فروش	خرید	فروش
دلار	۲۷۱/۴	۲۷۳/۹	۳۷۹/۰	۳۸۲/۴	۵۰۶/۳	۵۱۰/۹	۳۳/۶	۳۳/۶
یورو	۲۸۲/۷	۲۸۵/۳	۴۱۱/۲	۴۱۵/۰	۵۴۱/۷	۵۴۶/۶	۳۱/۷	۳۱/۷

در سال ۱۴۰۳ متوسط قیمت خرید و فروش حواله دلار در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به‌ترتیب معادل ۵۰۶/۳ و ۵۱۰/۹ هزار ریال بوده که در مقایسه با سال ۱۴۰۲ هر دو به میزان ۳۳/۶ درصد رشد داشته‌اند. همچنین در این سال متوسط قیمت خرید و فروش حواله یورو در سامانه مذکور با رشد یکسان ۳۱/۷ درصدی در مقایسه با سال ۱۴۰۲، به ترتیب معادل ۵۴۱/۷ و ۵۴۶/۶ هزار ریال بوده است.

(میلیون ریال) **متوسط قیمت قطعات مختلف سکه طلا**

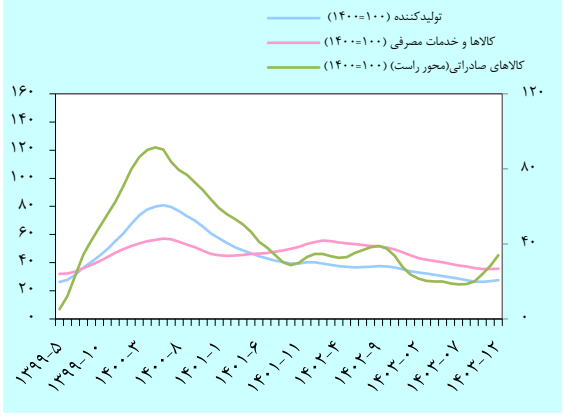
	سال			درصد
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	تغییر
ربع سکه	۶۳/۴	۱۰۸/۸	۱۷۰/۲	۵۶/۴
نیم‌سکه	۹۸/۰	۱۶۶/۳	۲۸۱/۱	۶۹/۰
سکه تمام بهار آزادی	۱۶۵/۰	۲۷۲/۳	۴۷۰/۹	۷۲/۹
سکه تمام طرح جدید	۱۷۳/۹	۳۰۲/۵	۵۰۶/۷	۶۷/۵

روند قیمت‌ها

نرخ تورم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در سال ۱۴۰۳ به ۳۵/۸ درصد رسید که نسبت به سال ۱۴۰۲ به میزان ۱۱/۶ واحد درصد کاهش یافت. این روند نزولی نتیجه اتخاذ رویکرد تثبیت و حرکت در راستای پیش‌بینی پذیر نمودن اقتصاد ایران برای ریل‌گذاری سیاست‌های پولی و ارزی، هدایت نرخ رسمی حواله و اسکناس به سمت سطوح تعادلی و مدیریت ارزی کشور بود؛ لیکن در ماه‌های انتهایی سال ۱۴۰۳ به دلیل افزایش نرخ ارز غیررسمی (تحت‌تاثیر اخبار منفی ناظر بر تشدید تحریم‌های اقتصادی و تنش‌های سیاسی و نظامی) و اصلاحات نظام ارزی نرخ تورم روند صعودی به خود گرفت به طوری که تورم نقطه به نقطه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی از ۳۳/۸ درصد در آذر ماه ۱۴۰۳ به ۳۹/۷ درصد در اسفند ماه ۱۴۰۳ رسید که این رقم نسبت به اسفند ماه ۱۴۰۲ (۳۶/۲ درصد) افزایش ۳/۵ واحد درصدی را نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۳، نرخ تورم شاخص قیمت تولیدکننده رقم ۲۷/۶ درصد را ثبت نمود که نسبت به سال ۱۴۰۲ معادل ۷/۶ واحد درصد کاهش یافت؛ البته شایان ذکر است در نیمه دوم سال ۱۴۰۳ و پس از شروع به کار دولت جدید ایالات متحده آمریکا و تشدید تنش‌های سیاسی و منطقه‌ای که منجر به تشدید نوسانات بازار ارز شد، نرخ تورم شاخص قیمت تولیدکننده روند افزایشی به خود گرفت؛ به طوری که تورم نقطه به نقطه این شاخص نیز در اسفند ماه ۱۴۰۳ به ۳۷/۰ درصد رسید که نسبت به اسفند ماه ۱۴۰۲ (۲۷/۷ درصد) به میزان ۹/۳ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

نرخ تورم سالانه شاخص‌های قیمت(درصد)

(درصد) **نرخ تورم سالانه شاخص‌های قیمت**

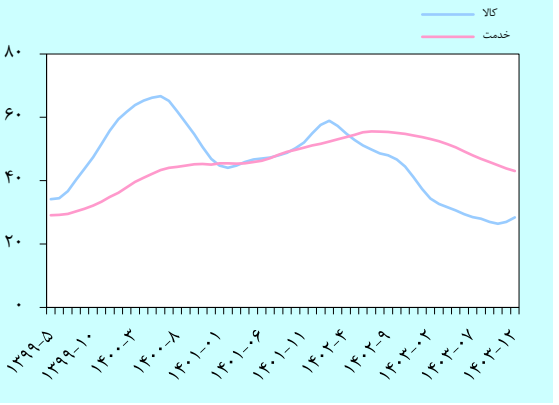
	سال		
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
کالاها و خدمات مصرفی(۱۴۰۰=۱۰۰)	۵۳/۱	۴۷/۴	۳۵/۸
تولیدکننده (۱۴۰۰=۱۰۰)	۴۰/۲	۳۵/۲	۲۷/۶
کالاهای صادراتی (۱۴۰۰=۱۰۰)	۳۳/۰	۲۷/۷	۳۴/۰

نرخ تورم شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۴۰۳ به ۳۴/۰ درصد رسید که نسبت به سال ۱۴۰۲ (۲۷/۷ درصد) ۶/۳ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. تورم نقطه به نقطه این شاخص در اسفند ماه ۱۴۰۳ با افزایش قابل ملاحظه ۶۴/۷ واحد درصدی نسبت به اسفند ماه ۱۴۰۲ به ۶۶/۸ درصد رسید. افزایش نرخ ارز به دنبال افزایش نااطمینانی ناشی از تحولات سیاسی و منطقه‌ای، دلیل عمده افزایش قیمت کالاهای صادراتی در این سال بوده است.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

بررسی تحولات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه‌های اختصاصی کالا و خدمت نشان‌دهنده آن است که شاخص بهای گروه اختصاصی «کالا» با تورم ۲۸/۴ درصدی در سال ۱۴۰۳ و ضریب اهمیت نسبی ۵۲/۶ درصد، سهمی معادل ۱۴/۵ واحد درصد از افزایش ۳۵/۸ درصدی شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی را به خود اختصاص داد. همچنین، شاخص بهای گروه اختصاصی «خدمت» با تورم ۴۳/۱ درصدی در این سال و ضریب اهمیت نسبی ۴۷/۴ درصد، سهمی معادل ۲۱/۱ واحد درصد از افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی (۳۵/۸ درصد) را به خود اختصاص داد.

نرخ تورم سالانه گروه‌های اختصاصی(درصد)

در میان گروه‌های اصلی شاخص بهای مصرف‌کننده در سال ۱۴۰۳، گروه‌های «مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها» و «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» به ترتیب با تورم‌های ۴۴/۱ و ۳۰/۹ درصد، سهمی معادل ۱۷/۳ و ۱۰/۶ واحد درصد (در مجموع ۲۷/۹ واحد درصد) از تورم ۳۵/۸ درصدی این سال را به خود اختصاص دادند.

بررسی تحولات زیرگروه‌های گروه «مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها» در سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد زیرگروه‌های «برآورد ارزش مسکن شخصی» با سهم از تورم ۱۳/۵ واحد درصد و «اجاره بهای مسکن پرداختی توسط مستاجر» با سهم از تورم ۳/۰ واحد درصد بیشترین سهم از تورم را به خود اختصاص دادند.

در گروه «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» نیز زیرگروه‌های «انواع سبزی، حبوبات و فرآورده‌های سبزی»، «گوشت»، «میوه‌ها و خشکبار» و «لبنیات و تخم پرندگان» به ترتیب با سهم از تورم‌های ۲/۷، ۲/۵، ۲/۲ و ۱/۰ واحد درصد (در مجموع ۸/۴ واحد درصد) بیشترین سهم از تورم سالانه این گروه را در سال ۱۴۰۳ به خود اختصاص دادند.

تورم در استان‌ها

نرخ تورم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در استان تهران در سال ۱۴۰۳ به ۳۷/۳ درصد رسید. در بین استان‌های کشور، استان‌های البرز، هرمزگان، چهارمحال و بختیاری و یزد به ترتیب با تورم‌های ۳۸/۵، ۳۸/۵، ۳۸/۴ و ۳۷/۵ درصد بالاترین میزان تورم را در بین استان‌های کشور داشتند و استان‌های سیستان و بلوچستان، ایلام، خراسان جنوبی و زنجان به ترتیب با تورم‌های ۳۲/۴، ۳۲/۴، ۳۱/۸ و ۳۱/۷ درصد کمترین میزان تورم را به خود اختصاص دادند.

متوسط سالانه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و نرخ تورم در مناطق شهری استان‌های منتخب(۱) (۱۴۰۰=۱۰۰)

	اهمیت نسبی	شاخص		درصد تغییر(نرخ تورم)	
	در سال پایه	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تهران	۳۲/۷	۲۲۱/۲	۳۰۳/۸	۴۶/۸	۳۷/۳
اصفهان	۷/۵	۲۳۲/۶	۳۱۶/۶	۴۹/۱	۳۶/۱
خراسان رضوی	۵/۷	۲۳۱/۶	۳۱۵/۴	۵۰/۷	۳۶/۲
خوزستان	۵/۶	۲۱۹/۰	۲۹۱/۴	۴۵/۷	۳۳/۱
فارس	۵/۱	۲۲۲/۷	۳۰۱/۴	۴۷/۹	۳۵/۴
متوسط کل کشور	**۱۰۰/۰**	**۲۲۵/۸**	**۳۰۶/۵**	**۴۷/۴**	**۳۵/۸**

۱- این استان‌ها بیشترین ضریب اهمیت در سال پایه ۱۴۰۰ را در میان سایر استان‌های کشور داشتند.

شاخص بهای تولیدکننده

نرخ تورم شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۴۰۳ با ۷/۶ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲، به ۲۷/۶ درصد رسید. این کاهش عمدتا متاثر از کاهش نرخ تورم گروه‌های «ساخت (صنعت)» و «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری» بود. به گونه‌ای که، نرخ تورم گروه‌های مذکور به ترتیب از ۲۹/۳ و ۴۰/۲ درصد به ۲۳/۸ و ۲۹/۸ درصد کاهش یافتند. سهم گروه «ساخت (صنعت)» از تورم شاخص بهای تولیدکننده سال ۱۴۰۳ معادل ۱۲/۶ واحد درصد و سهم گروه «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری» ۵/۶ واحد درصد بود که در مجموع ۱۸/۲ واحد درصد از تورم ۲۷/۶ درصدی شاخص بهای تولیدکننده را در سال ۱۴۰۳ به خود اختصاص دادند.

بررسی شاخص بهای تولیدکننده به تفکیک گروه‌های اختصاصی «کالا» و «خدمت» نشان می‌دهد، شاخص بهای گروه اختصاصی «کالا» با تورم ۲۴/۷ درصدی و شاخص بهای گروه اختصاصی «خدمت» با تورم ۳۶/۴ درصدی به ترتیب سهمی معادل ۱۸/۶ و ۹/۱ واحد درصد از تورم ۲۷/۶ درصدی شاخص بهای تولیدکننده در این سال را داشتند.

شاخص بهای کالاهای صادراتی

نرخ تورم شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن رشد ۳۴/۰ درصدی را تجربه کرد که نسبت به سال ۱۴۰۲ به میزان ۶/۳ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. در بین گروه‌های اصلی تشکیل‌دهنده این شاخص، گروه‌های «محصولات نباتی» با سهم از تورم ۸/۱ واحد درصد و «فلزات معمولی و مصنوعات آنها» با سهم از تورم ۷/۹ واحد درصد عوامل اصلی در شکل‌دهی تورم ۳۴/۰ درصدی شاخص‌بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۴۰۳ بودند. همچنین شاخص بهای صادراتی گروه اختصاصی محصولات پتروشیمی با ضریب اهمیت ۳۲/۴ درصد، در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل معادل ۳۶/۲ درصد افزایش داشت.

تحلیل هزینه و رفاه خانوار

براساس نتایج گزارش بررسی بودجه خانوار در مناطق شهری کشور، متوسط هزینه ناخالص[1] یک خانوار شهری به قیمت‌های جاری در سال ۱۴۰۳ با ۳۷/۸ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن به ۴۶۹۲/۷ میلیون ریال (ماهانه ۳۹۱/۱ میلیون ریال) رسید. با توجه به افزایش به نسبت کمتر شاخص بهای گروه‌های مختلف کالاها و خدمات مصرفی نسبت به رشد هزینه‌های جاری گروه‌ها در سال ۱۴۰۳، هزینه حقیقی خانوار (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) در این سال افزایش یافت.

بررسی متوسط هزینه سالانه یک خانوار شهری به تفکیک گروه‌های هزینه‌ای و به قیمت‌های جاری در سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد بیشترین رشد هزینه‌های جاری در مقایسه با سال ۱۴۰۲ مربوط به گروه‌های «تفریح و امور فرهنگی»، «تحصیل» و «رستوران و هتل» به ترتیب با ۵۷/۳، ۴۸/۸ و ۴۵/۳ درصد بوده است.

در سال ۱۴۰۳، سهم گروه «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» از کل بودجه جاری خانوار به ۲۹/۷ درصد رسید که در مقایسه با سهم ۲۹/۹ درصدی سال ۱۴۰۲ کاهش نشان می‌دهد. میزان هزینه جاری خانوار در این گروه در سال ۱۴۰۳ معادل ۳۶/۹ درصد رشد داشت که با توجه به رشد کمتر شاخص قیمت گروه مذکور، هزینه حقیقی (مصرف) خانوار در این گروه معادل ۴/۵ درصد افزایش یافت.

رشد هزینه خانوار در گروه «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» به قیمت‌های جاری در سال ۱۴۰۳ معادل ۳۶/۳ درصد بود. سهم این گروه از کل هزینه ناخالص جاری خانوار

۱- هزینه، ارزش پولی کالا یا خدمت تهیه‌شده به‌منظور مصرف اعضا یا هدیه به دیگران می‌باشد. کالا یا خدمت تهیه‌شده می‌تواند از طریق خرید، تولید خانگی، در برابر انجام خدمت، از محل کسب و مجانی (پرداخت انتقالی از سازمان‌ها) در اختیار خانوار قرار گیرد که به‌صورت پولی برآورد شده و جزء هزینه منظور می‌شود. همچنین، هزینه ناخالص عبارت از ارزش تهیه کالای مورد نظر بدون کسر فروش دست‌دوم از همان کالا است.

نسبت به سال ۱۴۰۲ حدود ۰/۴ واحد درصد کاهش یافت و به ۳۴/۳ درصد در سال ۱۴۰۳ رسید. با توجه به رشد بیشتر شاخص قیمت این گروه در مقایسه با هزینه‌های جاری آن در سال ۱۴۰۳، هزینه ناخالص حقیقی خانوار در این گروه ۵/۴ درصد در مقایسه با سال قبل از آن کاهش یافت.

هزینه ناخالص جاری گروه «حمل و نقل» در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل از آن ۴۲/۴ درصد افزایش یافت. در این سال، سهم گروه «حمل و نقل» از هزینه ناخالص جاری با ۰/۳ واحد درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۲، به ۱۰/۱ درصد رسید. هزینه ناخالص حقیقی این گروه نیز در سال مورد بررسی نسبت به سال قبل از آن ۱۵/۰ درصد افزایش یافت.

مجموع سهم گروه‌های «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها»، «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» و «پوشاک و کفش» از کل هزینه ناخالص جاری خانوار شهری در سال ۱۴۰۳، معادل ۶۷/۸ درصد بود که در مقایسه با سهم ۶۸/۵ درصدی این مجموعه در سال ۱۴۰۲ کاهش نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۳، بعد خانوار با ۲/۴ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۲ به ۳/۲۱ نفر رسید. با توجه به افزایش ۲/۹ درصدی هزینه حقیقی خانوار در سال ۱۴۰۳، هزینه حقیقی سرانه در این سال معادل ۵/۴ درصد افزایش یافت.

حداقل دستمزد ماهانه کارگران مصوب شورای‌عالی کار در سال ۱۴۰۳ معادل ۷۱/۷ میلیون ریال بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۳۵/۰ درصد افزایش داشت. همچنین، ضریب حقوق کارکنان دولت نیز در سال ۱۴۰۳ به عدد ۴۸۲۹/۰ رسید که نسبت به سال قبل از آن ۲۰/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. مقایسه تغییرات حداقل دستمزد کارگران و حداقل حقوق کارکنان دولت با تورم سال ۱۴۰۲ (۴۷/۴ درصد) نشان می‌دهد جبران قدرت خرید حقوق و دستمزدها در سال ۱۴۰۳ به نسبتی بسیار پایین‌تر از نرخ تورم سال قبل از آن بوده است.

در سال ۱۴۰۳، ضریب جینی در مناطق شهری کشور رقم ۰/۳۸۸۰ را ثبت نمود که در مقایسه با رقم سال ۱۴۰۲ (معادل ۰/۳۸۳۸) نابرابری در توزیع درآمد نقاط شهری تشدید شده است. در سال‌های ۱۴۰۳-۱۴۰۲ سهم دو دهک بالای درآمدی از کل درآمد خانوارها از ۴۶/۲۴ به ۴۶/۷۳ و نسبت درآمد ده درصد ثروتمندترین به ده درصد فقیرترین خانوارها از ۱۲/۵۴ به ۱۲/۷۲ برابر افزایش یافت. همچنین، سهم چهار دهک پایین درآمدی از کل درآمد از ۱۷/۱۲ به ۱۷/۰۰ درصد کاهش یافت و سهم چهار دهک میانی از کل درآمد از ۳۶/۶۳ به ۳۶/۲۹ درصد رسید. مقایسه شاخص‌های مذکور نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۳ وضعیت توزیع درآمد به نفع دهک‌های بالای درآمدی و به ضرر دهک‌های متوسط و پایین درآمدی تغییر یافته است.

حداقل دستمزد ماهانه کارگران، شاخص ضریب حقوق کارمندان و شاخص خدمات ساختمانی(۱)

	سال		
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
حداقل مزد اسمی(هزار ریال)	۴۱۷۹۷/۵	۵۳۰۸۲/۸	۷۱۶۶۱/۸
	(۵۷/۴)	(۲۷/۰)	(۳۵/۰)
حداقل مزد واقعی(هزار ریال)	۲۷۲۹۴/۱	۲۳۵۱۱/۰	۲۳۳۷۷/۰
	(۲/۸)	(-۱۳/۹)	(-۰/۶)
شاخص خدمات ساختمانی(۱۰۰=۱۴۰۰)	۱۵۱/۲	۲۲۶/۱	۳۰۹/۰
	(۵۱/۲)	(۴۹/۶)	(۳۶/۷)
ضریب حقوق کارکنان(بدون واحد)	۳۳۵۳/۰	۴۰۲۴/۰	۴۸۲۹/۰
	(۱۰/۰)	(۲۰/۰)	(۲۰/۰)
متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی(۱۰۰=۱۴۰۰)	۱۵۳/۱	۲۲۵/۸	۳۰۶/۵
	(۵۳/۱)	(۴۷/۴)	(۳۵/۸)

ماخذ: مصوبات هیات وزیران و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۱- ارقام داخل پرانتز درصد تغییر ارقام هر سال نسبت به سال قبل از آن است.

جداول آماری

فهرست جداول آماری

تولید و هزینه ناخالص داخلی

۱- درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی(به قیمت‌های جاری) ۴۶
۲- درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی(به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) ۴۷
۳- هزینه ناخالص ملی(به قیمت‌های جاری) ۴۸
۴- هزینه ناخالص ملی(به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) ۴۹

انرژی

۵- مصرف انرژی‌های اولیه جهان ۵۰
۶- ذخایر اثبات شده نفت خام جهان ۵۱
۷- تولید نفت جهان ۵۲
۸- مصرف نفت جهان ۵۳
۹- تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک ۵۴
۱۰- متوسط قیمت‌های نقدی (Spot) نفت خام ۵۵
۱۱- مصرف داخلی گاز طبیعی ۵۶
۱۲- صادرات و واردات گاز طبیعی ۵۶
۱۳- مصرف داخلی برق ۵۶
۱۴- تولید برق کشور ۵۷
۱۵- صادرات و واردات برق ۵۷

کشاورزی

۱۶- تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی برحسب نوع عقود اسلامی ۵۸
۱۷- برآورد تولید و سطح زیر کشت محصولات عمده زراعی و باغی ۵۸
۱۸- عملکرد در واحد سطح محصولات عمده زراعی و باغی ۵۹
۱۹- قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی ۵۹
۲۰- تولید محصولات دامی ۵۹

صنعت و معدن

۲۱- تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن ۶۰
۲۲- عملکرد تولید صنایع منتخب ۶۰

ساختمان و مسکن

۲۳- تسهیلات پرداختی به بخش ساختمان و مسکن ۶۰
۲۴- سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری ۶۱
۲۵- پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری ۶۱
۲۶- ساختمان‌های شروع شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری ۶۲
۲۷- ساختمان‌های تکمیل شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری ۶۳
۲۸- شاخص‌های ساختمانی ۶۴

جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی

۲۹- توزیع جمعیت کل کشور برحسب مناطق شهری و روستایی ۶۴

۳۰- میزان حداقل مزد اسمی و واقعی ماهانه ۶۵
۳۱- شاخص‌های کیفیت آموزش در ایران ۶۵
۳۲- دانش‌آموزان مدارس کشور ۶۵
۳۳- تعداد مدارس، کلاس‌ها و کادر آموزشی ۶۶
۳۴- ترکیب دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی ۶۶
۳۵- دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی برحسب جنس ۶۶
۳۶- دانش‌آموزان مدارس غیر دولتی در مقاطع مختلف تحصیلی ۶۷
۳۷- دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ۶۷
۳۸- دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی ۶۷

بودجه و وضع مالی دولت

۳۹- وضع مالی دولت ۶۸
۴۰- درآمدهای مالیاتی دولت ۶۹
۴۱- سایر درآمدهای دولت ۷۰
۴۲- واگذاری و تملک دارایی‌های مالی ۷۱

بخش خارجی اقتصاد

۴۳- وزن صادرات گمرکی ۷۲
۴۴- ارزش صادرات گمرکی ۷۳
۴۵- وزن واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا ۷۴
۴۶- ارزش واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا ۷۵
۴۷- موازنه پرداخت‌ها ۷۶

پول و اعتبار

۴۸- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های سیستم بانکی ۷۸
۴۹- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ۷۹
۵۰- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی ۸۰
۵۱- بدهی بخش غیر دولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی ۸۱
۵۲- نقدینگی ۸۲

تحولات بازار دارایی‌ها

۵۳- فعالیت بورس اوراق بهادار ۸۳
۵۴- وضعیت انتشار اوراق مشارکت تا پایان اسفندماه ۱۴۰۳ ۸۴

روند قیمت‌ها

۵۵- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ۸۷
۵۶- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای تولیدکننده ۸۸
۵۷- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاهای صادراتی ایران ۸۹

تحلیل هزینه و رفاه خانوار

۵۸- متوسط هزینه ناخالص سالانه خانوار به قیمت‌های جاری در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه ۹۰
۵۹- متوسط هزینه واقعی ناخالص سالانه خانوار در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه(۱۰۰=۱۴۰۰) ۹۰

درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی

جدول شماره ۱ (به قیمت‌های جاری) (هزار میلیارد ریال)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
گروه کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۵۱۱۱	۷۵۴۴	۱۱۹۶۱	۱۷۳۸۸	۲۲۴۸۹	۴۵/۴	۲۹/۳	۱۱/۱	۱۰/۸
گروه نفت و گاز	۱۵۵۲	۴۵۴۰	۱۲۴۲۵	۱۵۱۸۱	۱۶۸۶۷	۲۲/۲	۱۱/۱	۹/۷	۸/۱
گروه صنایع و معادن	۱۴۷۱۱	۲۳۲۸۶	۳۳۶۷۴	۴۷۵۳۳	۶۲۰۵۰	۴۱/۲	۳۰/۵	۳۰/۳	۲۹/۷
استخراج معدن	۱۲۴۱	۲۱۸۲	۲۶۰۳	۳۵۴۹	۴۵۲۲	۳۶/۳	۲۷/۴	۲/۳	۲/۲
صنعت	۹۹۹۵	۱۶۶۲۹	۲۴۸۵۶	۳۴۹۶۹	۴۵۵۹۳	۴۰/۷	۳۰/۴	۲۲/۳	۲۱/۸
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۷۰۷	۷۵۲	۸۱۹	۹۸۳	۱۱۰۲	۲۰/۰	۱۲/۱	۰/۶	۰/۵
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۷	۴۴	۵۰	۶۰	۶۴	۱۹/۷	۵/۵	۰/۰	۰/۰
ساختمان	۲۷۳۲	۳۶۷۹	۵۳۴۵	۷۹۷۳	۱۰۷۷۰	۴۹/۲	۳۵/۱	۵/۱	۵/۲
گروه خدمات	۲۱۳۳۴	۳۳۸۶۸	۵۰۷۰۸	۷۷۰۳۲	۱۰۷۲۹۸	۵۱/۹	۳۹/۳	۴۹/۰	۵۱/۴
عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۵۸۷۱	۹۶۶۶	۱۵۳۷۵	۲۲۳۴۹	۲۹۸۵۲	۴۵/۴	۳۳/۶	۱۴/۲	۱۴/۳
حمل و نقل و انبارداری	۳۰۵۳	۵۳۶۵	۸۷۸۲	۱۳۹۷۶	۱۹۲۴۲	۵۹/۱	۳۷/۷	۸/۹	۹/۲
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۳۹	۳۰۸	۷۱۶	۱۳۱۸	۱۸۳۵	۸۴/۰	۳۹/۲	۰/۸	۰/۹
اطلاعات و ارتباطات	۴۲۳	۵۶۶	۷۸۲	۱۱۱۲	۱۵۳۸	۴۲/۲	۳۸/۳	۰/۷	۰/۷
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۶۹۱	۱۹۱۴	۲۶۸۱	۳۶۱۹	۴۸۱۵	۳۵/۰	۳۳/۰	۲/۳	۲/۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۴۱۹۸	۶۲۳۰	۹۸۸۱	۱۵۸۳۷	۲۳۴۲۰	۶۰/۳	۴۷/۹	۱۰/۱	۱۱/۲
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۳۶۹	۵۷۸	۹۱۶	۱۳۱۵	۱۸۹۴	۴۳/۶	۴۴/۱	۰/۸	۰/۹
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲۶	۳۷	۴۸	۷۰	۱۰۱	۴۵/۹	۴۴/۶	۰/۰	۰/۰
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۳۱۳۴	۵۱۷۰	۶۲۴۹	۹۳۳۶	۱۲۵۲۲	۴۹/۴	۳۴/۱	۵/۹	۶/۰
آموزش	۱۱۴۴	۱۸۲۳	۲۱۹۳	۳۴۳۳	۴۸۰۱	۵۶/۶	۳۹/۸	۲/۲	۲/۳
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۰۰۴	۱۷۵۳	۲۴۱۲	۳۵۸۲	۵۴۴۴	۴۸/۵	۵۲/۰	۲/۳	۲/۶
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۸۳	۴۵۸	۶۷۴	۱۰۸۴	۱۸۳۶	۶۱/۰	۶۹/۳	۰/۷	۰/۹
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه	۴۲۷۰۸	۶۹۲۳۸	۱۰۸۷۶۸	۱۵۷۱۳۵	۲۰۸۷۰۴	۴۴/۵	۳۲/۸	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه(بدون نفت)	۴۱۱۵۶	۶۴۶۹۸	۹۶۳۴۳	۱۴۱۹۵۴	۱۹۱۸۳۷	۴۷/۳	۳۵/۱	۹۰/۳	۹۱/۹
خالص درآمد عوامل تولید از خارج	۱۰	-۱۹	-۲۳۱	-۳۱۶	-۵۴۷				
خالص مالیات بر محصول	۱۰۰۰	۱۷۰۱	۳۰۷۰	۴۶۰۰	۷۱۹۴	۴۹/۸	۵۶/۴		
تولید (درآمد) ناخالص ملی به قیمت بازار	۴۳۷۱۸	۷۰۹۲۰	۱۱۱۶۰۸	۱۶۱۴۱۸	۲۱۵۳۵۰	۴۴/۶	۳۳/۴		
کسر می‌شود:									
استهلاک سرمایه‌های ثابت	۱۴۱۰۳	۲۰۴۹۸	۲۷۷۰۹	۳۹۲۳۷	۵۱۸۳۷	۴۱/۶	۳۲/۱		
خالص مالیات بر محصول	۱۰۰۰	۱۷۰۱	۳۰۷۰	۴۶۰۰	۷۱۹۴	۴۹/۸	۵۶/۴		
درآمد خالص ملی به قیمت پایه	۲۸۶۱۵	۴۸۷۲۲	۸۰۸۲۹	۱۱۷۵۸۱	۱۵۶۳۲۰	۴۵/۵	۳۲/۹		

درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی

جدول شماره ۲ (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) (هزار میلیارد ریال)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
گروه کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۷۸۸۲	۷۵۴۴	۷۸۲۱	۷۸۸۳	۸۱۸۰	۰/۸	۳/۸
گروه نفت وگاز	۳۹۸۶	۴۵۴۰	۴۹۷۸	۵۹۱۳	۶۱۷۹	۱۸/۸	۴/۵
گروه صنایع و معادن	۲۲۶۶۶	۲۳۲۸۶	۲۵۳۵۲	۲۶۶۳۷	۲۷۳۰۶	۵/۱	۲/۵
استخراج معدن	۱۹۳۰	۲۱۸۲	۲۵۴۹	۲۶۶۹	۲۷۱۵	۴/۷	۱/۷
صنعت	۱۶۰۷۷	۱۶۶۲۹	۱۸۲۹۸	۱۹۲۷۱	۱۹۷۳۲	۵/۳	۲/۴
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۷۳۰	۷۵۲	۷۶۹	۷۹۹	۸۲۰	۳/۹	۲/۷
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۲	۴۴	۴۵	۴۶	۴۶	۱/۸	۱/۴
ساختمان	۳۸۸۷	۳۶۷۹	۳۶۹۲	۳۸۵۲	۳۹۹۳	۴/۳	۳/۷
گروه خدمات	۳۲۰۴۶	۳۳۸۶۸	۳۴۲۶۲	۳۵۶۳۳	۳۶۸۲۹	۴/۰	۳/۴
عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۹۱۳۷	۹۶۶۶	۱۰۵۰۸	۱۰۹۰۴	۱۱۲۱۶	۳/۸	۲/۹
حمل و نقل و انبارداری	۵۰۶۲	۵۳۶۵	۵۶۸۸	۶۱۹۹	۶۲۸۶	۹/۰	۱/۴
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۲۷	۳۰۸	۳۹۶	۴۵۸	۴۸۱	۱۵/۷	۵/۱
اطلاعات و ارتباطات	۴۸۶	۵۶۶	۵۸۵	۷۷۹	۸۸۴	۳۳/۲	۱۳/۵
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۰۴۷	۱۹۱۴	۲۰۳۰	۲۰۳۰	۲۱۵۹	۰/۰	۶/۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۶۱۶۰	۶۲۳۰	۶۴۳۶	۶۵۶۱	۶۶۸۲	۱/۹	۱/۸
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۴۹۳	۵۷۸	۶۴۱	۶۱۴	۶۷۰	-۴/۲	۹/۱
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۳۸	۳۷	۳۲	۳۰	۳۰	-۵/۶	۰/۵
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۴۷۴۸	۵۱۷۰	۴۲۶۴	۴۲۰۲	۴۲۱۸	-۱/۵	۰/۴
آموزش	۱۷۱۱	۱۸۲۳	۱۵۰۶	۱۵۷۰	۱۶۳۹	۴/۳	۴/۴
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۵۱۲	۱۷۵۳	۱۷۲۸	۱۸۱۴	۱۹۹۵	۵/۰	۱۰/۰
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۴۲۶	۴۵۸	۴۴۸	۴۷۳	۵۷۰	۵/۵	۲۰/۵
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه	۶۶۵۸۰	۶۹۲۳۸	۷۲۴۱۴	۷۶۰۶۶	۷۸۴۹۴	۵/۰	۳/۲
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه(بدون نفت)	۶۲۵۹۴	۶۴۶۹۸	۶۷۴۳۶	۷۰۱۵۳	۷۲۳۱۶	۴/۰	۳/۱
خالص درآمد عوامل تولید از خارج	۱۷۱	-۱۹	-۷۰	-۱۴	-۱۲		
خالص مالیات بر محصول	۱۵۴۵	۱۷۰۱	۱۶۱۳	۱۹۰۹	۲۳۸۷		
نتیجه رابطه مبادله بازرگانی	-۷۱۲۴	۰	۵۹۳	-۳۹۶۷	-۶۴۹۵		
تولید (درآمد) ناخالص ملی به قیمت بازار	۶۱۱۷۱	۷۰۹۲۰	۷۴۵۵۰	۷۳۹۹۳	۷۴۳۷۴	-۰/۷	۰/۵
کسر می‌شود:							
استهلاک سرمایه‌های ثابت	۲۰۳۸۲	۲۰۴۹۸	۲۰۵۹۹	۲۰۷۵۸	۲۰۸۹۹	۰/۸	۰/۷
خالص مالیات بر محصول	۱۵۴۵	۱۷۰۱	۱۶۱۳	۱۹۰۹	۲۳۸۷	۱۸/۳	۲۵/۱
درآمد خالص ملی به قیمت پایه	۳۹۲۴۴	۴۸۷۲۲	۵۲۳۳۷	۵۱۳۲۶	۵۱۰۸۸	-۱/۹	-۰/۵

هزینه ناخالص ملی

(به قیمت‌های جاری)

جدول شماره ۳ (هزار میلیارد ریال)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
هزینه‌های مصرفی خصوصی	**۱۹۰۱۷**	**۲۹۴۴۴**	**۴۷۲۹۴**	**۷۰۳۴۶**	**۹۷۸۶۲**	**۴۸/۷**	**۳۹/۱**	**۴۳/۵**	**۴۵/۵**
هزینه‌های مصرفی دولتی	**۵۹۸۸**	**۹۹۸۶**	**۱۴۱۸۱**	**۲۰۲۹۹**	**۲۸۱۶۰**	**۴۳/۱**	**۳۸/۷**	**۱۲/۶**	**۱۳/۱**
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	**۱۳۲۲۸**	**۲۰۳۱۰**	**۲۹۸۰۰**	**۴۴۳۴۸**	**۶۰۵۰۰**	**۴۸/۸**	**۳۶/۴**	**۲۷/۴**	**۲۸/۱**
ماشین‌آلات	۵۸۸۸	۹۷۰۳	۱۵۰۸۳	۲۳۱۴۹	۳۱۹۳۲	۵۳/۵	۳۷/۹	۱۴/۳	۱۴/۸
خصوصی	۵۶۱۲	۹۲۴۴	۱۴۴۹۵	۲۱۹۳۸	۳۰۴۷۴	۵۱/۳	۳۸/۹	۱۳/۶	۱۴/۲
دولتی	۲۷۷	۴۵۹	۵۸۸	۱۲۱۱	۱۴۵۸	۱۰۶/۰	۲۰/۴	۰/۷	۰/۷
ساختمان	۷۰۲۸	۱۰۱۷۹	۱۴۰۵۲	۲۰۴۲۸	۲۷۵۰۶	۴۵/۴	۳۴/۶	۱۲/۶	۱۲/۸
خصوصی	۵۷۲۴	۸۱۰۹	۱۰۶۴۴	۱۴۸۱۵	۱۹۹۷۱	۳۹/۲	۳۴/۸	۹/۲	۹/۳
دولتی	۱۳۰۴	۲۰۷۰	۳۴۰۸	۵۶۱۳	۷۵۳۴	۶۴/۷	۳۴/۲	۳/۵	۳/۵
سایر تشکیل سرمایه[1]	۳۱۲	۴۲۸	۶۶۵	۷۷۰	۱۰۶۲	۱۵/۸	۳۷/۸	۰/۵	۰/۵
تغییر در موجودی انبار	**۷۷۱۷**	**۹۱۲۵**	**۱۵۷۴۶**	**۲۶۴۴۸**	**۳۴۹۴۴**				
خالص صادرات کالاها و خدمات	**-۳۱۰۵**	**۹۶۹**	**۲۴۷۷**	**-۲۵۰۷**	**-۱۰۶۷۳**				
صادرات کالاها و خدمات	۸۰۳۸	۱۵۶۲۰	۲۸۵۹۳	۳۸۶۹۰	۵۰۶۸۹	۳۵/۳	۳۱/۰	۲۳/۹	۲۳/۶
واردات کالاها و خدمات	۱۱۱۴۳	۱۴۶۵۱	۲۶۱۱۶	۴۱۱۹۷	۶۱۳۶۲	۵۷/۷	۴۸/۹	۲۵/۵	۲۸/۵
اشتباهات آماری	**۸۶۳**	**۱۱۰۶**	**۲۳۳۹**	**۲۸۰۱**	**۵۱۰۵**				
هزینه ناخالص داخلی	**۴۳۷۰۸**	**۷۰۹۳۹**	**۱۱۱۸۳۸**	**۱۶۱۷۳۵**	**۲۱۵۸۹۷**	**۴۴/۶**	**۳۳/۵**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
خالص درآمد عوامل تولید از خارج	**۱۰**	**-۱۹**	**-۲۳۱**	**-۳۱۶**	**-۵۴۷**				
هزینه (تولید) ناخالص ملی به قیمت بازار	**۴۳۷۱۸**	**۷۰۹۲۰**	**۱۱۱۶۰۸**	**۱۶۱۴۱۸**	**۲۱۵۳۵۰**	**۴۴/۶**	**۳۳/۴**		
کسر می‌شود:									
استهلاک سرمایه‌های ثابت	۱۴۱۰۳	۲۰۴۹۸	۲۷۷۰۹	۳۹۲۳۷	۵۱۸۳۷	۴۱/۶	۳۲/۱		
خالص مالیات بر محصول	۱۰۰۰	۱۷۰۱	۳۰۷۰	۴۶۰۰	۷۱۹۴	۴۹/۸	۵۶/۴		
درآمد خالص ملی به قیمت پایه	**۲۸۶۱۵**	**۴۸۷۲۲**	**۸۰۸۲۹**	**۱۱۷۵۸۱**	**۱۵۶۳۲۰**	**۴۵/۵**	**۳۲/۹**		

۱- مفهوم سایر تشکیل سرمایه ثابت ناخالص شامل ارقام هزینه‌های تحقیق و توسعه، اکتشاف معادن، اشیاء گرانبها و سایر اقلام می‌باشد.

* ارقام سال ۱۴۰۳ نیمه نهایی بوده و در معرض تجدید نظر قرار دارند.

هزینه ناخالص ملی

جدول شماره ۴ (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) (هزار میلیارد ریال)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
هزینه‌های مصرفی خصوصی	**۲۷۶۵۶**	**۲۹۴۴۴**	**۳۱۰۱۷**	**۳۱۵۲۰**	**۳۲۶۳۳**	**۱/۶**	**۳/۵**
هزینه‌های مصرفی دولتی	**۹۱۵۸**	**۹۹۸۶**	**۹۹۱۱**	**۹۸۵۲**	**۱۰۲۲۲**	**-۰/۶**	**۳/۸**
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	**۱۹۴۳۳**	**۲۰۳۱۰**	**۲۲۱۸۵**	**۲۳۵۹۱**	**۲۴۴۹۷**	**۶/۳**	**۳/۸**
ماشین‌آلات	۸۴۸۲	۹۷۰۳	۱۱۱۲۵	۱۱۸۱۵	۱۲۳۶۵	۶/۲	۴/۷
بخش خصوصی	۸۰۸۳	۹۲۴۴	۱۰۶۹۱	۱۱۱۹۷	۱۱۸۰۰	۴/۷	۵/۴
بخش دولتی	۳۹۸	۴۵۹	۴۳۴	۶۱۸	۵۶۵	۴۲/۵	-۸/۷
ساختمان	۱۰۵۱۰	۱۰۱۷۹	۱۰۵۳۷	۱۱۲۷۶	۱۱۶۱۵	۷/۰	۳/۰
بخش خصوصی	۸۵۲۱	۸۱۰۹	۷۹۰۰	۸۱۹۳	۸۵۲۱	۳/۷	۴/۰
بخش دولتی	۱۹۸۹	۲۰۷۰	۲۶۳۷	۳۰۸۳	۳۰۹۴	۱۶/۹	۰/۳
سایر تشکیل سرمایه[1]	۴۴۲	۴۲۸	۵۲۳	۵۰۰	۵۱۷	-۴/۴	۳/۵
تغییر در موجودی انبار	**۸۸۶۵**	**۹۱۲۵**	**۹۵۱۶**	**۹۲۸۸**	**۹۲۳۳**		
خالص صادرات کالاها و خدمات	**۲۷۸۵**	**۹۶۹**	**۸۹۰**	**۲۸۶۲**	**۳۵۷۶**		
صادرات کالاها و خدمات	۱۴۷۹۷	۱۵۶۲۰	۱۶۸۲۵	۱۹۰۳۸	۲۰۱۸۰	۱۳/۲	۶/۰
واردات کالاها و خدمات	۱۲۰۱۲	۱۴۶۵۱	۱۵۹۳۵	۱۶۱۷۶	۱۶۶۰۵	۱/۵	۲/۷
اشتباهات آماری	**۲۲۸**	**۱۱۰۶**	**۵۰۸**	**۸۶۱**	**۷۲۲**		
هزینه ناخالص داخلی	**۶۸۱۲۵**	**۷۰۹۳۹**	**۷۴۰۲۷**	**۷۷۹۷۴**	**۸۰۸۸۱**	**۵/۳**	**۳/۷**
نتیجه رابطه مبادله بازرگانی	**-۷۱۲۴**	**۰**	**۵۹۳**	**-۳۹۶۷**	**-۶۴۹۵**		
خالص درآمد عوامل تولید از خارج	**۱۷۱**	**-۱۹**	**-۷۰**	**-۱۴**	**-۱۲**		
هزینه (تولید) ناخالص ملی به قیمت بازار	**۶۱۱۷۱**	**۷۰۹۲۰**	**۷۴۵۵۰**	**۷۳۹۹۳**	**۷۴۳۷۴**	**-۰/۷**	**۰/۵**
کسر می‌شود:							
استهلاک سرمایه‌های ثابت	۲۰۳۸۲	۲۰۴۹۸	۲۰۵۹۹	۲۰۷۵۸	۲۰۸۹۹	۰/۸	۰/۷
خالص مالیات بر محصول	۱۵۴۵	۱۷۰۱	۱۶۱۳	۱۹۰۹	۲۳۸۷	۱۸/۳	۲۵/۱
درآمد خالص ملی به قیمت پایه	**۳۹۲۴۴**	**۴۸۷۲۲**	**۵۲۳۳۷**	**۵۱۳۲۶**	**۵۱۰۸۸**	**-۱/۹**	**-۰/۵**

۱- مفهوم سایر تشکیل سرمایه ثابت ناخالص شامل ارقام هزینه‌های تحقیق و توسعه، اکتشاف معادن، اشیاء گرانبها و سایر اقلام می‌باشد.

* ارقام سال ۱۴۰۳ نیمه نهایی بوده و در معرض تجدید نظر قرار دارند.

جدول شماره ۵ — مصرف انرژی‌های اولیه جهان(۱) — (اگزا ژول)

	۲۰۲۳							۲۰۲۴						
	نفت	گاز طبیعی	زغال‌سنگ	انرژی هسته‌ای	برق‌آبی	سایر انرژی‌های تجدیدپذیر	جمع کل	نفت	گاز طبیعی	زغال‌سنگ	انرژی هسته‌ای	برق‌آبی	سایر انرژی‌های تجدیدپذیر	جمع کل
آمریکای شمالی	۴۳/۸	۴۰/۱	۸/۸	۸/۲	۵/۸	۹/۹	۱۱۶/۶	۴۳/۸	۴۰/۷	۸/۵	۸/۲	۵/۶	۱۱/۰	۱۱۷/۸
ایالات متحده آمریکا	۳۵/۹	۳۲/۰	۸/۲	۷/۳	۲/۳	۸/۷	۹۴/۴	۳۵/۸	۳۲/۵	۷/۹	۷/۴	۲/۲	۹/۷	۹۵/۵
کانادا	۴/۳	۴/۵	۰/۴	۰/۸	۳/۴	۰/۷	۱۴/۰	۴/۴	۴/۶	۰/۳	۰/۸	۳/۲	۰/۸	۱۴/۰
مکزیک	۳/۶	۳/۶	۰/۳	۰/۱	۰/۲	۰/۵	۸/۳	۳/۶	۳/۶	۰/۳	۰/۱	۰/۲	۰/۵	۸/۳
آمریکای جنوبی و مرکزی	۱۲/۸	۵/۸	۱/۲	۰/۲	۷/۱	۴/۱	۳۱/۱	۱۲/۸	۶/۱	۱/۱	۰/۲	۶/۹	۴/۵	۳۱/۶
اروپا	۲۸/۶	۱۶/۶	۸/۲	۶/۶	۶/۰	۱۱/۹	۷۷/۹	۲۸/۹	۱۶/۹	۷/۶	۶/۸	۶/۵	۱۲/۵	۷۹/۲
نروژ	۰/۴	۰/۱	۰/۰	۰/۰	۱/۳	۰/۲	۲/۰	۰/۴	۰/۱	۰/۰	۰/۰	۱/۳	۰/۲	۲/۰
انگلستان	۲/۷	۲/۳	۰/۲	۰/۴	۰/۱	۱/۴	۶/۹	۲/۷	۲/۲	۰/۲	۰/۴	۰/۱	۱/۵	۷/۰
سایر کشورهای اروپایی	۲۵/۵	۱۴/۲	۸/۰	۶/۲	۴/۷	۱۰/۴	۶۹/۰	۲۵/۸	۱۴/۵	۷/۴	۶/۵	۵/۱	۱۰/۹	۷۰/۳
کشورهای مستقل مشترک‌المنافع	۹/۵	۲۱/۳	۵/۶	۲/۱	۲/۴	۰/۲	۴۱/۰	۹/۷	۲۲/۲	۵/۶	۲/۱	۲/۵	۰/۲	۴۲/۳
خاورمیانه	۱۸/۶	۲۰/۹	۰/۳	۰/۴	۰/۲	۰/۴	۴۰/۸	۱۸/۹	۲۱/۳	۰/۴	۰/۴	۰/۲	۰/۵	۴۱/۷
آفریقا	۸/۹	۶/۴	۴/۲	۰/۱	۱/۶	۰/۵	۲۱/۸	۹/۲	۶/۴	۴/۳	۰/۱	۱/۶	۰/۶	۲۲/۱
آسیا پاسیفیک	۷۵/۳	۳۳/۴	۱۳۴/۷	۷/۰	۱۶/۸	۲۳/۵	۲۹۰/۷	۷۵/۹	۳۵/۰	۱۳۷/۶	۷/۳	۱۸/۲	۲۷/۵	۳۰۱/۵
جمع کل جهان(۲)	۱۹۷/۴	۱۴۴/۵	۱۶۳/۱	۲۴/۶	۳۹/۸	۵۰/۵	۶۲۰/۱	۱۹۹/۱	۱۴۸/۶	۱۶۵/۱	۲۵/۲	۴۱/۵	۵۶/۹	۶۳۶/۳
کل غیر اوپک	۱۷۹/۸	۱۲۴/۵	۱۶۳/۰	۲۴/۲	۳۸/۹	۵۰/۳	۵۸۰/۷	۱۸۱/۱	۱۲۸/۳	۱۶۴/۹	۲۴/۸	۴۰/۶	۵۶/۶	۵۹۶/۲
کشورهای عضو OECD	۸۷/۱	۶۳/۳	۲۵/۴	۱۶/۴	۱۳/۰	۲۵/۰	۲۳۰/۳	۸۷/۲	۶۴/۲	۲۴/۴	۱۶/۸	۱۳/۴	۲۶/۸	۲۳۲/۹
اوپک(۳)	۱۷/۶	۲۰/۱	۰/۲	۰/۴	۰/۹	۰/۲	۳۹/۴	۱۷/۹	۲۰/۳	۰/۲	۰/۴	۰/۹	۰/۳	۴۰/۰
ایران	۳/۷	۸/۹	۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۰	۱۲/۹	۳/۸	۸/۸	۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۰	۱۲/۹

ماخذ: نشریه آماری Energy Institue, Statistical Review of World Energy, ۲۰۲۵

۱- واحد اندازه‌گیری اگزا ژول (۱۰ به توان ۱۸ ژول) می‌باشد.

۲- تفاوت در جمع کل ناشی از گرد کردن ارقام است.

۳- آنگولا، لیبی، گابن، گینه استوایی، نیجریه و کنگو را شامل نمی‌شود.

جدول شماره ۶ — ذخایر اثبات‌شده نفت خام جهان(۱) — (میلیارد بشکه)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۲۰۱۰	۲۰۲۰	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴
کشورهای آمریکایی عضو OECD(۲)	۳۹/۳	۴۵/۸	۵۵/۳	۵۳/۳	۵۴/۶	-۳/۷	۲/۶	۳/۴	۳/۵
ایالات متحده آمریکا	۲۳/۳	۳۵/۸	۴۵/۳	۴۳/۵	۴۵/۰	-۳/۹	۳/۵	۲/۸	۲/۹
کانادا	۴/۱	۴/۳	۴/۴	۴/۳	۴/۳	-۰/۴	۰/۰	۰/۳	۰/۳
مکزیک	۱۱/۷	۵/۵	۵/۶	۵/۳	۵/۱	-۴/۸	-۳/۰	۰/۳	۰/۳
آمریکای جنوبی و مرکزی	۳۲۲/۲	۳۳۰/۷	۳۴۲/۳	۳۴۳/۶	۳۴۴/۹	۰/۴	۰/۴	۲۲/۰	۲۲/۰
کشورهای اروپایی عضو OECD	۱۲/۴	۱۲/۴	۱۱/۳	۱۱/۱	۱۰/۴	-۱/۲	-۶/۴	۰/۷	۰/۷
نروژ	۶/۸	۷/۹	۷/۶	۷/۶	۶/۹	۰/۹	-۹/۶	۰/۵	۰/۴
انگلستان	۲/۸	۲/۵	۱/۸	۱/۵	۱/۵	-۱۶/۷	۰/۰	۰/۱	۰/۱
سایر کشورهای اروپایی	۱/۰	۰/۹	۰/۹	۰/۹	۰/۹	۰/۰	۰/۰	۰/۱	۰/۱
کشورهای مستقل مشترک‌المنافع(۳)	۱۱۶/۳	۱۱۸/۹	۱۱۸/۹	۱۱۸/۹	۱۱۸/۹	۰/۰	۰/۰	۷/۶	۷/۶
خاورمیانه	۷۹۴/۶	۸۶۵/۵	۸۷۱/۱	۸۷۱/۲	۸۷۱/۲	۰/۰	۰/۰	۵۵/۷	۵۵/۶
آفریقا	۱۲۶/۰	۱۲۳/۴	۱۱۹/۱	۱۱۹/۶	۱۱۹/۴	۰/۴	-۰/۲	۷/۶	۷/۶
آسیا و اقیانوسیه(۴)	۴۷/۴	۴۵/۹	۴۴/۶	۴۶/۰	۴۶/۶	۳/۱	۱/۳	۲/۹	۳/۰
جمع کل جهان	۱۴۵۹/۱	۱۵۴۳/۶	۱۵۶۳/۴	۱۵۶۴/۵	۱۵۶۶/۹	۰/۱	۰/۱	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
کل غیر اوپک	۳۰۲/۳	۳۰۸/۵	۳۲۲/۴	۳۲۳/۲	۳۲۵/۶	۰/۲	۰/۷	۲۰/۷	۲۰/۸
اوپک	۱۱۵۶/۸	۱۲۳۵/۱	۱۲۴۱/۰	۱۲۴۱/۳	۱۲۴۱/۳	۰/۰	۰/۰	۷۹/۳	۷۹/۲
ایران	۱۵۱/۲	۲۰۸/۶	۲۰۸/۶	۲۰۸/۶	۲۰۸/۶	۰/۰	۰/۰	۱۳/۳	۱۳/۳

ماخذ: بولتون آماری سالیانه اوپک، سال ۲۰۲۵

۱- داده‌ها شامل ماسه‌های نفتی نمی‌شود.

۲- شامل کشورهای کانادا، شیلی، مکزیک و آمریکا می‌باشد.

۳- شامل روسیه و سایر کشورهای اوراسیا می‌باشد.

۴- شامل کشورهای آسیا پاسفیک عضو OECD، چین، هند و سایر کشورهای آسیایی می‌باشد.

جدول شماره ۷ — تولید نفت جهان(۱) — (هزار بشکه در روز)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴
آمریکای شمالی	۲۳۵۳۵/۹	۲۴۰۷۳/۱	۲۵۴۴۳/۰	۲۷۱۲۰/۹	۲۷۹۳۴/۱	۶/۶	۳/۰	۲۸/۲	۲۸/۸
ایالات متحده آمریکا	۱۶۴۹۷/۷	۱۶۷۳۳/۰	۱۷۹۲۵/۴	۱۹۴۳۳/۵	۲۰۱۳۵/۱	۸/۴	۳/۶	۲۰/۲	۲۰/۸
کانادا	۵۱۲۸/۳	۵۴۱۳/۸	۵۵۷۴/۶	۵۶۴۷/۶	۵۸۸۸/۰	۱/۳	۴/۳	۵/۹	۶/۱
مکزیک	۱۹۰۹/۹	۱۹۲۶/۳	۱۹۴۳/۰	۲۰۳۹/۸	۱۹۱۰/۹	۵/۰	-۶/۳	۲/۱	۲/۰
آمریکای جنوبی و مرکزی	۶۰۸۱/۷	۶۰۹۶/۹	۶۶۱۷/۸	۷۳۵۷/۵	۷۷۹۷/۸	۱۱/۲	۶/۰	۷/۶	۸/۰
اروپا	۳۶۱۱/۱	۳۴۳۸/۵	۳۲۱۳/۱	۳۲۲۹/۰	۲۹۹۹/۱	۰/۵	-۷/۱	۳/۴	۳/۱
نروژ	۲۰۱۶/۶	۲۰۳۶/۵	۱۹۰۷/۵	۲۰۲۴/۱	۱۸۳۲/۹	۶/۱	-۹/۴	۲/۱	۱/۹
انگلستان	۱۰۴۸/۷	۸۷۴/۱	۸۰۸/۸	۷۱۵/۰	۶۵۳/۴	-۱۱/۶	-۸/۶	۰/۷	۰/۷
سایر	۵۴۵/۷	۵۲۷/۹	۴۹۶/۸	۴۸۹/۹	۵۱۲/۸	-۱/۴	۴/۷	۰/۵	۰/۵
کشورهای مستقل مشترک‌المنافع	۱۳۴۶۷/۷	۱۳۸۰۶/۱	۱۳۹۳۲/۵	۱۳۸۶۴/۸	۱۳۴۶۰/۹	-۰/۵	-۲/۹	۱۴/۴	۱۳/۹
خاورمیانه	۲۷۷۸۳/۴	۲۸۱۳۶/۷	۳۰۸۱۶/۳	۳۰۲۳۸/۰	۳۰۱۱۹/۱	-۱/۹	-۰/۴	۳۱/۴	۳۱/۱
آفریقا	۷۰۰۸/۶	۷۳۳۳/۹	۷۰۳۸/۷	۷۲۵۸/۰	۷۲۹۴/۳	۳/۱	۰/۵	۷/۵	۷/۵
آسیا پاسیفیک	۷۴۴۹/۱	۷۳۶۵/۷	۷۲۵۱/۵	۷۲۶۱/۲	۷۲۸۴/۶	۰/۱	۰/۳	۷/۵	۷/۵
جمع کل جهان(۲)	۸۸۹۳۷/۶	۹۰۲۵۰/۹	۹۴۳۱۳/۰	۹۶۳۲۹/۴	۹۶۸۹۰/۰	۲/۱	۰/۶	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
کل غیر اوپک	۵۹۱۴۲/۸	۵۹۵۷۴/۲	۶۱۳۱۳/۲	۶۳۵۴۶/۰	۶۴۰۹۱/۹	۳/۶	۰/۹	۶۶/۰	۶۶/۱
کشورهای عضو OECD	۲۸۲۴۶/۱	۲۸۵۵۷/۷	۲۹۶۹۶/۵	۳۱۳۹۵/۲	۳۱۹۵۸/۳	۵/۷	۱/۸	۳۲/۶	۳۳/۰
اوپک	۲۹۷۹۴/۸	۳۰۶۷۶/۷	۳۲۹۹۹/۷	۳۲۷۸۳/۴	۳۲۷۹۸/۰	-۰/۷	۰/۰۴	۳۴/۰	۳۳/۹
ایران	۳۲۲۱/۰	۳۶۸۰/۰	۳۸۹۴/۰	۴۵۷۳/۰	۵۰۶۲/۰	۱۷/۴	۱۰/۷	۴/۷	۵/۲

ماخذ: نشریه آماری Energy Institue, Statistical Review of World Energy, ۲۰۲۵

۱- شامل نفت خام (Crude Oil)، پلمه سنگ نفتی (Shale Oil)، شن‌های آغشته به نفت (Oil Sands)، میعانات (Condensates) و مایعات گاز طبیعی (NGLs) می‌باشد.

۲- تفاوت در جمع کل ناشی از گرد کردن ارقام است.

جدول شماره ۸ — مصرف نفت جهان(۱) — (هزار بشکه در روز)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴
آمریکای شمالی	**۲۰۹۵۶/۷**	**۲۲۷۶۹/۶**	**۲۳۰۸۷/۷**	**۲۳۱۶۹/۸**	**۲۳۱۸۱/۵**	**۰/۴**	**۰/۱**	**۲۳/۰**	**۲۲/۹**
ایالات متحده آمریکا	۱۷۱۸۳/۳	۱۸۷۸۴/۷	۱۸۸۶۲/۲	۱۹۰۱۳/۸	۱۸۹۹۵/۰	۰/۸	-۰/۱	۱۸/۹	۱۸/۷
کانادا	۲۱۷۱/۳	۲۲۱۵/۱	۲۲۹۴/۲	۲۳۱۲/۷	۲۳۳۳/۲	۰/۸	۰/۹	۲/۳	۲/۳
مکزیک	۱۶۰۲/۰	۱۷۶۹/۸	۱۹۳۱/۴	۱۸۴۳/۲	۱۸۵۳/۳	-۴/۶	۰/۵	۱/۸	۱/۸
آمریکای جنوبی و مرکزی	**۵۲۶۲/۰**	**۵۸۱۱/۰**	**۶۲۲۰/۳**	**۶۳۵۳/۴**	**۶۳۳۶/۱**	**۲/۱**	**-۰/۳**	**۶/۳**	**۶/۲**
اروپا	**۱۳۰۸۴/۲**	**۱۳۷۱۷/۲**	**۱۴۱۶۴/۹**	**۱۴۰۱۰/۵**	**۱۴۱۲۸/۱**	**-۱/۱**	**۰/۸**	**۱۳/۹**	**۱۳/۹**
نروژ	۲۰۰/۶	۲۰۶/۵	۲۰۸/۷	۲۱۷/۳	۲۲۲/۲	۴/۱	۲/۳	۰/۲	۰/۲
انگلستان	۱۲۰۰/۰	۱۲۱۶/۳	۱۲۹۹/۴	۱۳۱۵/۵	۱۳۲۵/۱	۱/۲	۰/۷	۱/۳	۱/۳
سایر کشورهای اروپایی	۱۱۶۸۳/۵	۱۲۲۹۴/۵	۱۲۶۵۶/۷	۱۲۴۷۷/۸	۱۲۵۸۰/۸	-۱/۴	۰/۸	۱۲/۴	۱۲/۴
کشورهای مستقل مشترک‌المنافع	**۴۲۴۰/۱**	**۴۵۲۷/۱**	**۴۶۴۲/۰**	**۴۷۹۲/۱**	**۴۸۸۴/۳**	**۳/۲**	**۱/۹**	**۴/۸**	**۴/۸**
خاورمیانه	**۸۴۷۱/۶**	**۸۹۹۵/۰**	**۹۵۳۳/۲**	**۹۷۳۴/۲**	**۹۸۹۳/۳**	**۲/۱**	**۱/۶**	**۹/۷**	**۹/۸**
آفریقا	**۳۸۵۵/۲**	**۴۲۰۳/۱**	**۴۴۳۰/۴**	**۴۴۴۹/۶**	**۴۵۵۸/۷**	**۰/۴**	**۲/۵**	**۴/۴**	**۴/۵**
آسیا پاسیفیک	**۳۴۲۴۷/۸**	**۳۵۲۹۰/۷**	**۳۶۲۱۸/۱**	**۳۸۱۸۴/۷**	**۳۸۴۳۶/۱**	**۵/۴**	**۰/۷**	**۳۷/۹**	**۳۷/۹**
جمع کل(۲)	**۹۰۱۱۷/۶**	**۹۵۳۱۳/۷**	**۹۸۲۹۶/۵**	**۱۰۰۶۹۴/۲**	**۱۰۱۴۱۸/۰**	**۲/۴**	**۰/۷**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
کل غیر اوپک	**۸۲۲۴۲/۲**	**۸۶۹۱۴/۳**	**۸۹۳۸۰/۷**	**۹۱۵۲۱/۹**	**۹۲۰۹۲/۳**	**۲/۴**	**۰/۶**	**۹۰/۹**	**۹۰/۸**
کشورهای عضو OECD	**۴۱۱۰۹/۵**	**۴۳۹۰۸/۰**	**۴۴۸۸۹/۶**	**۴۴۷۰۸/۳**	**۴۴۷۶۰/۴**	**-۰/۴**	**۰/۱**	**۴۴/۴**	**۴۴/۱**
اوپک(۳)	**۷۸۷۵/۴**	**۸۳۹۹/۴**	**۸۹۱۵/۹**	**۹۱۷۲/۳**	**۹۳۲۵/۷**	**۲/۹**	**۱/۷**	**۹/۱**	**۹/۲**
ایران	**۱۷۸۷/۷**	**۱۸۹۶/۶**	**۱۹۰۶/۳**	**۱۹۳۱/۳**	**۱۹۵۳/۳**	**۱/۳**	**۱/۱**	**۱/۹**	**۱/۹**

ماخذ: نشریه آماری Energy Institue, Statistical Review of World Energy, ۲۰۲۵

۱- شامل تقاضای داخلی نفت، سوخت‌های هوایی و دریایی، سوخت پالایشگاه‌ها و ضایعات نفتی می‌باشد.

۲- تفاوت در جمع کل ناشی از گرد کردن ارقام است.

۳- آنگولا، لیبی، گابن، گینه استوایی، نیجریه و کنگو را شامل نمی‌شود.

جدول شماره ۹ — تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک(۱) — (هزار بشکه در روز)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۳	۲۰۲۴
اعضای خاورمیانه(۲)	**۲۴۷۹۶/۸**	**۲۵۱۴۲/۲**	**۲۷۶۹۷/۳**	**۲۷۱۰۸/۴**	**۲۷۰۴۰/۴**	**-۲/۱**	**-۰/۳**	**۷۹/۹**	**۷۹/۶**
عربستان سعودی	۱۱۰۳۹/۰	۱۰۹۵۳/۸	۱۲۱۴۰/۳	۱۱۲۶۱/۰	۱۰۸۵۶/۱	-۷/۲	-۳/۶	۳۳/۲	۳۱/۹
ایران	۳۲۲۱/۰	۳۶۸۰/۰	۳۸۹۴/۰	۴۵۷۳/۰	۵۰۶۲/۰	۱۷/۴	۱۰/۷	۱۳/۵	۱۴/۹
عراق	۴۱۱۳/۷	۴۱۰۲/۴	۴۵۱۹/۷	۴۳۵۵/۳	۴۳۹۸/۱	-۳/۶	۱/۰	۱۲/۸	۱۲/۹
کویت	۲۷۲۱/۳	۲۷۰۷/۲	۳۰۲۳/۳	۲۹۰۲/۲	۲۷۱۸/۵	-۴/۰	-۶/۳	۸/۶	۸/۰
امارات متحده عربی	۳۷۰۱/۹	۳۶۹۸/۸	۴۱۲۰/۱	۴۰۱۶/۸	۴۰۰۵/۷	-۲/۵	-۰/۳	۱۱/۸	۱۱/۸
سایر اعضا(۳)	**۶۳۲۳/۱**	**۶۷۱۱/۸**	**۶۴۹۳/۱**	**۶۸۲۵/۴**	**۶۹۳۸/۶**	**۵/۱**	**۱/۷**	**۲۰/۱**	**۲۰/۴**
ونزوئلا	۶۷۵/۶	۶۶۴/۸	۷۲۶/۰	۸۴۲/۷	۹۶۰/۱	۱۶/۱	۱۳/۹	۲/۵	۲/۸
نیجریه	۱۸۹۴/۲	۱۶۷۸/۲	۱۴۴۵/۰	۱۵۳۹/۹	۱۶۴۰/۸	۶/۶	۶/۶	۴/۵	۴/۸
لیبی	۴۲۳/۵	۱۲۵۲/۸	۱۱۰۸/۸	۱۲۳۶/۸	۱۱۸۸/۲	۱۱/۵	-۳/۹	۳/۶	۳/۵
الجزایر	۱۳۳۲/۲	۱۳۵۳/۱	۱۴۴۲/۷	۱۴۶۵/۷	۱۳۸۰/۵	۱/۶	-۵/۸	۴/۳	۴/۱
آنگولا	۱۳۲۵/۱	۱۱۷۷/۳	۱۱۹۰/۷	۱۱۵۰/۵	۱۱۸۱/۰	-۳/۴	۲/۷	۳/۴	۳/۵
گابن	۲۰۷/۴	۱۸۱/۲	۱۹۰/۵	۲۲۳/۲	۲۲۴/۰	۱۷/۱	۰/۴	۰/۷	۰/۷
گینه استوایی	۱۵۸/۴	۱۳۰/۸	۱۲۰/۸	۸۸/۴	۹۷/۱	-۲۶/۸	۹/۸	۰/۳	۰/۳
جمهوری کنگو	۳۰۶/۷	۲۷۳/۶	۲۶۸/۶	۲۷۸/۳	۲۶۷/۰	۳/۶	-۴/۱	۰/۸	۰/۸
جمع کل	**۳۱۱۱۹/۹**	**۳۱۸۵۴/۰**	**۳۴۱۹۰/۴**	**۳۳۹۳۳/۸**	**۳۳۹۷۹/۰**	**-۰/۸**	**۰/۱**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: نشریه آماری Energy Institue, Statistical Review of World Energy, ۲۰۲۵

۱- شامل نفت خام (Crude Oil)، پلمه سنگ نفتی (Shale Oil)، شن‌های آغشته به نفت (Oil Sands)، میعانات (Condensates) و مایعات گاز طبیعی (NGLs) می‌باشد.

۲- بر اساس آمار مندرج در گزارش ماهانه بازار نفت اوپک در آوریل ۲۰۲۳، تولید مایعات گاز طبیعی (NGLs) و نفت غیرمتعارف (Non-Conventional oil) در کشورهای عضو اوپک، طی سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴، به ترتیب معادل ۵/۴۶ و ۵/۵۳ میلیون بشکه در روز بوده است.

۳- تفاوت در جمع کل ناشی از گرد کردن ارقام است.

جدول شماره ۱۰ — متوسط قیمت‌های نقدی (Spot) نفت خام — (بشکه ـ دلار)

	ایران			عربستان سعودی	امارات متحده عربی	سبد نفتی اوپک	انگلیس	آمریکا
	سبک	سنگین	متوسط	سبک	دوبی	(۱)	برنت	WTI
سال ۲۰۲۴								
ژانویه	۷۶/۴	۸۰/۱	۷۸/۳	۸۲/۱	۷۸/۷	۸۰/۰	۸۰/۳	۷۳/۹
فوریه	۸۰/۹	۸۰/۳	۸۰/۶	۸۲/۳	۸۰/۸	۸۱/۲	۸۳/۹	۷۶/۹
مارس	۸۲/۴	۸۳/۵	۸۲/۹	۸۵/۶	۸۴/۲	۸۴/۲	۸۵/۴	۸۰/۵
آوریل	۸۸/۲	۸۸/۸	۸۸/۵	۹۰/۶	۸۹/۱	۸۹/۱	۸۹/۹	۸۴/۶
مه	۸۱/۷	۸۴/۱	۸۲/۹	۸۵/۶	۸۴/۱	۸۳/۶	۸۱/۸	۷۸/۷
ژوئن	۸۲/۴	۸۳/۷	۸۳/۰	۸۵/۳	۸۲/۶	۸۳/۲	۸۲/۴	۷۹/۰
ژوئیه	۸۵/۱	۸۴/۶	۸۴/۹	۸۶/۲	۸۳/۷	۸۴/۴	۸۵/۳	۸۰/۸
اوت	۷۹/۱	۷۷/۶	۷۸/۴	۷۹/۷	۷۷/۶	۷۸/۴	۸۰/۷	۷۵/۶
سپتامبر	۷۱/۹	۷۳/۶	۷۲/۷	۷۵/۲	۷۳/۴	۷۳/۶	۷۴/۳	۶۹/۷
اکتبر	۷۲/۸	۷۴/۱	۷۳/۴	۷۵/۹	۷۴/۶	۷۴/۵	۷۵/۶	۷۱/۶
نوامبر	۷۱/۳	۷۲/۸	۷۲/۱	۷۴/۵	۷۲/۷	۷۳/۰	۷۴/۳	۶۹/۶
دسامبر	۷۱/۱	۷۳/۰	۷۲/۰	۷۴/۶	۷۳/۰	۷۳/۱	۷۳/۸	۶۹/۸
متوسط سال ۲۰۲۴	**۷۸/۶**	**۷۹/۷**	**۷۹/۱**	**۸۱/۵**	**۷۹/۵**	**۷۹/۹**	**۸۰/۶**	**۷۵/۹**
سال ۲۰۲۵								
ژانویه	۷۸/۹	۷۹/۷	۷۹/۳	۸۰/۸	۸۰/۶	۷۹/۴	۷۹/۳	۷۵/۳
فوریه	۷۶/۲	۷۷/۴	۷۶/۸	۷۸/۶	۷۷/۸	۷۶/۸	۷۵/۱	۷۱/۲
مارس	۷۲/۲	۷۴/۸	۷۳/۵	۷۶/۱	۷۲/۶	۷۴/۰	۷۲/۵	۶۸/۰
متوسط تقریبی سال ۱۴۰۳(۲)	**۷۷/۶**	**۷۸/۷**	**۷۸/۱**	**۸۰/۲**	**۷۸/۵**	**۷۸/۶**	**۷۸/۷**	**۷۴/۵**

ماخذ: بولتن‌های ماهانه اوپک

۱- شامل انواع نفت خام به شرح: سبک عربستان سعودی، سبک بصره (عراق)، سبک بونی نیجریه، دینو کنگو، اس سیدر لیبی،گراسول آنگولا، سنگین ایران، صادراتی کویت، مری ونزوئلا، موربان امارات متحده عربی، سبک رابی گابن، ترکیب صحرای الجزایر، زفیرو گینه استوایی می‌باشد.

۲- میانگین سه ماهه دوم، سوم و چهارم سال ۲۰۲۴ و سه ماهه اول سال ۲۰۲۵ می‌باشد.

جدول شماره ۱۱ — مصرف داخلی گاز طبیعی (میلیارد متر مکعب)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
خانگی، تجاری و صنعتی	۱۲۱/۶	۱۱۱/۵	۱۲۱/۷	۱۱۸/۷	۱۲۷/۵	-۲/۵	۷/۵	۴۷/۸	۴۹/۹
نیروگاهها	۶۵/۹	۷۵/۵	۷۱/۴	۷۹/۱	۷۶/۷	۱۰/۹	-۳/۱	۳۱/۹	۳۰/۰
صنایع عمده	۴۵/۳	۵۰/۸	۴۷/۹	۵۰/۶	۵۱/۲	۵/۶	۱/۲	۲۰/۴	۲۰/۱
جمع کل	**۲۳۲/۷**	**۲۳۷/۸**	**۲۴۱/۰**	**۲۴۸/۴**	**۲۵۵/۴**	**۳/۱**	**۲/۸**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: شرکت ملی گاز ایران

جدول شماره ۱۲ — صادرات و واردات گاز طبیعی (میلیارد متر مکعب)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
صادرات	۱۷/۰	۱۷/۳	۲۰/۰	۱۶/۶	۱۶/۳	-۱۷/۱	-۱/۸
واردات	۰/۳	۰/۵	۱/۵	۲/۲	۰/۱	۴۶/۱	-۹۷/۳
خالص صادرات	**۱۶/۷**	**۱۶/۷**	**۱۸/۵**	**۱۴/۴**	**۱۶/۲**	**-۲۲/۲**	**۱۲/۷**

ماخذ: شرکت ملی گاز ایران

جدول شماره ۱۳ — مصرف داخلی برق(۱) (میلیاردکیلو وات ساعت)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
خانگی	۹۲/۳	۹۸/۵	۹۸/۳	۱۰۳/۲	۱۰۷/۶	۵/۰	۴/۳	۳۱/۰	۳۱/۷
صنعتی	۱۰۸/۱	۱۱۰/۲	۱۱۵/۶	۱۲۱/۹	۱۱۹/۵	۵/۵	-۲/۰	۳۶/۶	۳۵/۲
عمومی	۲۴/۶	۲۶/۵	۲۸/۵	۳۰/۳	۳۲/۶	۶/۴	۷/۳	۹/۱	۹/۶
سایر مصارف(۲)	۱۹/۷	۲۲/۴	۲۴/۱	۲۶/۰	۲۸/۷	۸/۰	۱۰/۲	۷/۸	۸/۴
کشاورزی	۴۱/۳	۴۴/۰	۴۵/۲	۴۶/۴	۴۶/۲	۲/۶	-۰/۵	۱۳/۹	۱۳/۶
روشنایی معابر	۴/۹	۵/۰	۴/۹	۵/۰	۵/۲	۱/۷	۳/۸	۱/۵	۱/۵
جمع کل	**۲۹۰/۸**	**۳۰۶/۶**	**۳۱۶/۶**	**۳۳۲/۸**	**۳۳۹/۷**	**۵/۱**	**۲/۱**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت نیرو

۱- فروش برق به مشترکان

۲- تعرفه تجاری در سایر مصارف منظور گردیده است.

جدول شماره ۱۴ — تولید برق کشور — (میلیارد کیلو وات ساعت)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
بخش خصوصی	**۱۹۷/۲**	**۲۲۲/۴**	**۲۲۸/۶**	**۲۳۶/۰**	**۲۳۸/۷**	**۳/۲**	**۱/۱**	**۶۱/۱**	**۶۰/۳**
چرخه ترکیبی	۱۳۱/۱	۱۴۵/۸	۱۵۲/۶	۱۶۰/۸	۱۶۱/۱	۵/۳	۰/۲	۴۱/۷	۴۰/۷
گازی	۴۲/۳	۵۱/۳	۴۹/۱	۴۹/۴	۵۰/۳	۰/۷	۱/۸	۱۲/۸	۱۲/۷
بخاری	۲۲/۷	۲۴/۰	۲۵/۱	۲۳/۹	۲۴/۹	-۵/۱	۴/۴	۶/۲	۶/۳
انرژی‌های نو	۱/۰	۱/۲	۱/۸	۲/۰	۲/۴	۱۰/۱	۲۲/۸	۰/۵	۰/۶
وزارت نیرو	**۱۳۹/۱**	**۱۲۶/۹**	**۱۳۲/۱**	**۱۴۰/۴**	**۱۴۴/۴**	**۶/۳**	**۲/۸**	**۳۶/۴**	**۳۶/۵**
چرخه ترکیبی	۲۶/۱	۲۷/۶	۲۹/۰	۲۸/۳	۳۱/۹	-۲/۲	۱۲/۵	۷/۳	۸/۱
گازی	۲۵/۱	۲۲/۶	۲۴/۸	۲۷/۲	۲۹/۷	۹/۷	۹/۴	۷/۰	۷/۵
بخاری	۶۰/۰	۵۹/۹	۵۷/۲	۵۷/۲	۵۷/۲	-۰/۱	-۰/۱	۱۴/۸	۱۴/۴
آبی	۲۲/۲	۱۲/۳	۱۶/۷	۲۰/۲	۱۸/۷	۲۱/۰	-۷/۴	۵/۲	۴/۷
دیزلی	۰/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۳۰/۸	۱۷/۸	۰/۰	۰/۰
اتمی	۵/۵	۴/۶	۴/۴	۷/۵	۶/۸	۷۱/۲	-۸/۳	۱/۹	۱/۷
انرژی‌های نو	۰/۲	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	θ	θ	۰/۰	۰/۰
صنایع بزرگ	**۶/۱**	**۶/۶**	**۶/۷**	**۹/۵**	**۱۲/۵**	**۴۱/۶**	**۳۱/۲**	**۲/۵**	**۳/۲**
چرخه ترکیبی	۰/۰	۰/۰	۰/۸	۱/۱	۰/۶	۳۲/۷	-۴۹/۱	۰/۳	۰/۱
گازی	۴/۰	۴/۶	۳/۹	۶/۲	۹/۷	۵۹/۹	۵۵/۸	۱/۶	۲/۵
بخاری	۲/۱	۲/۰	۲/۰	۲/۲	۲/۲	۹/۶	۱/۴	۰/۶	۰/۶
جمع کل	**۳۴۲/۴**	**۳۵۵/۹**	**۳۶۷/۴**	**۳۸۶/۰**	**۳۹۵/۶**	**۵/۰**	**۲/۵**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۵ — صادرات و واردات برق — (میلیارد کیلو وات ساعت)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
صادرات	۹/۵	۵/۷	۴/۶	۴/۹	۵/۴	۵/۷	۱۰/۱
واردات	۲/۷	۳/۰	۴/۱	۳/۲	۳/۴	-۲۰/۳	۴/۴
خالص صادرات	**۶/۸**	**۲/۷**	**۰/۶**	**۱/۶**	**۲/۰**	**۱۹۲/۰**	**۲۱/۳**

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۶ **تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی برحسب نوع عقود اسلامی** (میلیارد ریال)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
قرض‌الحسنه	۳۴۷۴۵	۵۱۹۵۰	۱۳۴۵۷۸	۱۴۵۶۱۰	۲۵۷۶۴۹	۸/۲	۷۶/۹	۷/۰	۱۳/۵
فروش اقساطی	۴۲۲۶۶	۷۰۴۶۸	۱۶۹۴۰۶	۳۵۱۴۵۵	۱۴۳۴۸۱	۱۰۷/۵	-۵۹/۲	۱۶/۸	۷/۵
مشارکت مدنی	۴۱۲۲۳۱	۶۳۴۵۱۷	۹۹۵۰۱۲	۳۴۹۸۱۹	۱۹۹۲۷۱	-۶۴/۸	-۴۳/۰	۱۶/۷	۱۰/۵
مضاربه	۷۳۵۰	۵۹۴۵	۸۶۰۱	۵۲۳۸	۳۵۲۶	-۳۹/۱	-۳۲/۷	۰/۳	۰/۲
سلف	۳۲۷۷	۱۴۹۱۲	۴۱۷۳۲	۳۹۰۶۷	۲۸۹۷۹	-۶/۴	-۲۵/۸	۱/۹	۱/۵
جعاله	۵۰۲	۱۱۴	۱۰۴	۲۵	۵۹۱۶	-۷۵/۸	▣	۰/۰	۰/۳
اجاره به شرط تملیک	۵۲۲۰۱	۷۹۷۷۴	۵۷۵۵۳	۹۵۶۶۰	۱۲۲۷۳۱	۶۶/۲	۲۸/۳	۴/۶	۶/۴
خرید دین و مرابحه	۱۵۹۰۸۸	۲۲۳۲۲۵	۴۷۳۱۹۲	۱۱۰۳۳۹۸	۱۱۴۳۰۱۳	۱۳۳/۲	۳/۶	۵۲/۸	۶۰/۰
جمع کل	**۷۱۱۶۵۹**	**۱۰۸۰۹۰۵**	**۱۸۸۰۱۷۸**	**۲۰۹۰۲۷۳**	**۱۹۰۴۵۶۶**	**۱۱/۲**	**-۸/۹**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: بانک کشاورزی

جدول شماره ۱۷ **برآورد تولید و سطح زیر کشت محصولات عمده زراعی و باغی** (هزار هکتار - هزار تن)

	۱۴۰۲-۱۴۰۱		۱۴۰۳-۱۴۰۲		درصد تغییر	
	سطح زیر کشت	تولید	سطح زیر کشت	تولید	سطح زیر کشت	تولید
تولیدات زراعی						
گندم	۷۵۱۲	۱۶۶۲۰	۷۶۱۵	۱۸۵۹۲	۱/۴	۱۱/۹
جو	۱۷۳۵	۳۶۰۵	۱۷۵۵	۳۸۱۰	۱/۱	۵/۷
شلتوک برنج	۷۹۳	۳۴۸۶	۸۱۱	۳۵۶۰	۲/۳	۲/۱
ذرت دانه‌ای	۱۴۰	۹۶۲	۱۴۳	۱۰۲۷	۲/۵	۶/۷
پنبه	۹۱	۲۶۵	۸۸	۲۴۹	-۲/۸	-۶/۰
نیشکر	۱۰۲	۷۵۹۴	۱۱۱	۸۰۷۱	۸/۹	۶/۳
چغندر قند	۱۱۷	۶۶۷۰	۱۳۸	۸۰۷۵	۱۸/۴	۲۱/۱
دانه‌های روغنی	۲۰۵	۳۳۲	۳۰۵	۵۸۵	۴۸/۳	۷۶/۵
توتون و تنباکو	۷	۱۵	۶	۱۴	-۹/۴	-۵/۵
حبوبات	۶۲۹	۵۶۵	۶۱۸	۵۵۵	-۱/۸	-۱/۸
سیب‌زمینی	۱۴۲	۵۲۴۶	۱۴۷	۵۳۱۴	۴/۰	۱/۳
پیاز(۱)	۵۲	۲۴۲۳	۵۸	۳۱۴۸	۱۱/۷	۲۹/۹
تولیدات باغی						
مرکبات	۲۶۰	۵۹۸۹	۲۶۸	۶۱۷۸	۲/۹	۳/۲
انگور	۲۸۱	۳۰۰۴	۲۹۰	۳۶۱۵	۳/۲	۲۰/۳
سیب	۲۴۰	۴۰۱۴	۲۵۵	۴۴۱۲	۶/۱	۹/۹
پسته	۶۰۰	۴۳۹	۶۴۵	۴۸۴	۷/۵	۱۰/۲
برگ سبز چای	۲۲	۱۸۱	۲۳	۱۸۰	۱/۶	-۰/۳

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

۱- ارقام پیاز، مجموع پیاز و موسیر می‌باشد.

عملکرد در واحد سطح محصولات

جدول شماره ۱۸ — عمده زراعی و باغی(۱) (کیلوگرم- هکتار)

	سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲	سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	درصد تغییر
تولیدات زراعی			
گندم	۲۲۱۲	۲۴۴۱	۱۰/۳
جو	۲۰۷۸	۲۱۷۲	۴/۵
شلتوک برنج	۴۳۹۸	۴۳۹۰	-۰/۲
ذرت دانه‌ای	۶۸۹۶	۷۱۸۱	۴/۱
پنبه	۲۹۱۵	۲۸۲۰	-۳/۲
نیشکر	۷۴۳۴۹	۷۲۵۳۷	-۲/۴
چغندر قند	۵۷۲۵۳	۵۸۵۳۰	۲/۲
دانه‌های روغنی	۱۶۱۳	۱۹۲۰	۱۹/۰
توتون و تنباکو	۲۲۰۷	۲۳۰۲	۴/۳
حبوبات	۸۹۸	۸۹۸	۰/۰
سیب‌زمینی	۳۷۰۴۸	۳۶۰۶۶	-۲/۶
پیاز	۴۶۹۱۵	۵۴۵۷۳	۱۶/۳
تولیدات باغی			
مرکبات	۲۲۹۹۷	۲۳۰۵۴	۰/۲
انگور	۱۰۷۰۷	۱۲۴۸۸	۱۶/۶
سیب	۱۶۷۳۳	۱۷۳۳۰	۳/۶
پسته	۷۳۳	۷۵۱	۲/۵
برگ سبز چای	۸۱۲۲	۷۹۶۷	-۱/۹

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

۱- نسبت اعداد کامل تولید به سطح زیر کشت بارور

قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی

جدول شماره ۱۹ (کیلوگرم- ریال)

	سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲	سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	درصد تغییر
گندم	۱۵۰۰۰۰	۱۷۵۰۰۰	۱۶/۷
گندم دوروم	۱۵۳۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	۱۷/۶
جو	۶۷۸۰۰	۱۰۰۰۰۰	۴۷/۵
ذرت دانه‌ای	۶۷۸۰۰	oo	θ
چغندر قند(بهاره)	۲۸۰۰۰	۳۹۳۰۰	۴۰/۴
دانه آفتابگردان	۲۷۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰	۱۸/۵
دانه سویا	۳۰۰۰۰۰	۳۶۰۰۰۰	۲۰/۰
دانه کلزا	۳۳۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	۶/۱
چای(برگ سبز درجه یک)	۱۳۹۹۰۰	۱۸۰۰۰۰	۲۸/۷
عدس	۱۹۵۶۱۲	۲۶۰۱۶۴	۳۳/۰
لوبیا قرمز	۱۶۷۸۵۴	۲۲۳۲۴۶	۳۳/۰
لوبیا چیتی	۲۶۳۲۶۱	۳۵۰۱۳۷	۳۳/۰
نخود	۱۹۴۷۹۷	۲۵۹۰۸۰	۳۳/۰
سیب‌زمینی پاییزه	۳۴۲۱۴	۴۵۵۰۵	۳۳/۰
پیاز(پاییزه)	۲۲۲۳۸	۲۹۵۷۷	۳۳/۰
وش پنبه	۲۸۰۰۰۰	۳۷۰۰۰۰	۳۲/۱

ماخذ: مصوبات هیات وزیران

تولید محصولات دامی

جدول شماره ۲۰ (هزار تن)

	سال ۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	درصد تغییر ۱۴۰۲	درصد تغییر ۱۴۰۳	سهم(درصد) ۱۴۰۲	سهم(درصد) ۱۴۰۳
گوشت قرمز	۸۸۴	۹۰۹	۹۰۰	۹۰۳	۹۲۳	۰/۳	۲/۲	۵/۲	۵/۰
شیر خام	۱۱۲۶۸	۱۱۰۴۹	۱۱۶۴۸	۱۲۲۳۰	۱۲۸۰۰	۵/۰	۴/۷	۷۰/۹	۶۹/۹
گوشت مرغ	۲۶۴۱	۲۶۷۹	۲۵۹۳	۲۷۳۷	۳۱۰۷	۵/۶	۱۳/۵	۱۵/۹	۱۷/۰
تخم‌مرغ	۱۰۸۲	۱۱۷۷	۱۲۳۱	۱۲۶۲	۱۳۴۳	۲/۵	۶/۴	۷/۳	۷/۳
عسل	۱۱۵	۱۱۲	۱۳۶	۱۱۹	۱۲۸	-۱۲/۵	۷/۶	۰/۷	۰/۷
جمع کل	**۱۵۹۹۱**	**۱۵۹۲۶**	**۱۶۵۰۸**	**۱۷۲۵۱**	**۱۸۳۰۱**	**۴/۵**	**۶/۱**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی، معاونت امور دام

جدول شماره ۲۱ — تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن — (هزار میلیارد ریال)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
شبکه بانکی	۶۰۰۸/۲	۹۲۱۹/۷	۱۴۳۱۰/۷	۱۷۲۱۱/۰	۲۵۴۴۱/۲	۲۰/۳	۴۷/۸
بانک صنعت و معدن (از محل منابع داخلی)(۱)	۲۳۲/۶	۳۹۹/۳	۴۳۵/۶	۵۰۸/۹	۶۰۲/۱	۱۶/۸	۱۸/۳
سهم بانک صنعت و معدن از کل تسهیلات شبکه بانکی(۲)	۳/۹	۴/۳	۳/۰	۳/۰	۲/۵	-۰/۱	-۰/۵

۱- ماخذ: بانک صنعت و معدن
۲- تغییرات برحسب واحد درصد می‌باشد.

جدول شماره ۲۲ — عملکرد تولید صنایع منتخب — (میلیون تن)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
پتروشیمی	۶۰/۸	۶۲/۱	۶۷/۹	۷۱/۵	۷۰/۸	۵/۳	-۱/۰
فولاد خام	۲۸/۶	۲۸/۱	۳۰/۴	۳۲/۰	۳۰/۲	۵/۲	-۵/۵
محصولات فولادی	۲۶/۵	۲۵/۱	۲۱/۶	۲۱/۶	۲۱/۸	۰/۰	۱/۰
سیمان	۶۹/۴	۶۳/۱	۶۴/۲	۷۱/۱	۷۱/۵	۱۰/۷	۰/۶
خودرو سواری(هزار دستگاه)	۹۰۳/۹	۸۶۴/۴	۱۰۷۱/۰	۱۱۳۲/۱	۱۱۱۲/۴	۵/۷	-۱/۷

ماخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

جدول شماره ۲۳ — تسهیلات پرداختی به بخش ساختمان و مسکن — (هزار میلیارد ریال)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
شبکه بانکی	۱۱۲۵/۶	۱۲۵۳/۱	۲۹۹۲/۹	۲۸۷۴/۱	۲۸۴۷/۹	-۴/۰	-۰/۹
بانک مسکن	۳۰۴/۱	۳۵۱/۶	۹۸۹/۲	۷۲۹/۲	۳۱۹/۹	-۲۶/۳	-۵۶/۱
سهم بانک مسکن از کل تسهیلات شبکه بانکی(۱)	۲۷/۰	۲۸/۱	۳۳/۱	۲۵/۴	۱۱/۲	-۷/۷	-۱۴/۱

۱- تغییرات برحسب واحد درصد می‌باشد.

سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری(۱)

جدول شماره ۲۴ (به قیمت‌های جاری) (هزار میلیارد ریال)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تهران	۷۷۳/۶	۷۸۶/۷	۸۸۴/۴	۱۱۱۶/۲	۱۷۲۸/۳	۲۶/۲	۵۴/۸	۱۲/۴	۱۴/۲
شهرهای بزرگ	۱۱۶۸/۱	۱۷۸۱/۷	۲۳۵۳/۲	۳۴۲۰/۸	۴۵۸۸/۴	۴۵/۴	۳۴/۱	۳۸/۰	۳۷/۷
سایر مناطق شهری	۱۳۲۹/۹	۲۰۳۲/۱	۲۹۲۴/۸	۴۴۶۴/۶	۵۸۴۲/۰	۵۲/۶	۳۰/۹	۴۹/۶	۴۸/۰
کل مناطق شهری	**۳۲۷۱/۵**	**۴۶۰۰/۵**	**۶۱۶۲/۵**	**۹۰۰۱/۶**	**۱۲۱۵۸/۸**	**۴۶/۱**	**۳۵/۱**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

۱- بدون در نظر گرفتن ارزش زمین است.

پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری

جدول شماره ۲۵

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تعداد(هزار فقره)									
تهران	۷/۲	۵/۸	۵/۸	۷/۵	۷/۴	۲۹/۶	-۱/۴	۶/۴	۵/۹
شهرهای بزرگ	۴۱/۹	۳۰/۲	۲۷/۹	۲۹/۹	۲۹/۷	۷/۵	-۰/۸	۲۵/۳	۲۳/۷
سایر مناطق شهری	۱۱۴/۳	۸۵/۲	۷۸/۲	۸۱/۰	۸۸/۲	۳/۵	۸/۹	۶۸/۴	۷۰/۴
کل مناطق شهری	**۱۶۳/۴**	**۱۲۱/۲**	**۱۱۱/۹**	**۱۱۸/۴**	**۱۲۵/۳**	**۵/۹**	**۵/۸**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها(میلیون متر مربع)									
تهران	۱۰/۸	۸/۷	۸/۱	۹/۷	۱۰/۵	۲۰/۶	۷/۸	۱۱/۱	۱۱/۶
شهرهای بزرگ	۴۰/۱	۳۰/۷	۲۸/۴	۳۰/۵	۳۳/۷	۷/۴	۱۰/۵	۳۴/۹	۳۷/۲
سایر مناطق شهری	۴۹/۵	۴۳/۲	۴۴/۴	۴۷/۲	۴۶/۳	۶/۳	-۱/۸	۵۴/۰	۵۱/۲
کل مناطق شهری	**۱۰۰/۴**	**۸۲/۷**	**۸۰/۸**	**۸۷/۴**	**۹۰/۵**	**۸/۱**	**۳/۶**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان(متر مربع)									
تهران	۱۴۹۵	۱۵۰۰	۱۳۸۸	۱۲۹۲	۱۴۱۳	-۶/۹	۹/۴		
شهرهای بزرگ	۹۵۸	۱۰۱۸	۱۰۱۹	۱۰۱۸	۱۱۳۴	-۰/۱	۱۱/۴		
سایر مناطق شهری	۴۳۳	۵۰۸	۵۶۷	۵۸۳	۵۲۵	۲/۸	-۹/۹		
کل مناطق شهری	**۶۱۴**	**۶۸۲**	**۷۲۳**	**۷۳۸**	**۷۲۲**	**۲/۱**	**-۲/۲**		

جدول شماره ۲۶ ساختمان‌های شروع شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تعداد(هزار دستگاه)									
تهران	۹/۲	۵/۱	۴/۵	۷/۹	۶/۱	۷۳/۱	-۲۱/۹	۵/۸	۴/۵
شهرهای بزرگ	۴۲/۵	۳۳/۷	۳۰/۳	۳۰/۲	۳۱/۸	-۰/۲	۵/۲	۲۲/۲	۲۳/۱
سایر مناطق شهری	۱۱۸/۹	۱۰۲/۴	۸۷/۵	۹۸/۲	۹۹/۷	۱۲/۳	۱/۵	۷۲/۱	۷۲/۴
کل مناطق شهری	**۱۷۰/۶**	**۱۴۱/۲**	**۱۲۲/۳**	**۱۳۶/۳**	**۱۳۷/۷**	**۱۱/۴**	**۱/۰**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها(میلیون متر مربع)									
تهران	۱۳/۵	۹/۰	۷/۲	۷/۷	۹/۹	۷/۱	۲۷/۳	۸/۷	۱۰/۳
شهرهای بزرگ	۳۷/۵	۳۲/۳	۲۸/۰	۳۲/۲	۳۴/۴	۱۴/۹	۶/۸	۳۶/۱	۳۵/۸
سایر مناطق شهری	۵۲/۳	۴۲/۵	۴۳/۹	۴۹/۳	۵۱/۸	۱۲/۳	۵/۳	۵۵/۲	۵۴/۰
کل مناطق شهری	**۱۰۳/۳**	**۸۳/۷**	**۷۹/۱**	**۸۹/۲**	**۹۶/۱**	**۱۲/۷**	**۷/۷**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان(متر مربع)									
تهران	۱۴۶۷	۱۷۶۳	۱۵۹۳	۹۸۵	۱۶۰۷	-۳۸/۲	۶۳/۱		
شهرهای بزرگ	۸۸۱	۹۵۷	۹۲۵	۱۰۶۴	۱۰۸۱	۱۵/۰	۱/۶		
سایر مناطق شهری	۴۴۰	۴۱۵	۵۰۱	۵۰۱	۵۲۰	۰/۰	۳/۸		
کل مناطق شهری	**۶۰۵**	**۵۹۳**	**۶۴۷**	**۶۵۴**	**۶۹۸**	**۱/۱**	**۶/۷**		

جدول شماره ۲۷

ساختمان‌های تکمیل شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
تعداد(هزار دستگاه)									
تهران	۱۰/۲	۸/۲	۶/۷	۴/۳	۶/۹	-۳۶/۸	۶۱/۵	۳/۶	۵/۸
شهرهای بزرگ	۳۷/۶	۳۲/۰	۳۱/۸	۲۸/۵	۲۷/۹	-۱۰/۶	-۱/۹	۲۴/۰	۲۳/۶
سایر مناطق شهری	۹۱/۴	۹۳/۴	۸۴/۱	۸۵/۸	۸۳/۵	۲/۰	-۲/۷	۷۲/۴	۷۰/۶
کل مناطق شهری	۱۳۹/۱	۱۳۳/۶	۱۲۲/۷	۱۱۸/۵	۱۱۸/۳	-۳/۴	-۰/۲	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها(میلیون متر مربع)									
تهران	۱۴/۱	۱۰/۳	۱۲/۰	۶/۷	۷/۳	-۴۴/۳	۹/۶	۸/۹	۱۰/۶
شهرهای بزرگ	۲۸/۹	۲۵/۶	۲۷/۷	۲۸/۰	۲۶/۰	۱/۲	-۷/۲	۳۷/۳	۳۷/۸
سایر مناطق شهری	۳۶/۰	۳۷/۱	۳۸/۶	۴۰/۴	۳۵/۵	۴/۹	-۱۲/۱	۵۳/۸	۵۱/۶
کل مناطق شهری	۷۹/۰	۷۳/۰	۷۸/۳	۷۵/۱	۶۸/۹	-۴/۰	-۸/۳	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان(متر مربع)									
تهران	۱۳۷۶	۱۲۶۲	۱۷۷۷	۱۵۶۶	۱۰۶۳	-۱۱/۹	-۳۲/۱		
شهرهای بزرگ	۷۷۰	۷۹۹	۸۷۰	۹۸۵	۹۳۲	۱۳/۲	-۵/۴		
سایر مناطق شهری	۳۹۴	۳۹۷	۴۵۸	۴۷۱	۴۲۵	۲/۸	-۹/۸		
کل مناطق شهری	۵۶۷	۵۴۶	۶۳۸	۶۳۴	۵۸۲	-۰/۶	-۸/۲		

جدول شماره ۲۸ — شاخص‌های ساختمانی — (۱۴۰۰=۱۰۰)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
شاخص خدمات ساختمانی	**۶۰/۹**	**۱۰۰/۰**	**۱۵۱/۲**	**۲۲۶/۱**	**۳۰۹/۰**	**۴۹/۶**	**۳۶/۷**
شاخص مزد یک روز بنای سفت‌کار	۶۲/۱	۱۰۰/۰	۱۴۲/۳	۲۰۷/۴	۲۹۸/۵	۴۵/۸	۴۳/۹
شاخص مزد یک روز کارگر ساده ساختمانی	۶۱/۰	۱۰۰/۰	۱۴۰/۱	۱۹۸/۸	۲۸۱/۱	۴۱/۹	۴۱/۴
شاخص اجرت نقاش ساختمان	۵۹/۴	۱۰۰/۰	۱۵۹/۲	۲۴۵/۵	۳۲۶/۰	۵۴/۲	۳۲/۸
شاخص اجرت ایزوگام	—	۱۰۰/۰	۱۴۶/۲	۲۲۳/۴	۲۹۷/۵	۵۲/۸	۳۳/۲
شاخص اجرت سیمان‌کار	۵۹/۲	۱۰۰/۰	۱۵۶/۹	۲۲۶/۱	۳۰۲/۱	۴۴/۱	۳۳/۶
شاخص اجرت کاشی‌کار	۶۰/۵	۱۰۰/۰	۱۴۹/۳	۲۱۴/۲	۲۸۳/۵	۴۳/۵	۳۲/۳
شاخص اجرت گچ‌کار	۵۷/۶	۱۰۰/۰	۱۶۰/۰	۲۴۰/۵	۳۲۰/۴	۵۰/۳	۳۳/۲
شاخص اجرت کارگر ماهر لوله‌کش	۶۱/۶	۱۰۰/۰	۱۵۹/۴	۲۵۱/۴	۳۴۶/۴	۵۷/۸	۳۷/۷
شاخص اجرت کارگر ماهر برق‌کار	۶۱/۴	۱۰۰/۰	۱۵۸/۷	۲۵۳/۸	۳۴۸/۲	۵۹/۹	۳۷/۲
شاخص اجرت بازدیده دوره‌ای آسانسور	—	۱۰۰/۰	۱۴۶/۲	۲۱۴/۲	۳۰۵/۳	۴۶/۵	۴۲/۵
شاخص اجرت بازدید و سرویس پکیج دیواری	—	۱۰۰/۰	۱۴۲/۴	۲۰۷/۰	۲۸۵/۸	۴۵/۴	۳۸/۰
شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی	**۶۳/۹**	**۱۰۰/۰**	**۱۳۱/۱**	**۱۷۵/۰**	**۲۲۰/۲**	**۳۳/۵**	**۲۵/۸**
شاخص بهای تولیدکننده مصالح فلزی	۶۸/۷	۱۰۰/۰	۱۲۱/۳	۱۶۲/۷	۲۰۲/۱	۳۴/۲	۲۴/۲
شاخص بهای تولیدکننده مصالح غیر فلزی	۵۶/۴	۱۰۰/۰	۱۴۳/۲	۱۹۰/۱	۲۴۲/۵	۳۲/۸	۲۷/۵

جدول شماره ۲۹ — توزیع جمعیت کل کشور برحسب مناطق شهری و روستایی(۱) — (هزار نفر)

	سال					سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
مناطق شهری	۶۳۰۵۶	۶۳۸۷۶	۶۴۶۵۵	۶۵۴۲۷	۶۶۲۰۷	۷۶/۷	۷۷/۰
مناطق روستایی(۲)	۲۰۳۵۳	۲۰۱۷۹	۲۰۰۴۵	۱۹۹۰۲	۱۹۷۵۴	۲۳/۳	۲۳/۰
جمعیت فعال	۲۵۷۳۷	۲۵۸۲۲	۲۶۰۶۵	۲۶۶۳۸	۲۶۸۱۸	۳۱/۲	۳۱/۲
جمعیت کل کشور	**۸۳۴۰۹**	**۸۴۰۵۵**	**۸۴۷۰۰**	**۸۵۳۲۹**	**۸۵۹۶۱**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: مرکز آمار ایران

۱- مرکز آمار ایران با توجه به تغییرات اجتماعی و فرهنگی جامعه از جمله همه‌گیری کرونا، در آبان ماه ۱۴۰۰ پیش‌بینی‌های جمعیتی را مورد بازنگری قرار داده است.

۲- شامل جمعیت غیر ساکن نیز می‌باشد.

جدول شماره ۳۰ — میزان حداقل مزد اسمی و واقعی ماهانه — (هزار ریال)

	سال				
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
حداقل مزد اسمی	۱۹۱۰۴	۲۶۵۵۵	۴۱۷۹۸	۵۳۰۸۳	۷۱۶۶۲
متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی(۱۰۰=۱۴۰۰)	۶۸/۴	۱۰۰/۰	۱۵۳/۱	۲۲۵/۸	۳۰۶/۵
حداقل مزد واقعی	۲۷۹۳۸	۲۶۵۵۵	۲۷۲۹۴	۲۳۵۱۱	۲۳۳۷۷

ماخذ: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

جدول شماره ۳۱ — شاخص‌های کیفیت آموزش در ایران(۱) — (نفر)

	سال تحصیلی				درصد تغییر
	▲۱۳۹۹-۱۴۰۰	▲۱۴۰۰-۱۴۰۱	▲۱۴۰۱-۱۴۰۲	▲۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴
دانش‌آموز به مدرسه	۱۳۱/۷	۱۳۳/۸	۱۳۶/۱	۱۳۶/۹	۱۳۷/۶	۰/۶
دانش‌آموز به کلاس	۲۳/۵	۲۴/۰	۲۳/۹	۲۳/۹	۲۴/۱	۰/۵
دانش‌آموز به معلم	۲۰/۷	۲۰/۳	۲۰/۴	۲۱/۰	۲۰/۳	-۳/۳

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
۱- در محاسبه شاخص‌های کیفیت آموزش، دانش‌آموزان بزرگسال در نظر گرفته نشده‌اند.

جدول شماره ۳۲ — دانش‌آموزان مدارس کشور — (هزار نفر)

	سال تحصیلی					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴
ابتدایی	۸۴۴۴	۸۷۸۳	۹۰۷۸	۹۲۱۰	۹۲۸۴	۱/۵	۰/۸	۵۶/۱	۵۵/۳
متوسطه اول	۳۵۴۰	۳۶۵۶	۳۷۱۵	۳۸۰۴	۳۹۳۲	۲/۴	۳/۴	۲۳/۲	۲۳/۴
متوسطه دوم(۱)	۱۷۹۶	۱۸۵۰	۱۸۲۸	۱۷۸۳	۱۷۵۵	-۲/۵	-۱/۶	۱۰/۹	۱۰/۵
مدارس فنی و حرفه‌ای	۴۴۰	۴۶۶	۴۹۲	۵۶۴	۷۱۵	۱۴/۷	۲۶/۷	۳/۴	۴/۳
کار و دانش	۵۲۹	۵۵۹	۵۸۲	۶۱۰	۶۵۶	۴/۸	۷/۴	۳/۷	۳/۹
سایر	۲۲۰	۲۶۵	۶۹۰	۴۵۴	۴۳۹	-۳۴/۱	-۳/۴	۲/۸	۲/۶
جمع	**۱۴۹۶۹**	**۱۵۵۸۰**	**۱۶۳۸۶**	**۱۶۴۲۶**	**۱۶۷۸۰**	**۰/۲**	**۲/۲**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
۱- شامل رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش نمی‌باشد.

جدول شماره ۳۳ تعداد مدارس، کلاس‌ها و کادر آموزشی

	سال تحصیلی					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴
مدارس									
مناطق شهری	۶۰۹۳۵	۶۱۱۹۷	۶۵۷۶۸	۶۳۳۳۹	۶۶۳۱۱	-۳/۷	۴/۷	۵۱/۸	۵۲/۸
مناطق روستایی	۵۷۶۱۰	۵۹۰۸۶	۵۹۲۶۹	۵۹۰۴۹	۵۹۲۶۹	-۰/۴	۰/۴	۴۸/۲	۴۷/۲
کل کشور	**۱۱۸۵۴۵**	**۱۲۰۲۸۳**	**۱۲۵۰۳۷**	**۱۲۲۳۸۹**	**۱۲۵۵۸۰**	**-۲/۱**	**۲/۶**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
کلاس‌ها(۱)									
مناطق شهری	۴۴۰۲۱۹	۴۴۹۷۳۳	۴۶۴۳۱۳	۴۷۵۶۵۸	۴۸۵۹۵۰	۲/۴	۲/۲	۷۱/۳	۷۱/۵
مناطق روستایی	۱۸۸۰۰۴	۱۸۸۱۷۵	۱۹۱۶۷۹	۱۹۱۴۳۷	۱۹۳۴۹۰	-۰/۱	۱/۱	۲۸/۷	۲۸/۵
کل کشور	**۶۲۸۲۲۳**	**۶۳۷۹۰۸**	**۶۵۵۹۹۲**	**۶۶۷۰۹۵**	**۶۷۹۴۴۰**	**۱/۷**	**۱/۹**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
کادر آموزشی آموزشگاه‌ها(نفر)									
مناطق شهری	۴۹۶۵۶۷	۵۲۱۹۳۶	۵۶۱۹۳۵	۵۱۴۰۶۲	۵۵۲۳۳۳	-۸/۵	۷/۴	۶۷/۶	۶۸/۶
مناطق روستایی	۲۱۵۱۲۷	۲۳۲۳۶۵	۲۴۶۱۶۷	۲۴۶۳۷۸	۲۵۲۲۸۸	۰/۱	۲/۴	۳۲/۴	۳۱/۴
کل کشور	**۷۱۱۶۹۴**	**۷۵۴۳۰۱**	**۸۰۸۱۰۲**	**۷۶۰۴۴۰**	**۸۰۴۶۲۱**	**-۵/۹**	**۵/۸**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- بدون احتساب دانش‌آموزان بزرگسال

جدول شماره ۳۴ ترکیب دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی (درصد)

	۱۴۰۲-۱۴۰۳			۱۴۰۳-۱۴۰۴		
	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل
ابتدایی	۷۳/۱	۲۶/۹	۱۰۰/۰	۷۳/۳	۲۶/۷	۱۰۰/۰
متوسطه اول	۷۸/۴	۲۱/۶	۱۰۰/۰	۷۸/۴	۲۱/۶	۱۰۰/۰
متوسطه دوم(۱)	۸۹/۱	۱۰/۹	۱۰۰/۰	۸۹/۷	۱۰/۳	۱۰۰/۰
جمع	**۷۶/۴**	**۲۳/۶**	**۱۰۰/۰**	**۷۷/۶**	**۲۲/۴**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- شامل دانش‌آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۵ دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی برحسب جنس (هزار نفر)

	۱۴۰۲-۱۴۰۳				درصد تغییر	
	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر	پسر
ابتدایی	۴۴۷۳/۸	۴۷۳۵/۹	۴۵۰۴/۸	۴۷۷۸/۹	۰/۷	۰/۹
متوسطه اول	۱۸۵۹/۲	۱۹۴۴/۸	۱۹۲۱/۰	۲۰۱۱/۲	۳/۳	۳/۴
متوسطه دوم(۱)	۱۴۹۴/۲	۱۴۶۳/۵	۱۵۷۹/۲	۱۵۴۶/۰	۵/۷	۵/۶
جمع	**۷۸۲۷/۱**	**۸۱۴۴/۲**	**۸۰۰۵/۰**	**۸۳۳۶/۱**	**۲/۳**	**۲/۴**

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- شامل دانش‌آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۶ **دانش‌آموزان مدارس غیر دولتی در مقاطع مختلف تحصیلی** (هزار نفر)

	سال تحصیلی		درصد تغییر		سهم در کل دانش‌آموزان(درصد)	
	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴
ابتدایی	۱۴۷۴/۲	۱۵۲۵/۸	۶/۸	۳/۵	۱۶/۰	۱۶/۴
متوسطه اول	۵۰۰/۶	۵۳۹/۵	۱۱/۸	۷/۸	۱۳/۲	۱۳/۷
متوسطه دوم(۱)	۳۸۴/۱	۳۹۵/۷	۵/۰	۳/۰	۱۳/۰	۱۲/۷
جمع	**۲۳۵۸/۹**	**۲۴۶۱/۰**	**۷/۵**	**۴/۳**	**۱۴/۸**	**۱۵/۱**

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- شامل دانش‌آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۷ **دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی (به استثنای دانشگاه آزاد اسلامی)** (هزار نفر)

	سال تحصیلی(۱)					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴
علوم تربیتی	۱۵۴/۸	۱۶۷/۳	۱۷۵/۴	۱۸۰/۴	۲۰۰/۷	۲/۹	۱۱/۲	۸/۸	۹/۶
علوم انسانی و هنر	۲۳۵/۴	۲۴۷/۱	۲۴۵/۸	۲۳۳/۳	۲۳۸/۵	-۵/۱	۲/۲	۱۱/۴	۱۱/۴
علوم اجتماعی، بازرگانی و حقوق(۲)	۶۰۰/۷	۵۹۶/۳	۵۷۶/۱	۵۵۲/۳	۵۷۰/۲	-۴/۱	۳/۲	۲۷/۰	۲۷/۲
علوم، ریاضیات و محاسبات	۱۴۸/۳	۱۴۷/۳	۱۴۱/۰	۱۳۱/۵	۱۳۰/۹	-۶/۷	-۰/۴	۶/۴	۶/۲
مهندسی، تولید و ساخت(۳)	۵۸۸/۰	۵۹۵/۷	۵۷۴/۶	۵۶۹/۹	۵۶۳/۷	-۰/۸	-۱/۱	۲۷/۸	۲۶/۹
کشاورزی و دامپزشکی	۶۱/۹	۶۱/۵	۶۱/۲	۵۸/۹	۵۷/۴	-۳/۸	-۲/۶	۲/۹	۲/۷
بهداشت و رفاه(بهزیستی)	۲۳۷/۴	۲۴۲/۸	۲۳۶/۸	۲۴۲/۶	۲۵۵/۱	۲/۴	۵/۲	۱۱/۸	۱۲/۲
خدمات	۷۷/۸	۸۰/۲	۷۶/۷	۷۹/۲	۸۲/۷	۳/۳	۴/۴	۳/۹	۳/۹
جمع	**۲۱۰۴/۴**	**۲۱۳۸/۳**	**۲۰۸۷/۵**	**۲۰۴۸/۲**	**۲۰۹۹/۳**	**-۱/۹**	**۲/۵**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱- براساس طبقه‌بندی جدید یونسکو، از سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵، تعداد گروه رشته‌های تحصیلی دانشجویان از ۸ به ۱۰ گروه افزایش یافته است. لذا، به منظور مقایسه آمار تعداد دانشجویان گروه رشته‌های تحصیلی سال ۹۶-۱۳۹۵ به بعد با سال‌های گذشته، اطلاعات برخی گروه‌ها تجمیع شده است. به همین دلیل، تغییرات تعداد دانشجویان هر گروه رشته تحصیلی باید با احتیاط مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

۲- در طبقه‌بندی جدید یونسکو، شامل گروه رشته‌های تحصیلی «علوم‌اجتماعی، روزنامه‌نگاری و اطلاع‌رسانی» و «بازرگانی، علوم اداری و حقوق» می‌باشد.

۳- در طبقه‌بندی جدید یونسکو، شامل گروه رشته تحصیلی «فناوری اطلاعات و ارتباطات» نیز می‌باشد.

جدول شماره ۳۸ **دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی** (هزار نفر)

	سال تحصیلی					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۳-۱۴۰۴
پزشکی	۷۷/۵	۸۴/۱	۸۶/۲	۸۷/۳	۹۷/۴	۱/۳	۱۱/۵	۶/۷	۶/۹
علوم انسانی	۶۱۶/۴	۶۹۰/۰	۷۴۲/۳	۷۷۵/۷	۸۱۹/۲	۴/۵	۵/۶	۵۹/۵	۵۸/۴
علوم پایه	۶۵/۳	۷۰/۰	۷۲/۴	۷۳/۰	۸۰/۳	۰/۸	۱۰/۰	۵/۶	۵/۷
فنی و مهندسی	۲۴۰/۲	۲۵۱/۱	۲۵۰/۶	۲۵۴/۲	۲۸۵/۸	۱/۵	۱۲/۴	۱۹/۵	۲۰/۴
کشاورزی و دامپزشکی	۳۲/۵	۳۴/۹	۳۳/۰	۳۳/۹	۲۹/۹	۲/۷	-۱۱/۸	۲/۶	۲/۱
هنر	۷۵/۸	۷۶/۰	۷۷/۳	۷۹/۵	۹۱/۳	۲/۹	۱۴/۸	۶/۱	۶/۵
جمع	**۱۱۰۷/۷**	**۱۲۰۶/۱**	**۱۲۶۱/۸**	**۱۳۰۳/۷**	**۱۴۰۳/۹**	**۳/۳**	**۷/۷**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: دانشگاه آزاد اسلامی

وضع مالی دولت

جدول شماره ۳۹ (به استثنای درآمدهای اختصاصی) (هزار میلیارد ریال)

	عملکرد سال					درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
درآمدها	۲۷۹۱/۶	۴۹۶۵/۸	۶۹۶۳/۵	۱۰۹۵۰/۳	۱۶۴۲۶/۵	۵۷/۳	۵۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
درآمدهای مالیاتی	۲۰۶۷/۸	۳۲۵۸/۶	۵۳۱۳/۹	۸۶۶۹/۴	۱۳۵۱۰/۷	۶۳/۱	۵۵/۸	۷۹/۲	۸۲/۲
سایر درآمدها	۷۲۳/۸	۱۷۰۷/۲	۱۶۴۹/۶	۲۲۸۱/۰	۲۹۱۵/۸	۳۸/۳	۲۷/۸	۲۰/۸	۱۷/۸
پرداخت‌های هزینه‌ای(جاری)	۴۵۴۷/۰	۸۰۹۱/۸	۱۱۳۱۱/۴	۱۶۷۸۸/۷	۲۶۶۰۵/۵	۴۸/۴	۵۸/۵	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
پرداخت‌های قانونی بابت تکالیف قانون بودجه(۱)	۰/۰	۰/۰	۵۶۱/۳	۳۶۰/۰	۳۴۵/۰	-۳۵/۹	-۴/۲	–	–
تنخواه گردان- خزانه معین استان‌ها(۲)	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۳۰۰/۵	θ	θ	–	–
تراز عملیاتی	-۱۷۵۵/۴	-۳۱۲۶/۰	-۴۹۰۹/۱	-۶۱۹۸/۴	-۱۲۸۲۴/۵	۲۶/۳	۱۰۶/۹	–	–
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۴۰۲/۶	۲۴۰۰/۳	۴۵۰۷/۷	۴۸۷۵/۵	۸۳۷۱/۸	۸/۲	۷۱/۷	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
منابع حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی	۳۸۷/۱	۲۳۷۲/۱	۴۴۴۵/۰	۴۸۱۳/۲	۸۳۰۷/۴	۸/۳	۷۲/۶	۹۸/۷	۹۹/۲
منابع حاصل از فروش اموال منقول و غیر منقول	۱۵/۴	۲۸/۱	۶۲/۵	۶۲/۱	۶۴/۲	-۰/۶	۳/۳	۱/۳	۰/۸
واگذاری طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	۰/۰۲	۰/۱	۰/۲	۰/۲	۰/۲	-۱۳/۱	۲۳/۷	*	*
تملک دارایی‌های سرمایه‌ای(پرداخت‌های عمرانی)	۷۷۴/۷	۱۴۰۹/۰	۲۵۴۹/۳	۲۹۹۴/۶	۴۳۳۰/۲	۱۷/۵	۴۴/۶	–	–
خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	-۳۷۲/۱	۹۹۱/۳	۱۹۵۸/۳	۱۸۸۰/۹	۴۰۴۱/۵	-۴/۰	۱۱۴/۹	–	–
تراز عملیاتی و سرمایه‌ای(۳)	-۲۱۲۷/۵	-۲۱۳۴/۸	-۲۹۵۰/۸	-۴۳۱۷/۵	-۸۷۸۲/۹	۴۶/۳	۱۰۳/۴	–	–
واگذاری دارایی‌های مالی	۲۶۵۳/۹	۳۶۷۸/۸	۴۳۴۹/۴	۶۲۸۱/۲	۱۱۵۱۲/۶	۴۴/۴	۸۳/۳	–	–
تملک دارایی‌های مالی	۵۲۶/۴	۱۵۴۴/۱	۱۳۹۸/۷	۱۹۶۳/۷	۲۷۲۹/۷	۴۰/۴	۳۹/۰	–	–
خالص واگذاری دارایی‌های مالی	۲۱۲۷/۵	۲۱۳۴/۸	۲۹۵۰/۸	۴۳۱۷/۵	۸۷۸۲/۹	۴۶/۳	۱۰۳/۴	–	–

ماخذ: خزانه‌داری‌کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- ردیف پرداخت‌های قانونی بابت تکالیف قانونی بودجه از سال ۱۴۰۱ اضافه گردیده و جزء هزینه‌های جاری محسوب نمی‌شود، اما در محاسبه تراز عملیاتی لحاظ می‌شود.

۲- به دلیل عدم تسویه تنخواه‌گردان پرداختی به هدفمندسازی یارانه‌ها توسط این سازمان

۳- تراز عملیاتی و سرمایه‌ای دولت از مجموع تراز عملیاتی و خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به‌دست می‌آید.

درآمدهای مالیاتی دولت

(به استثنای درآمدهای اختصاصی)

جدول شماره ۴۰ (هزار میلیارد ریال)

	عملکرد سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
مالیات اشخاص حقوقی	**۵۶۰/۰**	**۱۱۴۰/۴**	**۱۸۹۵/۸**	**۳۱۲۹/۷**	**۵۳۴۵/۷**	**۶۵/۱**	**۷۰/۸**	**۳۶/۱**	**۳۹/۶**
اشخاص حقوقی دولتی	۱۰۱/۶	۱۵۴/۲	۲۳۶/۲	۵۹۷/۲	۱۰۰۳/۴	۱۵۲/۹	۶۸/۰	۶/۹	۷/۴
اشخاص حقوقی غیر دولتی	۴۵۸/۴	۹۸۶/۱	۱۶۵۹/۶	۲۵۳۲/۵	۴۳۴۲/۳	۵۲/۶	۷۱/۵	۲۹/۲	۳۲/۱
مالیات بر درآمد	**۳۶۸/۷**	**۵۷۳/۰**	**۸۵۱/۶**	**۱۴۱۴/۹**	**۲۲۵۵/۸**	**۶۶/۱**	**۵۹/۴**	**۱۶/۳**	**۱۶/۷**
حقوق	۲۳۸/۲	۳۶۹/۸	۵۳۰/۵	۸۰۸/۶	۱۳۶۲/۶	۵۲/۴	۶۸/۵	۹/۳	۱۰/۱
مشاغل	۱۰۴/۴	۱۷۰/۶	۲۶۹/۳	۵۱۶/۴	۷۷۸/۴	۹۱/۷	۵۰/۷	۶/۰	۵/۸
مستغلات	۲۱/۸	۲۵/۰	۴۸/۹	۸۲/۴	۱۱۰/۵	۶۸/۷	۳۴/۱	۱/۰	۰/۸
سایر	۴/۳	۷/۶	۳/۰	۷/۶	۴/۳	۱۵۶/۰	-۴۲/۶	۰/۱	*
مالیات بر ثروت	**۲۳۴/۴**	**۱۴۱/۹**	**۱۹۲/۹**	**۲۸۶/۳**	**۳۱۱/۱**	**۴۸/۴**	**۸/۷**	**۳/۳**	**۲/۳**
مالیات بر ارث	۹/۳	۱۶/۵	۲۲/۷	۲۹/۵	۳۳/۹	۲۹/۷	۱۵/۰	۰/۳	۰/۳
نقل و انتقالات سرقفلی	۱۸/۰	۱۶/۷	۲۷/۳	۳۸/۰	۴۹/۹	۳۹/۴	۳۱/۱	۰/۴	۰/۴
حق تمبر و اوراق بهادار	۱۵/۹	۱۵/۱	۲۲/۳	۳۰/۶	۲۷/۸	۳۷/۰	-۹/۳	۰/۴	۰/۲
سایر	۱۹۱/۱	۹۳/۵	۱۲۰/۶	۱۸۸/۲	۱۹۹/۶	۵۶/۱	۶/۰	۲/۲	۱/۵
جمع مالیات‌های مستقیم	**۱۱۶۳/۱**	**۱۸۵۵/۲**	**۲۹۴۰/۴**	**۴۸۳۰/۹**	**۷۹۱۲/۶**	**۶۴/۳**	**۶۳/۸**	**۵۵/۷**	**۵۸/۶**
مالیات بر واردات	**۱۷۹/۷**	**۲۴۷/۶**	**۵۹۰/۸**	**۸۹۷/۵**	**۱۳۱۷/۵**	**۵۱/۹**	**۴۶/۸**	**۱۰/۴**	**۹/۸**
حقوق ورودی	۱۴۰/۷	۱۹۰/۵	۵۱۸/۰	۷۸۳/۵	۱۲۲۶/۰	۵۱/۲	۵۶/۵	۹/۰	۹/۱
سایر(۱)	۳۹/۰	۵۷/۲	۷۲/۸	۱۱۴/۰	۹۱/۵	۵۶/۶	-۱۹/۷	۱/۳	۰/۷
مالیات بر کالاها و خدمات	**۷۲۵/۱**	**۱۱۵۵/۸**	**۱۷۸۲/۷**	**۲۹۴۰/۹**	**۴۲۸۰/۵**	**۶۵/۰**	**۴۵/۵**	**۳۳/۹**	**۳۱/۷**
فرآورده‌های نفتی	۵۹/۹	۵۲/۳	۴۰/۶	۷/۴	۲۰۱/۴	-۸۱/۸	▣	۰/۱	۱/۵
مالیات بر ارزش افزوده	۵۲۵/۴	۸۱۳/۳	۱۲۱۵/۳	۱۸۹۴/۳	۲۶۲۰/۴	۵۵/۹	۳۸/۳	۲۱/۹	۱۹/۴
فروش سیگار	۹/۰	۱۳/۰	۳۲/۰	۵۶/۷	۸۱/۵	۷۷/۰	۴۳/۷	۰/۷	۰/۶
نقل و انتقالات اتومبیل	۲۰/۵	۱۵/۹	۹۱/۰	۱۴۸/۸	۲۱۷/۶	۶۳/۴	۴۶/۳	۱/۷	۱/۶
مالیات شماره‌گذاری خودرو	۷/۵	۲۳/۲	۶۵/۳	۱۲۵/۷	۱۲۷/۵	۹۲/۶	۱/۵	۱/۵	۰/۹
عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور	۱/۳	۱۲/۰	۲۰/۴	۲۱/۷	۲۴/۲	۶/۱	۱۱/۹	۰/۲	۰/۲
سایر(۲)	۱۰۱/۵	۲۲۶/۱	۳۱۸/۰	۶۸۶/۴	۱۰۰۷/۸	۱۱۵/۸	۴۶/۸	۷/۹	۷/۵
جمع مالیات‌های غیر مستقیم	**۹۰۴/۸**	**۱۴۰۳/۴**	**۲۳۷۳/۶**	**۳۸۳۸/۴**	**۵۵۹۸/۱**	**۶۱/۷**	**۴۵/۸**	**۴۴/۳**	**۴۱/۴**
جمع کل	**۲۰۶۷/۸**	**۳۲۵۸/۶**	**۵۳۱۳/۹**	**۸۶۶۹/۴**	**۱۳۵۱۰/۷**	**۶۳/۱**	**۵۵/۸**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: خزانه‌داری‌کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- شامل حقوق ورودی دستگاه های اجرایی (جمعی- خرجی) نیز می‌باشد.

۲- شامل ۲ درصد مالیات سایر کالاها، یک درصد نرخ مالیات بر موضوع ماده (۳۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت(۲)، ۰/۲۷ درصد از ۳ درصد تعرفه مالیات بر ارزش افزوده شهرداری‌ها و مالیات بر مصرف سیگار می‌باشد.

سایر درآمدهای دولت

(به استثنای درآمدهای اختصاصی)

جدول شماره ۴۱ (هزار میلیارد ریال)

	عملکرد سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	**۳۷۰/۲**	**۷۲۱/۴**	**۱۰۰۸/۶**	**۱۳۰۴/۵**	**۱۳۹۲/۱**	**۲۹/۳**	**۶/۷**	**۵۷/۲**	**۴۷/۷**
سود سهام شرکت‌های دولتی	۱۵۸/۶	۳۸۷/۸	۵۴۰/۸	۶۹۳/۴	۷۳۵/۷	۲۸/۲	۶/۱	۳۰/۴	۲۵/۲
درآمدهای حاصل از اجاره	۰/۹	۱/۷	۳/۱	۵/۶	۷/۳	۸۰/۹	۲۸/۶	۰/۲	۰/۲
سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	۲۱۰/۸	۳۳۱/۹	۴۶۴/۶	۶۰۵/۵	۶۴۹/۲	۳۰/۳	۷/۲	۲۶/۵	۲۲/۳
درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات	**۱۱۰/۲**	**۱۵۸/۲**	**۲۲۶/۴**	**۳۰۲/۲**	**۴۳۱/۳**	**۳۳/۵**	**۴۲/۷**	**۱۳/۳**	**۱۴/۸**
درآمد حاصل از خدمات	۱۰۹/۶	۱۵۷/۰	۲۲۱/۸	۲۹۳/۸	۴۲۲/۱	۳۲/۵	۴۳/۷	۱۲/۹	۱۴/۵
خدمات قضایی و ثبتی	۶۶/۳	۸۲/۰	۱۰۷/۱	۱۲۶/۷	۱۸۵/۶	۱۸/۴	۴۶/۴	۵/۶	۶/۴
خدمات آموزشی و فرهنگی	۲/۲	۳/۷	۶/۵	۱۱/۰	۰/۷	۷۰/۹	-۹۳/۷	۰/۵	*
خدمات کشاورزی، صنعتی و معدنی	۰/۵	۰/۸	۳/۹	۱/۸	۶/۸	-۵۲/۴	۲۷۲/۵	۰/۱	۰/۲
سایر(۱)	۴۰/۶	۷۰/۴	۱۰۴/۴	۱۵۴/۲	۲۲۹/۱	۴۷/۷	۴۸/۵	۶/۸	۷/۹
درآمدهای حاصل از فروش کالاها	۰/۵	۱/۲	۴/۷	۸/۴	۹/۲	۸۰/۷	۹/۶	۰/۴	۰/۳
درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات	**۵۷/۰**	**۹۴/۳**	**۱۰۱/۱**	**۱۷۱/۹**	**۱۹۰/۵**	**۷۰/۱**	**۱۰/۸**	**۷/۵**	**۶/۵**
جرایم رانندگی	۳۴/۲	۳۰/۶	۹/۶	۶۵/۹	۹۰/۹	▣	۳۷/۹	۲/۹	۳/۱
درآمدهای حاصل از مبارزه با مواد مخدر	۰/۳	۰/۵	۰/۸	۰/۶	۱/۷	-۱۸/۳	۱۶۷/۶	*	۰/۱
جرایم و مجازات‌های موضوع قانون کار، ورود و اقامت غیر مجاز	۰/۴	۱/۰	۲/۰	۲/۱	۲/۲	۳/۶	۳/۸	۰/۱	۰/۱
سایر	۲۲/۲	۶۲/۲	۸۸/۶	۱۰۳/۳	۹۵/۷	۱۶/۵	-۷/۳	۴/۵	۳/۳
درآمدهای متفرقه	**۱۸۶/۴**	**۷۳۳/۳**	**۳۱۳/۶**	**۵۰۲/۳**	**۹۰۱/۸**	**۶۰/۲**	**۷۹/۵**	**۲۲/۰**	**۳۰/۹**
جمع کل	**۷۲۳/۸**	**۱۷۰۷/۲**	**۱۶۴۹/۶**	**۲۲۸۱/۰**	**۲۹۱۵/۸**	**۳۸/۳**	**۲۷/۸**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: خزانه‌داری‌کل کشور وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- شامل درآمدهای حاصل از خدمات بهداشتی و درمانی، مخابراتی، آزمایشگاهی و فروش سایر خدمات می‌باشد.

جدول شماره ۴۲

واگذاری و تملک دارایی‌های مالی

(هزار میلیارد ریال)

	عملکرد سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
واگذاری دارایی‌های مالی	**۲۶۵۳/۹**	**۳۶۷۸/۸**	**۴۳۴۹/۴**	**۶۲۸۱/۲**	**۱۱۵۱۲/۶**	**۴۴/۴**	**۸۳/۳**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
استفاده از منابع خارجی	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	θ	θ	۰/۰	۰/۰
استفاده از تسهیلات خارجی	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	θ	θ	۰/۰	۰/۰
دریافت اصل وام‌های خارجی دولت	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	θ	θ	۰/۰	۰/۰
استفاده از منابع داخلی	**۲۶۵۳/۹**	**۳۶۷۸/۸**	**۴۳۴۹/۴**	**۶۲۸۱/۲**	**۱۱۵۱۲/۶**	**۴۴/۴**	**۸۳/۳**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
فروش و واگذاری اوراق مالی اسلامی(۱)	۱۹۱۴/۱	۲۰۲۳/۹	۱۵۵۳/۴	۳۲۲۸/۳	۵۰۸۴/۷	۱۰۷/۸	۵۷/۵	۵۱/۴	۴۴/۲
وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی	۳۵۱/۱	۸۴۱/۵	۱۴۵۸/۲	۹۰۳/۷	۹۹۵/۱	-۳۸/۰	۱۰/۱	۱۴/۴	۸/۶
منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی	۳۱/۱	۱۷/۰	۳۲۷/۴	۲۷۳/۶	۹۹۵/۰	-۱۶/۴	۲۶۳/۷	۴/۴	۸/۶
منابع حاصل از واگذاری سهام سهم الشرکه اموال	۲۳۴/۶	۰/۰	۰/۰	۶۲۹/۹	۰/۰	θ	-۱۰۰/۰	۱۰/۰	۰/۰
فروش سهام و سهم‌الشرکه شرکت‌های دولتی وابسته به جهاد کشاورزی	۰/۹	۰/۶	۰/۳	۰/۳	۰/۱	۱/۶	-۶۰/۶	*	*
منابع حاصل از فروش سهام و دارایی های مالی جهت تادیه بدهی	۰/۰	۸۲۳/۹	۱۱۳۰/۵	۰/۰	۰/۰	-۱۰۰/۰	θ	۰/۰	۰/۰
منابع حاصل از دریافت وام‌های داخلی دولت	۲۴/۱	۷۳/۲	۳۱/۱	۱۴/۶	۴۲/۰	-۵۳/۰	۱۸۷/۴	۰/۲	۰/۴
منابع حاصل از برگشتی سال‌های قبل	۱۰/۵	۱۹/۸	۲۷/۲	۴۲/۶	۳۴/۹	۵۶/۴	-۱۸/۱	۰/۷	۰/۳
منابع حاصل از استفاده از صندوق توسعه ملی	۳۵۴/۱	۷۲۰/۴	۱۲۷۹/۶	۱۷۳۲/۰	۴۶۱۱/۰	۳۵/۴	۱۶۶/۲	۲۷/۶	۴۰/۱
تنخواه گردان خزانه دولت	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۳۶۰/۰	۷۴۵/۰	θ	۱۰۶/۹	۵/۷	۶/۵
تملک دارایی‌های مالی	**۵۲۶/۴**	**۱۵۴۴/۱**	**۱۳۹۸/۷**	**۱۹۶۳/۷**	**۲۷۲۹/۷**	**۴۰/۴**	**۳۹/۰**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**
موجودی حساب درآمد عمومی (حساب شماره ۸۰۰۱)	۷/۲	۰/۰	۵۳/۳	۰/۰	۰/۰	-۱۰۰/۰	θ	۰/۰	۰/۰
بازپرداخت سررسید اسناد خزانه اسلامی	۳۹۴/۷	۶۲۰/۹	۱۲۹۴/۷	۱۶۹۰/۷	۲۵۶۳/۶	۳۰/۶	۵۱/۶	۸۶/۱	۹۳/۹
سایر(۲)	۱۲۴/۴	۹۲۳/۱	۵۰/۷	۲۷۳/۰	۱۶۶/۱	۴۳۸/۳	-۳۹/۲	۱۳/۹	۶/۱
خالص واگذاری دارایی‌های مالی	**۲۱۲۷/۵**	**۲۱۳۴/۸**	**۲۹۵۰/۸**	**۴۳۱۷/۵**	**۸۷۸۲/۹**	**۴۶/۳**	**۱۰۳/۴**	–	–

ماخذ: خزانه‌داری‌کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- شامل اوراق تسویه نوع اول و دوم می‌باشد.

۲- شامل اوراق تسویه خزانه (جمعی – خرجی) و سایر می‌باشد.

جدول شماره ۴۳

وزن صادرات گمرکی(۱)

(هزار تن)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
کالاهای سنتی و کشاورزی	**۷۷۵۱**	**۷۶۸۰**	**۷۱۳۵**	**۸۱۰۷**	**۹۲۵۴**	**۱۳/۶**	**۱۴/۱**	**۵/۹**	**۶/۰**
میوه‌های تازه و خشک	۳۲۴۶	۳۳۶۳	۳۱۰۸	۳۲۶۹	۳۶۴۰	۵/۲	۱۱/۴	۲/۴	۲/۴
فرش دست‌بافت	۴	۴	۳	۳	۳	-۱۸/۱	-۷/۲	*	*
حیوانات زنده	۲	۲	۱۶	۳	۲	-۸۱/۸	-۱۵/۸	*	*
سبزیجات و نباتات	۳۳۲۸	۳۰۱۸	۲۷۰۳	۳۳۵۵	۳۸۴۰	۲۴/۱	۱۴/۵	۲/۴	۲/۵
زعفران	۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۲/۴	-۲/۰	*	*
انواع پوست و چرم	۱۸	۲۸	۳۴	۲۷	۱۶	-۲۱/۶	-۳۹/۲	*	*
روده	۶	۶	۵	۶	۵	۱/۲	-۱۸/۲	*	*
سایر	۱۱۴۸	۱۲۵۸	۱۲۶۵	۱۴۴۶	۱۷۴۸	۱۴/۲	۲۰/۹	۱/۰	۱/۱
کلوخه‌های کانی فلزی	**۳۵۶۲**	**۴۵۵۰**	**۸۵۵۵**	**۲۲۱۳۷**	**۲۳۴۲۳**	**۱۵۸/۸**	**۵/۸**	**۱۶/۰**	**۱۵/۲**
کالاهای صنعتی	**۱۰۰۱۹۷**	**۱۰۹۸۹۲**	**۱۰۸۳۵۳**	**۱۰۷۷۶۰**	**۱۲۱۱۳۳**	**-۰/۵**	**۱۲/۴**	**۷۸/۱**	**۷۸/۸**
فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز	۳۴۹۶۷	۴۲۲۶۸	۴۲۹۸۹	۳۶۰۱۱	۴۹۷۹۰	-۱۶/۲	۳۸/۳	۲۶/۱	۳۲/۴
گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی	۱۹۰۲۷	۳۰۴۱۵	۳۱۵۷۷	۲۳۳۸۹	۳۶۴۶۳	-۲۵/۹	۵۵/۹	۱۶/۹	۲۳/۷
نفتالین و سایر مخلوط‌های هیدروکربورهای بودار	۳۳۴	۷۷۲	۱۳۹۸	۱۹۵۷	۱۹۲۱	۴۰/۱	-۱/۹	۱/۴	۱/۲
روغن‌های سبک و فرآورده‌ها	۱۰۳۹۴	۶۲۳۰	۴۱۰۹	۴۰۰۴	۴۱۹۷	-۲/۶	۴/۸	۲/۹	۲/۷
چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها	۱۰۸۰۲	۱۳۰۲۲	۱۲۶۲۷	۱۳۹۴۴	۱۳۰۲۱	۱۰/۴	-۶/۶	۱۰/۱	۸/۵
محصولات شیمیایی آلی	۱۰۹۷۱	۱۱۱۰۲	۱۰۹۸۹	۱۲۹۰۰	۱۲۲۸۹	۱۷/۴	-۴/۷	۹/۳	۸/۰
هیدروکربورهای حلقوی(بنزن، واکسیلن‌ها، تولوئن و ...)	۱۰۹۹	۹۰۵	۱۱۰۳	۴۴۹	۳۶۱	-۵۹/۳	-۱۹/۵	۰/۳	۰/۲
متانول (الکل متلیک) و اتیلن گلیکول	۸۶۳۱	۹۱۱۸	۸۷۱۹	۱۰۷۱۷	۱۰۲۷۲	۲۲/۹	-۴/۲	۷/۸	۶/۷
آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها	۳۲۵	۵۳۶	۶۲۳	۶۱۴	۶۱۸	-۱/۴	۰/۷	۰/۴	۰/۴
مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۵۰۱۴	۵۱۵۴	۴۷۶۸	۴۴۸۵	۵۲۰۳	-۵/۹	۱۶/۰	۳/۳	۳/۴
خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی	۲۷۰۷۳	۲۶۶۵۳	۲۴۳۳۶	۲۶۶۸۲	۲۶۱۱۲	۹/۶	-۲/۱	۱۹/۳	۱۷/۰
ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه	۷۴	۷۵	۸۴	۸۱	۸۹	-۴/۳	۱۰/۹	۰/۱	۰/۱
وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن	۳۵	۴۳	۵۰	۵۹	۵۵	۱۷/۸	-۵/۸	*	*
محصولات شیمیایی غیر آلی	۱۸۶۰	۱۸۵۰	۱۷۸۳	۲۰۴۳	۲۲۹۲	۱۴/۶	۱۲/۲	۱/۵	۱/۵
اکسید و هیدروکسیدهای فلزی	۲۰۷	۲۲۰	۲۲۵	۲۴۴	۲۵۳	۸/۴	۳/۷	۰/۲	۰/۲
آمونیاک	۵۸۷	۵۳۳	۵۸۳	۶۴۲	۸۲۴	۱۰/۰	۲۸/۴	۰/۵	۰/۵
انواع گوگرد	۳۱۹	۲۷۳	۱۹۲	۲۴۱	۲۴۴	۲۵/۴	۱/۵	۰/۲	۰/۲
فرش ماشینی و سایر کف‌پوش‌ها	۹۶	۹۱	۹۸	۹۸	۱۰۷	-۰/۱	۹/۵	۰/۱	۰/۱
زیورآلات و جواهرآلات	۰/۰	۰/۰۲	۰/۰۴	۰/۱	۰/۰۱۵	۱۶۹/۴	-۸۶/۰	*	*
صابون، پودر و سایر مواد شوینده	۳۱۷	۳۴۶	۳۵۸	۴۱۲	۴۳۴	۱۴/۹	۵/۵	۰/۳	۰/۳
کفش	۴۶	۳۶	۴۰	۴۶	۴۸	۱۵/۱	۴/۳	*	*
سایر	۸۶۱۹	۸۷۱۷	۹۶۰۶	۱۰۳۸۶	۱۱۰۷۴	۸/۱	۶/۶	۷/۵	۷/۲
کالاهای طبقه‌بندی نشده	**۱۱۰۷**	**۱۴**	**۱۰**	**۳**	**۴**	**-۶۸/۶**	**۲۷/۲**	*	*
جمع کل	**۱۱۲۶۱۶**	**۱۲۲۱۳۷**	**۱۲۴۰۵۳**	**۱۳۸۰۰۷**	**۱۵۳۸۱۴**	**۱۱/۲**	**۱۱/۵**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

۱- بدون احتساب صادرات میعانات گازی

جدول شماره ۴۴

ارزش صادرات گمرکی(۱)

(میلیون دلار)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
کالاهای سنتی و کشاورزی	**۵۳۰۱**	**۴۶۳۸**	**۴۶۵۶**	**۵۶۶۵**	**۷۵۲۹**	**۲۱/۷**	**۳۲/۹**	**۱۱/۳**	**۱۲/۹**
میوه‌های تازه و خشک	۲۹۲۰	۲۳۵۸	۱۸۹۴	۲۴۹۷	۳۶۶۳	۳۱/۸	۴۶/۷	۵/۰	۶/۳
فرش دست‌بافت	۷۲	۶۴	۵۱	۴۰	۴۳	-۲۰/۷	۵/۴	۰/۱	۰/۱
حیوانات زنده	۶	۸	۴۷	۹	۵	-۸۰/۸	-۴۹/۵	*	*
سبزیجات و نباتات	۹۴۱	۸۷۰	۸۱۲	۱۱۷۳	۱۲۵۷	۴۴/۵	۷/۱	۲/۳	۲/۱
زعفران	۱۹۰	۱۵۴	۲۴۷	۲۱۲	۱۸۸	-۱۳/۹	-۱۱/۲	۰/۴	۰/۳
انواع پوست و چرم	۴۶	۵۶	۴۵	۴۷	۲۵	۴/۷	-۴۶/۳	۰/۱	۰/۰۴
روده	۵۲	۵۸	۶۴	۵۴	۴۸	-۱۶/۰	-۱۱/۲	۰/۱	۰/۱
سایر	۱۰۷۴	۱۰۷۰	۱۴۹۷	۱۶۳۴	۲۳۰۱	۹/۱	۴۰/۸	۳/۳	۳/۹
کلوخه‌های کانی فلزی	**۲۹۱**	**۵۶۰**	**۱۰۶۳**	**۲۳۳۸**	**۲۰۹۳**	**۱۱۹/۹**	**-۱۰/۵**	**۴/۷**	**۳/۶**
کالاهای صنعتی	**۲۸۲۸۸**	**۴۲۸۲۸**	**۴۸۱۵۳**	**۴۱۸۹۲**	**۴۸۸۳۷**	**-۱۳/۰**	**۱۶/۶**	**۸۳/۹**	**۸۳/۵**
فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز	۹۵۰۶	۱۳۱۶۰	۱۹۸۷۹	۱۵۰۵۳	۲۰۵۴۲	-۲۴/۳	۳۶/۵	۳۰/۱	۳۵/۱
گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی	۴۶۵۳	۸۳۰۱	۱۴۳۱۷	۹۵۶۲	۱۴۸۳۰	-۳۳/۲	۵۵/۱	۱۹/۱	۲۵/۴
نفتالین و سایر مخلوط‌های هیدروکربورهای بودار	۸۷	۴۰۸	۸۵۴	۹۴۴	۱۰۶۰	۱۰/۵	۱۲/۲	۱/۹	۱/۸
روغن‌های سبک و فرآورده‌ها	۳۶۸۷	۲۸۲۵	۲۵۸۲	۲۰۵۹	۲۱۸۶	-۲۰/۳	۶/۲	۴/۱	۳/۷
چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها	۴۵۵۵	۸۱۷۸	۶۶۴۶	۷۰۹۱	۶۵۴۵	۶/۷	-۷/۷	۱۴/۲	۱۱/۲
محصولات شیمیایی آلی	۲۳۸۷	۴۰۸۰	۴۰۷۰	۳۹۶۵	۳۸۱۷	-۲/۶	-۳/۷	۷/۹	۶/۵
هیدروکربورهای حلقوی(بنزن، واکسیلن‌ها، تولوئن و ...)	۴۶۲	۶۴۵	۸۱۰	۳۰۹	۱۹۷	-۶۱/۸	-۳۶/۳	۰/۶	۰/۳
متانول (الکل متلیک) و اتیلن گلیکول	۱۵۳۹	۲۸۴۶	۲۵۲۵	۲۶۸۱	۲۶۱۳	۶/۲	-۲/۶	۵/۴	۴/۵
آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها	۱۲۳۹	۲۸۷۴	۲۶۳۱	۲۵۵۱	۳۰۷۷	-۳/۰	۲۰/۶	۵/۱	۵/۳
مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۴۶۵۸	۶۳۲۱	۵۴۴۱	۴۶۷۴	۵۵۴۹	-۱۴/۱	۱۸/۷	۹/۴	۹/۵
خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی	۹۰۰	۹۷۴	۱۰۶۹	۱۲۵۳	۱۳۵۷	۱۷/۲	۸/۲	۲/۵	۲/۳
ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه	۲۰۱	۱۸۶	۱۷۸	۱۸۰	۲۰۱	۱/۱	۱۱/۹	۰/۴	۰/۳
وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن	۱۱۸	۱۳۸	۱۵۷	۲۱۱	۱۹۶	۳۴/۲	-۶/۷	۰/۴	۰/۳
محصولات شیمیایی غیر آلی	۲۶۱	۵۱۱	۸۳۵	۶۳۴	۷۷۴	-۲۴/۰	۲۲/۰	۱/۳	۱/۳
اکسید و هیدروکسیدهای فلزی	۶۳	۱۰۱	۱۶۵	۲۳۵	۲۸۵	۴۲/۵	۲۱/۵	۰/۵	۰/۵
آمونیاک	۶۸	۲۰۵	۴۴۴	۲۰۶	۲۵۳	-۵۳/۷	۲۳/۲	۰/۴	۰/۴
انواع گوگرد	۱۵	۴۹	۴۷	۲۰	۱۹	-۵۷/۵	-۶/۵	*	*
فرش ماشینی و سایر کف‌پوش‌ها	۲۴۸	۲۷۷	۲۹۰	۲۸۹	۳۴۶	-۰/۶	۱۹/۸	۰/۶	۰/۶
زیورآلات و جواهرآلات	۳۲	۱۳۷	۴۵	۵۴	۳۲	۱۸/۷	-۳۹/۹	۰/۱	۰/۱
صابون، پودر و سایر مواد شوینده	۱۳۰	۱۴۶	۱۵۱	۲۱۱	۲۲۴	۳۹/۶	۶/۱	۰/۴	۰/۴
کفش	۱۰۶	۹۲	۸۹	۹۴	۱۱۳	۵/۶	۲۰/۵	۰/۲	۰/۲
سایر	۳۹۴۶	۵۷۵۳	۶۶۷۲	۵۶۳۲	۶۰۶۲	-۱۵/۶	۷/۶	۱۱/۳	۱۰/۴
کالاهای طبقه‌بندی نشده	**۶۰۵**	**۲۷۲**	**۱۶۶**	**۴۳**	**۲۵**	**-۷۴/۲**	**-۴۲/۶**	**۰/۱**	*
جمع کل	**۳۴۴۸۵**	**۴۸۲۹۷**	**۵۴۰۳۸**	**۴۹۹۳۷**	**۵۸۴۸۳**	**-۷/۶**	**۱۷/۱**	**۱۰۰/۰**	**۱۰۰/۰**

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

۱- بدون احتساب صادرات میعانات گازی

جدول شماره ۴۵ — وزن واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا — (هزار تن)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
مواد غذایی و حیوانات زنده	۱۹۸۴۶	۲۶۰۰۴	۲۰۸۲۸	۲۰۴۱۵	۲۱۵۶۳	-۲/۰	۵/۶	۵۱/۶	۵۴/۲
لبنیات و تخم‌مرغ	۲۱	۳۰	۱۲	۲۳	۲۰	۹۴/۳	-۱۲/۸	۰/۱	*
غلات و فرآورده‌های آن	۱۶۰۸۸	۲۱۰۵۰	۱۶۸۰۵	۱۶۳۶۳	۱۵۲۶۲	-۲/۶	-۶/۷	۴۱/۴	۳۸/۴
شکر و فرآورده‌های آن و عسل	۱۰۳۲	۱۲۱۷	۱۲۸۱	۷۴۶	۱۱۳۴	-۴۱/۸	۵۲/۱	۱/۹	۲/۹
قهوه، چای، کاکائو، ادویه‌جات و سایر محصولات مشابه	۱۴۹	۱۷۵	۲۲۲	۱۶۸	۱۷۷	-۲۴/۲	۵/۴	۰/۴	۰/۴
میوه‌ها و سبزی‌ها	۶۲۱	۹۶۷	۹۵۹	۹۸۸	۱۰۳۵	۳/۰	۴/۸	۲/۵	۲/۶
سایر	۱۹۳۴	۲۵۶۵	۱۵۵۰	۲۱۲۸	۳۹۳۴	۳۷/۳	۸۴/۹	۵/۴	۹/۹
نوشابه‌ها و دخانیات	۴۸	۳۳	۵۴	۴۸	۵۳	-۱۱/۱	۱۱/۰	۰/۱	۰/۱
مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی	۴۵۲۶	۴۷۴۳	۵۱۵۲	۵۷۱۰	۵۱۶۲	۱۰/۸	-۹/۶	۱۴/۴	۱۳/۰
کائوچوی خام	۱۳۹	۱۱۹	۱۲۷	۱۴۸	۱۳۰	۱۶/۹	-۱۲/۴	۰/۴	۰/۳
الیاف نساجی ذکر نشده	۲۴۰	۲۲۱	۲۶۰	۲۹۹	۲۶۱	۱۵/۳	-۱۲/۹	۰/۸	۰/۷
انواع کودهای خام و مواد معدنی	۳۸۶	۴۹۰	۳۸۰	۴۱۹	۴۷۴	۱۰/۳	۱۳/۰	۱/۱	۱/۲
سایر	۳۷۶۲	۳۹۱۳	۴۳۸۶	۴۸۴۳	۴۲۹۸	۱۰/۴	-۱۱/۳	۱۲/۲	۱۰/۸
مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن	۱۴۸۰	۱۷۴۰	۱۷۴۷	۲۰۶۰	۱۳۴۶	۱۷/۹	-۳۴/۶	۵/۲	۳/۴
روغن‌های گیاهی و حیوانی	۱۲۷۷	۱۹۷۷	۱۴۸۷	۱۶۹۰	۱۴۰۶	۱۳/۷	-۱۶/۸	۴/۳	۳/۵
روغن‌های گیاهی	۱۲۷۶	۱۹۷۶	۱۴۸۶	۱۶۸۹	۱۴۰۵	۱۳/۷	-۱۶/۹	۴/۳	۳/۵
سایر	۱	۱	۰	۰	۱	-۱۳/۱	۱۲۷/۸	*	*
مواد شیمیایی	۱۷۶۲	۱۷۵۶	۲۱۱۶	۲۵۰۸	۲۶۷۳	۱۸/۵	۶/۶	۶/۳	۶/۷
مواد و ترکیبات شیمیایی	۶۸۴	۶۰۰	۷۸۹	۸۴۸	۹۷۲	۷/۵	۱۴/۷	۲/۱	۲/۴
موادی که در رنگرزی و دباغی به کار می‌رود	۹۰	۹۴	۱۰۳	۱۰۸	۱۲۲	۴/۵	۱۳/۵	۰/۳	۰/۳
محصولات پزشکی و دارویی	۲۰	۲۶	۳۱	۵۸	۳۰	۸۵/۴	-۴۸/۷	۰/۱	۰/۱
مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ‌های مصنوعی	۴۷۶	۵۶۱	۶۱۴	۷۳۴	۸۴۶	۱۹/۶	۱۵/۳	۱/۹	۲/۱
مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده	۲۵۱	۲۲۷	۲۷۵	۲۹۶	۲۹۹	۷/۸	۰/۹	۰/۷	۰/۸
سایر	۲۴۲	۲۴۷	۳۰۴	۴۶۴	۴۰۴	۵۲/۷	-۱۳/۱	۱/۲	۱/۰
کالاهایی که طبقه‌بندی آنها برحسب ماده به کار رفته در آنها صورت گرفته است	۳۴۶۲	۳۲۷۳	۳۹۴۶	۴۷۴۶	۴۹۳۹	۲۰/۳	۴/۱	۱۲/۰	۱۲/۴
کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آنها	۶۲۳	۵۸۵	۷۲۲	۷۳۵	۷۴۹	۱/۸	۱/۹	۱/۹	۱/۹
انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته آن	۲۳۳	۲۹۸	۳۵۰	۴۶۹	۴۶۸	۳۴/۲	-۰/۳	۱/۲	۱/۲
کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی	۱۷۳	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۱	۱۷۴	-۳/۱	۱۵/۲	۰/۴	۰/۴
آهن و فولاد	۱۴۳۷	۱۲۰۲	۱۵۲۴	۱۹۶۱	۲۰۹۱	۲۸/۷	۶/۶	۵/۰	۵/۳
سایر	۹۹۶	۱۰۱۹	۱۱۹۵	۱۴۳۰	۱۴۵۷	۱۹/۷	۱/۹	۳/۶	۳/۷
ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل	۱۲۵۷	۱۵۹۶	۱۹۳۰	۲۲۵۹	۲۴۸۳	۱۷/۱	۹/۹	۵/۷	۶/۲
ماشین‌آلات غیر الکتریکی	۷۰۵	۸۳۳	۹۴۱	۱۰۶۷	۱۰۷۱	۱۳/۴	۰/۴	۲/۷	۲/۷
ماشین‌آلات، دستگاه‌ها و ابزارهای الکتریکی	۲۹۳	۳۲۳	۲۷۵	۳۱۴	۴۱۸	۱۴/۳	۳۳/۰	۰/۸	۱/۱
وسایل حمل و نقل	۲۵۸	۴۴۰	۷۱۴	۸۷۸	۹۹۴	۲۳/۰	۱۳/۳	۲/۲	۲/۵
کالاهای ساخته شده متفرقه	۶۹	۷۰	۹۸	۱۲۰	۱۴۶	۲۲/۹	۲۱/۳	۰/۳	۰/۴
لوازم علمی و حرفه‌ای	۲۸	۲۸	۳۳	۳۳	۴۳	-۰/۵	۲۹/۸	۰/۱	۰/۱
اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده	۳۶	۳۶	۵۳	۷۱	۸۳	۳۴/۴	۱۷/۶	۰/۲	۰/۲
سایر	۶	۷	۱۲	۱۶	۱۹	۳۸/۵	۲۰/۰	*	*
کالاهایی که براساس نوع طبقه‌بندی نشده‌اند	۱	۱	۱	۱	۲	-۱۹/۲	۱۰۱/۹	*	*
جمع کل	۳۳۷۳۰	۴۱۱۹۳	۳۷۳۵۸	۳۹۵۵۶	۳۹۷۷۲	۵/۹	۰/۵	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

جدول شماره ۴۶

ارزش واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا

(میلیون دلار)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
مواد غذایی و حیوانات زنده	۷۶۷۲	۱۱۶۸۰	۱۲۷۳۹	۱۱۵۷۹	۱۱۸۰۸	-۹/۱	۲/۰	۱۷/۳	۱۶/۱
لبنیات و تخم‌مرغ	۱۱۵	۱۳۰	۷۴	۱۶۴	۱۶۸	۱۲۱/۲	۲/۴	۰/۲	۰/۲
غلات و فرآورده‌های آن	۴۸۵۷	۷۶۳۲	۸۶۹۲	۷۰۰۵	۵۳۱۰	-۱۹/۴	-۲۴/۲	۱۰/۵	۷/۲
شکر و فرآورده‌های آن و عسل	۳۹۵	۵۶۶	۷۱۱	۵۱۹	۷۲۲	-۲۷/۰	۳۹/۱	۰/۸	۱/۰
قهوه، چای، کاکائو، ادویه‌جات و سایر محصولات مشابه	۵۵۳	۶۵۸	۹۸۱	۶۵۱	۷۹۱	-۳۳/۷	۲۱/۵	۱/۰	۱/۱
میوه‌ها و سبزی‌ها	۴۸۱	۷۷۲	۸۱۹	۸۲۴	۹۲۲	۰/۷	۱۱/۹	۱/۲	۱/۳
سایر	۱۲۷۱	۱۹۲۲	۱۴۶۲	۲۴۱۷	۳۸۹۶	۶۵/۳	۶۱/۲	۳/۶	۵/۳
نوشابه‌ها و دخانیات	۲۵۵	۲۱۱	۳۱۲	۳۰۰	۳۶۶	-۴/۱	۲۲/۰	۰/۴	۰/۵
مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی	۲۹۶۶	۳۶۲۴	۴۶۸۲	۴۸۶۴	۴۱۲۷	۳/۹	-۱۵/۲	۷/۳	۵/۶
کائوچوی خام	۲۵۴	۲۵۶	۲۸۶	۳۱۰	۲۷۴	۸/۴	-۱۱/۸	۰/۵	۰/۴
الیاف نساجی ذکر نشده	۵۰۵	۵۹۷	۷۴۷	۷۳۷	۶۲۳	-۱/۳	-۱۵/۵	۱/۱	۰/۸
انواع کودهای خام و مواد معدنی	۱۰۱	۱۱۶	۱۱۸	۱۴۶	۱۵۲	۲۴/۰	۴/۰	۰/۲	۰/۲
سایر	۲۱۰۷	۲۶۵۴	۳۵۳۲	۳۶۷۱	۳۰۷۹	۳/۹	-۱۶/۱	۵/۵	۴/۲
مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن	۴۸۸	۸۵۰	۱۱۹۹	۱۱۵۶	۷۴۹	-۳/۶	-۳۵/۲	۱/۷	۱/۰
روغن‌های گیاهی و حیوانی	۱۱۵۵	۲۷۳۴	۲۵۴۷	۲۴۰۴	۱۶۳۲	-۵/۶	-۳۲/۱	۳/۶	۲/۲
روغن‌های گیاهی	۱۱۴۸	۲۷۲۷	۲۵۴۱	۲۳۹۸	۱۶۱۷	-۵/۶	-۳۲/۶	۳/۶	۲/۲
سایر	۷	۷	۶	۶	۱۵	۶/۸	۱۴۱/۸	*	*
مواد شیمیایی	۶۲۱۶	۷۸۰۲	۸۲۹۴	۸۵۳۸	۸۵۹۳	۲/۹	۰/۶	۱۲/۸	۱۱/۷
مواد و ترکیبات شیمیایی	۱۶۳۰	۲۰۳۰	۲۴۴۲	۲۲۸۷	۲۳۷۴	-۶/۳	۳/۸	۳/۴	۳/۲
موادی که در رنگرزی و دباغی به کار می‌رود	۳۴۹	۴۰۶	۴۳۴	۴۶۱	۵۰۶	۶/۲	۹/۷	۰/۷	۰/۷
محصولات پزشکی و دارویی	۱۵۸۷	۲۴۰۱	۱۸۹۴	۱۶۸۴	۱۵۵۴	-۱۱/۱	-۷/۷	۲/۵	۲/۱
مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ‌های مصنوعی	۱۱۵۴	۱۴۲۱	۱۷۰۵	۱۸۶۵	۱۹۸۴	۹/۴	۶/۴	۲/۸	۲/۷
مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده	۱۰۷۴	۱۰۶۷	۱۲۰۹	۱۴۰۸	۱۴۰۵	۱۶/۴	-۰/۲	۲/۱	۱/۹
سایر	۴۲۳	۴۷۷	۶۱۰	۸۳۳	۷۷۰	۳۶/۵	-۷/۶	۱/۲	۱/۰
کالاهایی که طبقه‌بندی آنها برحسب ماده به کار رفته در آنها صورت گرفته است	۴۹۸۱	۵۶۰۸	۷۰۶۱	۷۷۷۱	۸۱۲۰	۱۰/۰	۴/۵	۱۱/۶	۱۱/۰
کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آنها	۸۱۳	۸۰۱	۱۰۷۹	۱۰۹۰	۱۰۳۶	۱/۰	-۵/۰	۱/۶	۱/۴
انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته آن	۶۹۷	۱۱۵۲	۱۲۱۲	۱۴۷۳	۱۵۸۷	۲۱/۵	۷/۷	۲/۲	۲/۲
کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی	۴۴۹	۴۷۹	۵۰۰	۵۱۹	۵۳۴	۳/۹	۲/۹	۰/۸	۰/۷
آهن و فولاد	۱۶۸۸	۱۶۸۶	۲۳۷۶	۲۳۶۵	۲۴۲۸	-۰/۴	۲/۶	۳/۵	۳/۳
سایر	۱۳۳۴	۱۴۹۰	۱۸۹۴	۲۳۲۳	۲۵۳۵	۲۲/۶	۹/۲	۳/۵	۳/۴
ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل	۱۳۶۱۶	۱۸۸۵۴	۲۱۳۳۶	۲۵۶۰۰	۲۶۸۳۹	۲۰/۰	۴/۸	۳۸/۳	۳۶/۵
ماشین‌آلات غیر الکتریکی	۵۸۰۶	۶۹۰۰	۷۷۳۶	۹۳۸۷	۹۳۳۱	۲۱/۳	-۰/۶	۱۴/۰	۱۲/۷
ماشین‌آلات، دستگاه‌ها و ابزارهای الکتریکی	۵۸۳۸	۷۹۹۱	۷۰۵۵	۸۱۳۹	۷۸۹۸	۱۵/۴	-۳/۰	۱۲/۲	۱۰/۷
وسایل حمل و نقل	۱۹۷۲	۳۹۶۲	۶۵۴۶	۸۰۷۴	۹۶۱۰	۲۳/۴	۱۹/۰	۱۲/۱	۱۳/۱
کالاهای ساخته شده متفرقه	۱۴۵۶	۱۵۹۲	۲۰۰۰	۲۶۸۱	۳۰۶۴	۳۴/۱	۱۴/۳	۴/۰	۴/۲
لوازم علمی و حرفه‌ای	۹۴۶	۹۵۶	۱۰۸۰	۱۲۶۷	۱۴۶۹	۱۷/۳	۱۵/۹	۱/۹	۲/۰
اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده	۴۶۱	۵۸۳	۸۳۷	۱۲۸۷	۱۴۴۴	۵۳/۷	۱۲/۲	۱/۹	۲/۰
سایر	۴۹	۵۳	۸۲	۱۲۷	۱۵۲	۵۴/۵	۱۹/۲	۰/۲	۰/۲
کالاهایی که براساس نوع طبقه‌بندی نشده‌اند	۸۶	۴۲	۱۳۷	۱۹۹۱	۸۲۰۶	▣	۳۱۲/۲	۳/۰	۱۱/۲
جمع کل	۳۸۸۹۰	۵۲۹۹۶	۶۰۳۰۹	۶۶۸۸۳	۷۳۵۰۲	۱۰/۹	۹/۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

جدول شماره ۴۷

موازنه پرداخت‌ها

(میلیون دلار)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	▲۱۴۰۰	▲۱۴۰۱	□۱۴۰۲	□۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
حساب‌جاری	**-۳۶۵۱**	**۱۰۹۳۸**	**۱۹۶۳۳**	**۸۵۹۲**	**۱۳۲۳۲**	**-۵۶/۲**	**۵۴/۰**
حساب‌جاری غیر نفتی	**-۲۶۹۶۳**	**-۲۹۴۴۲**	**-۳۴۹۱۵**	**-۴۵۷۰۰**	**-۴۹۹۳۰**	**-۳۰/۹**	**-۹/۳**
حساب کالا	**-۵۹۱**	**۱۶۲۱۱**	**۲۶۶۲۲**	**۲۱۰۷۷**	**۲۶۸۵۴**	**-۲۰/۸**	**۲۷/۴**
صادرات کالا	**۵۱۶۰۱**	**۸۵۱۹۱**	**۱۰۲۵۰۲**	**۱۰۰۵۱۹**	**۱۱۵۴۲۱**	**-۱/۹**	**۱۴/۸**
صادرات نفتی(۱)	۲۳۳۱۲	۴۰۵۷۸	۵۵۲۵۷	۵۶۷۹۶	۶۵۸۴۱	۲/۸	۱۵/۹
صادرات غیر نفتی	۲۸۲۸۹	۴۴۶۱۴	۴۷۲۴۶	۴۳۷۲۳	۴۹۵۸۰	-۷/۵	۱۳/۴
واردات کالا	**۵۲۱۹۱**	**۶۸۹۸۰**	**۷۵۸۸۱**	**۷۹۴۴۲**	**۸۸۵۶۷**	**۴/۷**	**۱۱/۵**
گاز و فرآورده‌های نفتی(۲)	۰/۱	۱۹۷	۷۰۹	۲۵۰۴	۲۶۷۹	۲۵۳/۵	۷/۰
سایر کالاها	۵۲۱۹۱	۶۸۷۸۳	۷۵۱۷۲	۷۶۹۳۸	۸۵۸۸۸	۲/۳	۱۱/۶
حساب خدمات	**-۳۸۵۳**	**-۶۷۸۹**	**-۷۳۳۲**	**-۱۱۱۵۹**	**-۱۲۱۹۴**	**-۵۲/۲**	**-۹/۳**
صادرات خدمات	**۳۸۲۴**	**۶۱۷۸**	**۱۰۶۱۲**	**۱۱۳۹۰**	**۱۲۳۶۱**	**۷/۳**	**۸/۵**
حمل و نقل	۲۰۶۸	۲۴۰۸	۲۸۶۰	۳۰۳۵	۲۹۲۰	۶/۱	-۳/۸
مسافر	۳۴	۱۴۷	۲۹۵	۶۱۶	۶۵۷	۱۰۸/۴	۶/۸
بار	۱۸۳۸	۲۱۸۴	۲۳۹۹	۲۲۴۸	۲۰۹۲	-۶/۳	-۶/۹
سایر	۱۹۶	۷۷	۱۶۶	۱۷۱	۱۷۱	۳/۰	۰/۰
مسافرت	۴۲۲	۱۱۷۹	۵۴۹۳	۶۰۸۵	۷۱۵۳	۱۰/۸	۱۷/۵
تجاری	۱۵۴	۳۵۰	۷۹۴	۱۲۵۵	۱۴۸۵	۵۸/۱	۱۸/۳
شخصی	۲۶۸	۸۳۰	۴۶۹۹	۴۸۳۰	۵۶۶۷	۲/۸	۱۷/۳
خدمات ارتباطی	۳۶	۶۳	۱۰۵	۵۸	۵۸	-۴۵/۱	۰/۰
خدمات ساختمانی	۲۸۱	۱۲۶۴	۷۳۵	۶۸۲	۴۷۱	-۷/۳	-۳۰/۹
خدمات بیمه	۳۹	۶۱	۷۲	۷۷	۹۱	۷/۳	۱۸/۲
خدمات مالی(بجز بیمه)	۱۰۳	۱۴۵	۱۶۲	۱۴۷	۱۷۳	-۹/۱	۱۷/۶
خدمات کامپیوتری و اطلاعاتی	۲۱	۲۹	۳۲	۱۱۰	۱۱۴	۲۳۹/۵	۳/۹
مالکیت معنوی و حق امتیازها	۱۲	۱۷	۱۹	۱۷	۲۰	-۹/۱	۱۷/۶
سایر خدمات تجاری	۳۹۵	۵۵۳	۶۱۹	۵۶۳	۶۶۲	-۹/۱	۱۷/۶
خدمات شخصی، فرهنگی و تفریحی	۱۹۰	۲۶۶	۲۹۷	۲۷۰	۳۱۸	-۹/۱	۱۷/۶
خدمات دولتی	۲۵۷	۱۹۴	۲۱۷	۳۴۵	۳۸۰	۵۹/۵	۱۰/۰
واردات خدمات	**۷۶۷۷**	**۱۲۹۶۷**	**۱۷۹۴۴**	**۲۲۵۴۹**	**۲۴۵۵۵**	**۲۵/۷**	**۸/۹**
حمل و نقل	۲۴۲۹	۳۵۱۲	۳۶۷۱	۵۹۳۲	۶۳۴۲	۶۱/۶	۶/۹
مسافر	۷۰	۳۴۸	۵۳۸	۱۳۵۶	۱۶۵۹	۱۵۱/۹	۲۲/۳
بار	۱۷۶۲	۲۲۹۱	۲۱۹۵	۳۸۷۰	۳۹۲۴	۷۶/۳	۱/۴
سایر	۵۹۶	۸۷۳	۹۳۷	۷۰۵	۷۶۰	-۲۴/۷	۷/۷

مسافرت	۲۵۴۹	۵۸۹۹	۱۰۳۵۰	۱۱۷۸۱	۱۳۲۰۴	۱۳/۸	۱۲/۱
تجاری	۲۹۲	۶۴۸	۱۷۹۳	۱۹۹۹	۲۵۴۰	۱۱/۵	۲۷/۱
شخصی	۲۲۵۷	۵۲۵۱	۸۵۵۶	۹۷۸۲	۱۰۶۶۴	۱۴/۳	۹/۰
خدمات ارتباطی	۴۸	۳۰	۴۹	۱۴۰	۱۴۰	۱۸۴/۲	۰/۰
خدمات ساختمانی(فنی و مهندسی)	۱۲۴	۳۱۰	۲۱۸	۳۰۹	۱۸۹	۴۱/۹	-۳۸/۹
خدمات بیمه	۲۳	۴۰	۵۰	۳۷	۳۹	-۲۵/۹	۵/۷
خدمات مالی(بجز بیمه)	۵۸۳	۷۹۵	۹۰۵	۱۳۲۴	۱۴۴۸	۴۶/۴	۹/۳
خدمات کامپیوتری و اطلاعاتی	۲۴۱	۳۲۹	۳۷۴	۳۶۴	۴۳۴	-۲/۶	۱۹/۳
مالکیت معنوی و حق امتیازها	۱۱۷	۱۵۹	۱۸۱	۱۸۵	۲۱۷	۲/۵	۱۷/۱
سایر خدمات تجاری	۶۵۹	۸۹۲	۱۰۰۷	۱۰۱۵	۱۱۱۳	۰/۸	۹/۷
خدمات شخصی، فرهنگی و تفریحی	۱۸۹	۲۵۸	۲۹۴	۳۳۱	۳۶۲	۱۲/۷	۹/۳
خدمات دولتی	۷۱۴	۷۴۳	۸۴۵	۱۱۳۰	۱۰۶۷	۳۳/۸	-۵/۷
حساب درآمد	**-۲۰۶**	**۸۹**	**-۵۴۳**	**-۱۲۸۸**	**-۱۲۱۹**	**-۱۳۷/۳**	**۵/۳**
دریافت	**۱۲۸۴**	**۲۱۸۸**	**۱۵۴۴**	**۱۱۷۳**	**۱۴۳۴**	**-۲۴/۰**	**۲۲/۲**
جبران خدمات کارگران	۵۳	۲۶۷	۴۲۷	۳۴۵	۴۲۰	-۱۹/۲	۲۱/۵
درآمد سرمایه‌گذاری	۱۲۳۱	۱۹۲۱	۱۱۱۷	۸۲۸	۱۰۱۴	-۲۵/۹	۲۲/۵
پرداخت	**۱۴۹۰**	**۲۰۹۹**	**۲۰۸۷**	**۲۴۶۱**	**۲۶۵۳**	**۱۷/۹**	**۷/۸**
جبران خدمات کارگران	۱۸۳	۴۰۸	۴۷۹	۸۹۸	۱۰۸۱	۸۷/۵	۲۰/۴
هزینه سرمایه‌گذاری	۱۳۰۸	۱۶۹۱	۱۶۰۸	۱۵۶۲	۱۵۷۲	-۲/۸	۰/۶
حساب انتقالات جاری	**۹۹۸**	**۱۴۲۷**	**۸۸۶**	**-۳۸**	**-۲۰۹**	**-۱۰۴/۳**	**-۴۴۲/۶**
دریافت	**۱۲۱۳**	**۱۷۸۶**	**۱۳۱۱**	**۱۰۳۴**	**۱۰۴۹**	**-۲۱/۱**	**۱/۴**
دولت	۱۱	۵۲۹	۱۰	۱	۱	-۹۴/۱	۰/۰
سایر بخش‌ها	۱۲۰۳	۱۲۵۷	۱۳۰۱	۱۰۳۴	۱۰۴۹	-۲۰/۵	۱/۴
پرداخت	**۲۱۵**	**۳۵۹**	**۴۲۴**	**۱۰۷۳**	**۱۲۵۸**	**۱۵۲/۷**	**۱۷/۳**
دولت	۳۳	۱۳	۲۳	۱۱۸	۱۱۸	۴۱۸/۰	۰/۰
سایر بخش‌ها	۱۸۲	۳۴۶	۴۰۲	۹۵۴	۱۱۳۹	۱۳۷/۶	۱۹/۴
حساب مالی و سرمایه	**-۴۳۹۸**	**-۹۰۶۴**	**-۱۳۳۰۱**	**-۱۹۷۷۰**	**-۲۱۵۱۷**	**-۴۸/۶**	**-۸/۸**
حساب سرمایه	**-۵۹۰۶**	**-۷۷۸۸**	**-۶۰۶۰**	**-۷۶۷۴**	**-۷۳۳۰**	**-۲۶/۶**	**۴/۵**
دریافت	**۰**	**۰**	**۰**	**۰**	**۰**	**-**	**-**
پرداخت	**-۵۹۰۶**	**-۷۷۸۸**	**-۶۰۶۰**	**-۷۶۷۴**	**-۷۳۳۰**	**-۲۶/۶**	**۴/۵**
حساب مالی(۳)	**۱۵۰۸**	**-۱۲۷۵**	**-۷۲۴۱**	**-۱۲۰۹۷**	**-۱۴۱۸۷**	**-۶۷/۱**	**-۱۷/۳**
اشتباهات و از قلم افتادگی‌ها	**۸۰۴۹**	**-۱۸۷۵**	**-۶۳۳۲**	**۱۱۱۷۸**	**۸۲۸۵**	**۲۷۶/۵**	**-۲۵/۹**

۱- ارزش نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (تعرفه‌های ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) صادر شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، گاز ایران، پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های پتروشیمی و سایرین(گمرکی و غیر گمرکی)
۲- ارزش فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (تعرفه‌های ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) وارد شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، گاز ایران، پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و سایرین(گمرکی و غیر گمرکی)
۳- شامل تغییرات حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی و دارایی‌های خارجی بانک مرکزی می‌باشد.

جدول شماره ۴۸ — خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های سیستم بانکی(۱)(۲) — (هزار میلیارد ریال)

	مانده درپایان سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
دارایی‌ها							
دارایی‌های خارجی	۱۲۵۵۳/۴	۱۹۶۹۷/۳	۲۳۸۱۰/۳	۴۴۰۶۹/۵	۹۴۶۱۸/۲	۸۵/۱	۱۱۴/۷
بدهی بخش دولتی(۳)	۶۴۷۶/۳	۷۲۷۹/۴	۱۱۲۲۵/۰	۱۴۴۹۲/۲	۱۹۹۷۲/۱	۲۹/۱	۳۷/۸
دولت	۵۱۲۱/۹	۵۸۷۰/۱	۹۳۳۶/۱	۱۱۹۶۲/۶	۱۷۴۹۲/۷	۲۸/۱	۴۶/۲
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۱۳۵۴/۴	۱۴۰۹/۳	۱۸۸۸/۹	۲۵۲۹/۶	۲۴۷۹/۴	۳۳/۹	-۲/۰
بدهی بخش غیر دولتی	۲۴۰۶۵/۴	۳۵۷۵۸/۴	۵۰۹۳۴/۴	۶۶۵۰۹/۰	۸۸۳۰۱/۲	۳۰/۶	۳۲/۸
سایر دارایی‌ها	۲۲۷۰۶/۹	۳۰۰۲۶/۴	۴۱۹۳۹/۸	۵۲۴۳۲/۶	۷۸۷۷۲/۴	۲۵/۰	۵۰/۲
جمع	۶۵۸۰۲/۰	۹۲۷۶۱/۵	۱۲۷۹۰۹/۵	۱۷۷۵۰۳/۳	۲۸۱۶۶۳/۹	۳۸/۸	۵۸/۷
اقلام زیر خط	۱۰۰۸۳/۸	۱۷۶۱۰/۹	۲۶۰۲۸/۹	۳۹۴۳۳/۹	۵۸۰۲۱/۸	۵۱/۵	۴۷/۱
جمع دارایی‌ها	۷۵۸۸۵/۸	۱۱۰۳۷۲/۴	۱۵۳۹۳۸/۴	۲۱۶۹۳۷/۲	۳۳۹۶۸۵/۷	۴۰/۹	۵۶/۶
بدهی‌ها							
نقدینگی	۳۴۷۶۱/۷	۴۸۳۲۴/۴	۶۳۳۷۶/۸	۷۸۷۷۴/۵	۱۰۱۶۵۹/۵	۲۴/۳	۲۹/۱
پول	۶۹۰۹/۶	۹۸۶۵/۸	۱۶۲۹۶/۹	۱۹۱۴۶/۴	۲۶۳۱۷/۳	۱۷/۵	۳۷/۵
شبه‌پول	۲۷۸۵۲/۱	۳۸۴۵۸/۶	۴۷۰۷۹/۹	۵۹۶۲۸/۱	۷۵۳۴۲/۲	۲۶/۷	۲۶/۴
وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی	۲۵۲۴/۳	۳۵۲۹/۸	۵۶۰۵/۳	۶۹۲۱/۶	۱۱۲۱۷/۳	۲۳/۵	۶۲/۱
دولت	۲۴۵۳/۹	۳۴۴۱/۸	۵۴۷۹/۴	۶۷۹۰/۸	۱۰۹۸۲/۰	۲۳/۹	۶۱/۷
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۷۰/۴	۸۸/۰	۱۲۵/۹	۱۳۰/۸	۲۳۵/۳	۳/۹	۷۹/۹
حساب سرمایه	۶۲/۳	۲/۷	۲۶۰۶/۳	۲۹۲۸/۴	۸۵۰۴/۲	۱۲/۴	۱۹۰/۴
وام‌ها و اعتبارات دریافتی از خارج و سپرده‌های ارزی	۸۴۲۷/۴	۱۴۰۰۸/۶	۱۷۴۸۴/۵	۲۲۱۵۸/۰	۵۰۹۲۴/۶	۲۶/۷	۱۲۹/۸
پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بخش دولتی	۰/۴	۰/۴	۰/۳	۰/۵	۰/۵	۶۶/۷	۰/۰
سایر بدهی‌ها	۲۰۰۲۵/۹	۲۶۸۹۵/۶	۳۸۸۳۶/۳	۶۶۷۲۰/۳	۱۰۹۳۵۷/۸	۷۱/۸	۶۳/۹
جمع	۶۵۸۰۲/۰	۹۲۷۶۱/۵	۱۲۷۹۰۹/۵	۱۷۷۵۰۳/۳	۲۸۱۶۶۳/۹	۳۸/۸	۵۸/۷
اقلام زیر خط	۱۰۰۸۳/۸	۱۷۶۱۰/۹	۲۶۰۲۸/۹	۳۹۴۳۳/۹	۵۸۰۲۱/۸	۵۱/۵	۴۷/۱
جمع بدهی‌ها	۷۵۸۸۵/۸	۱۱۰۳۷۲/۴	۱۵۳۹۳۸/۴	۲۱۶۹۳۷/۲	۳۳۹۶۸۵/۷	۴۰/۹	۵۶/۶

۱- شامل بانک مرکزی و بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی می‌باشد. شامل شعب خارج بانک‌های تجاری نمی‌باشد.

۲- با توجه به تکلیف مجمع عمومی سال ۱۴۰۱ بانک مرکزی مبنی بر تسعیر دارایی‌های ارزی (با توجه به کیفیت آنها) و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲، صورت وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی در پایان سال مذکور مورد بازنگری و تعدیل قرار گرفت. علاوه بر این، براساس دستورالعمل تهیه آمارهای پولی و مالی صندوق بین‌المللی پول (MFSMCG,۲۰۱۶) و با در نظر گرفتن اصل قلمروی اقتصادی، طبقه‌بندی اجزای پایه پولی در راستای انطباق بیشتر با استانداردهای بین‌المللی مورد بازبینی قرار گرفت. براین اساس، مقادیر پایه پولی و اجزای آن از سال ۱۳۹۹ به بعد با لحاظ موارد مذکور ارایه شده است.

۳- شامل اوراق مشارکت بخش دولتی نیز می‌باشد. شایان ذکر است، ارقام مربوط به بدهی بخش دولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری براساس اطلاعات خلاصه دفترکل بانک‌ها و موسسات اعتباری تهیه شده و به صورت حسابرسی نشده، می‌باشد.

جدول شماره ۴۹

خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران(۱)

(هزار میلیارد ریال)

	مانده در پایان سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
دارایی‌ها							
دارایی‌های خارجی	۳۳۶۰/۶	۳۴۲۹/۸	۳۴۷۳/۹	۲۰۲۱۵/۴	۳۳۷۲۷/۱	۴۸۱/۹	۶۶/۸
اسکناس و مسکوک	۱۲/۴	۱۵/۹	۶۱/۱	۲۰/۳	۱۱۲/۱	-۶۶/۸	۴۵۲/۲
بدهی بخش دولتی	۲۳۵۹/۸	۲۵۰۷/۶	۳۲۹۳/۲	۴۷۴۲/۸	۶۸۰۳/۹	۴۴/۰	۴۳/۵
دولت	۱۱۵۲/۲	۱۳۲۷/۴	۱۸۳۹/۰	۳۱۹۱/۸	۴۸۲۴/۲	۷۳/۶	۵۱/۱
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۱۲۰۷/۶	۱۱۸۰/۲	۱۴۵۴/۲	۱۵۵۱/۰	۱۹۷۹/۷	۶/۷	۲۷/۶
بدهی بانک‌ها	۱۱۷۱/۴	۱۴۶۳/۴	۳۹۱۲/۴	۷۷۱۳/۵	۱۱۷۰۱/۹	۹۷/۲	۵۱/۷
سایر دارایی‌ها	۲۸۳۶/۷	۴۵۹۸/۲	۶۲۳۸/۳	۲۷۸۹/۰	۵۲۳۱/۹	-۵۵/۳	۸۷/۶
جمع	۹۷۴۰/۹	۱۲۰۱۴/۹	۱۶۹۷۸/۹	۳۵۴۸۱/۰	۵۷۵۷۶/۹	۱۰۹/۰	۶۲/۳
اقلام زیر خط	۲۹/۶	۲۷/۴	۲۵/۵	۲۴۰/۰	۴۱۱/۲	▣	۷۱/۳
جمع دارایی‌ها	۹۷۷۰/۵	۱۲۰۴۲/۳	۱۷۰۰۴/۴	۳۵۷۲۱/۰	۵۷۹۸۸/۱	۱۱۰/۱	۶۲/۳
بدهی‌ها							
اسکناس و مسکوک	۸۱۵/۰	۹۹۱/۳	۱۴۸۱/۰	۱۶۸۱/۰	۲۳۰۳/۵	۱۳/۵	۳۷/۰
در دست اشخاص	۷۳۵/۰	۸۶۴/۳	۱۲۲۶/۱	۱۴۶۸/۸	۱۷۹۱/۳	۱۹/۸	۲۲/۰
نزد بانک‌ها	۶۷/۶	۱۱۱/۱	۱۹۳/۸	۱۹۱/۹	۴۰۰/۱	-۱/۰	۱۰۸/۵
نزد بانک مرکزی	۱۲/۴	۱۵/۹	۶۱/۱	۲۰/۳	۱۱۲/۱	-۶۶/۸	۴۵۲/۲
سپرده‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری	۳۷۰۴/۱	۵۰۰۵/۷	۷۱۲۸/۱	۹۲۶۰/۶	۱۱۴۰۲/۹	۲۹/۹	۲۳/۱
قانونی	۳۵۴۹/۸	۴۹۵۸/۶	۷۰۸۲/۳	۹۱۶۷/۵	۱۱۲۹۴/۸	۲۹/۴	۲۳/۲
دیداری(۲)	۱۵۴/۳	۴۷/۱	۴۵/۸	۹۳/۱	۱۰۸/۱	۱۰۳/۳	۱۶/۱
سپرده‌های بخش دولتی	۲۱۸۷/۸	۳۰۶۶/۸	۵۱۴۲/۱	۶۵۲۹/۶	۱۰۳۴۹/۴	۲۷/۰	۵۸/۵
دولت	۲۱۱۷/۴	۲۹۷۸/۸	۵۰۱۶/۲	۶۳۹۸/۸	۱۰۱۱۴/۱	۲۷/۶	۵۸/۱
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۷۰/۴	۸۸/۰	۱۲۵/۹	۱۳۰/۸	۲۳۵/۳	۳/۹	۷۹/۹
حساب سرمایه(۳)	۱۳۲/۱	۱۶۷/۵	۲۲۲/۰	۳۲۸/۸	۱۵۹۹/۶	۴۸/۱	۳۸۶/۵
بدهی‌های ارزی	۴۰۸/۴	۴۹۷/۱	۴۴۹/۰	۱۶۷۸/۳	۱۸۴۱/۳	۲۷۳/۸	۹/۷
پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بخش دولتی	۰/۴	۰/۴	۰/۳	۰/۵	۰/۵	۶۶/۷	۰/۰
سایر بدهی‌ها(۲)	۲۴۹۳/۱	۲۲۸۶/۱	۲۵۵۶/۴	۱۶۰۰۲/۲	۳۰۰۷۹/۷	▣	۸۸/۰
جمع	۹۷۴۰/۹	۱۲۰۱۴/۹	۱۶۹۷۸/۹	۳۵۴۸۱/۰	۵۷۵۷۶/۹	۱۰۹/۰	۶۲/۳
اقلام زیر خط	۲۹/۶	۲۷/۴	۲۵/۵	۲۴۰/۰	۴۱۱/۲	▣	۷۱/۳
جمع بدهی‌ها	۹۷۷۰/۵	۱۲۰۴۲/۳	۱۷۰۰۴/۴	۳۵۷۲۱/۰	۵۷۹۸۸/۱	۱۱۰/۱	۶۲/۳

۱- با توجه به تکلیف مجمع عمومی سال ۱۴۰۱ بانک مرکزی مبنی بر تسعیر دارایی‌های ارزی (با توجه به کیفیت آنها) و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲، صورت وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی در پایان سال مذکور مورد بازنگری و تعدیل قرار گرفت. علاوه بر این، براساس دستورالعمل تهیه آمارهای پولی و مالی صندوق بین المللی پول (MFSMCG,۲۰۱۶) و با در نظر گرفتن اصل قلمروی اقتصادی، طبقه‌بندی اجزای پایه پولی در راستای انطباق بیشتر با استانداردهای بین‌المللی مورد بازبینی قرار گرفت. بر این اساس، مقادیر پایه پولی و اجزای آن از سال ۱۳۹۹ به بعد با لحاظ موارد مذکور ارایه شده است.

۲- از سال ۱۳۹۹ به بعد، حسب بازبینی در طبقه‌بندی اجزای پایه پولی، سپرده‌های دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی صرفا شامل سپرده‌های دیداری ریالی می‌باشد و سپرده‌های دیداری ارزی بانک‌ها نزد بانک مرکزی به ردیف سایر بدهی‌های بانک مرکزی منتقل شده است.

۳- شامل اندوخته قانونی و احتیاطی نیز می‌باشد.

جدول شماره ۵۰

خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی(۱)

(هزار میلیارد ریال)

	مانده در پایان سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
دارایی‌ها							
دارایی‌های خارجی	۹۱۹۲/۸	۱۶۲۶۷/۵	۲۰۳۳۶/۴	۲۳۸۵۴/۱	۶۰۸۹۱/۱	۱۷/۳	۱۵۵/۳
اسکناس و مسکوک	۶۷/۶	۱۱۱/۱	۱۹۳/۸	۱۹۱/۹	۴۰۰/۱	-۱/۰	۱۰۸/۵
سپرده نزد بانک مرکزی	۳۷۰۴/۱	۵۰۰۵/۷	۷۱۲۸/۱	۹۲۶۰/۶	۱۱۴۰۲/۹	۲۹/۹	۲۳/۱
قانونی	۳۵۴۹/۸	۴۹۵۸/۶	۷۰۸۲/۳	۹۱۶۷/۵	۱۱۲۹۴/۸	۲۹/۴	۲۳/۲
دیداری(۲)	۱۵۴/۳	۴۷/۱	۴۵/۸	۹۳/۱	۱۰۸/۱	۱۰۳/۳	۱۶/۱
بدهی بخش دولتی(۳)	۴۱۱۶/۵	۴۷۷۱/۸	۷۹۳۱/۸	۹۷۴۹/۴	۱۳۱۶۸/۲	۲۲/۹	۳۵/۱
دولت	۳۹۶۹/۷	۴۵۴۲/۷	۷۴۹۷/۱	۸۷۷۰/۸	۱۲۶۶۸/۵	۱۷/۰	۴۴/۴
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۱۴۶/۸	۲۲۹/۱	۴۳۴/۷	۹۷۸/۶	۴۹۹/۷	۱۲۵/۱	-۴۸/۹
بدهی بخش غیر دولتی	۲۴۰۶۵/۴	۳۵۷۵۸/۴	۵۰۹۳۴/۴	۶۶۵۰۹/۰	۸۸۳۰۱/۲	۳۰/۶	۳۲/۸
سایر دارایی‌ها	۱۴۹۱۴/۷	۱۸۸۳۲/۱	۲۴۴۰۶/۱	۳۲۴۵۷/۳	۴۹۹۲۳/۵	۳۳/۰	۵۳/۸
جمع	۵۶۰۶۱/۱	۸۰۷۴۶/۶	۱۱۰۹۳۰/۶	۱۴۲۰۲۲/۳	۲۲۴۰۸۷/۰	۲۸/۰	۵۷/۸
اقلام زیر خط	۱۰۰۵۴/۲	۱۷۵۸۳/۵	۲۶۰۰۳/۴	۳۹۱۹۳/۹	۵۷۶۱۰/۶	۵۰/۷	۴۷/۰
جمع دارایی‌ها	۶۶۱۱۵/۳	۹۸۳۳۰/۱	۱۳۶۹۳۴/۰	۱۸۱۲۱۶/۲	۲۸۱۶۹۷/۶	۳۲/۳	۵۵/۴
بدهی‌ها							
سپرده‌های بخش غیر دولتی	۳۴۰۲۶/۷	۴۷۴۶۰/۱	۶۲۱۵۰/۷	۷۷۳۰۵/۷	۹۹۸۶۸/۲	۲۴/۴	۲۹/۲
دیداری	۶۱۷۴/۶	۹۰۰۱/۵	۱۵۰۷۰/۸	۱۷۶۷۷/۶	۲۴۵۲۶/۰	۱۷/۳	۳۸/۷
سرمایه‌گذاری مدت‌دار	۲۴۹۴۵/۰	۳۳۹۸۹/۵	۳۹۹۵۳/۲	۵۰۰۰۹/۳	۶۰۹۵۷/۱	۲۵/۲	۲۱/۹
قرض‌الحسنه(۴)	۲۲۶۸/۲	۳۲۶۱/۷	۵۴۹۷/۳	۷۶۰۳/۵	۱۱۵۰۰/۵	۳۸/۲	۵۱/۳
سایر	۶۳۸/۹	۱۲۰۷/۴	۱۶۲۹/۴	۲۰۱۵/۳	۲۸۸۴/۶	۲۳/۷	۴۳/۱
بدهی به بانک مرکزی	۱۱۷۱/۴	۱۴۶۳/۴	۳۹۱۲/۴	۷۷۱۳/۵	۱۱۷۰۱/۹	۹۷/۲	۵۱/۷
وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی	۳۳۶/۵	۴۶۳/۰	۴۶۳/۲	۳۹۲/۰	۸۶۷/۹	-۱۵/۴	۱۲۱/۴
حساب سرمایه	-۶۹/۸	-۱۶۴/۸	۲۳۸۴/۳	۲۵۹۹/۶	۶۹۰۴/۶	۹/۰	۱۶۵/۶
وام‌ها و سپرده‌های ارزی	۸۰۱۹/۰	۱۳۵۱۱/۵	۱۷۰۳۵/۵	۲۰۴۷۹/۷	۴۹۰۸۳/۳	۲۰/۲	۱۳۹/۷
سایر بدهی‌ها	۱۲۵۷۷/۳	۱۸۰۱۳/۴	۲۴۹۸۴/۵	۳۳۵۳۱/۸	۵۵۶۶۱/۱	۳۴/۲	۶۶/۰
جمع	۵۶۰۶۱/۱	۸۰۷۴۶/۶	۱۱۰۹۳۰/۶	۱۴۲۰۲۲/۳	۲۲۴۰۸۷/۰	۲۸/۰	۵۷/۸
اقلام زیر خط	۱۰۰۵۴/۲	۱۷۵۸۳/۵	۲۶۰۰۳/۴	۳۹۱۹۳/۹	۵۷۶۱۰/۶	۵۰/۷	۴۷/۰
جمع بدهی‌ها	۶۶۱۱۵/۳	۹۸۳۳۰/۱	۱۳۶۹۳۴/۰	۱۸۱۲۱۶/۲	۲۸۱۶۹۷/۶	۳۲/۳	۵۵/۴

۱- شامل شعب خارج بانک‌های تجاری نمی‌باشد.

۲- از سال ۱۳۹۹ به بعد، حسب بازبینی در طبقه‌بندی اجزای پایه پولی، سپرده‌های دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی صرفا شامل سپرده‌های دیداری ریالی می‌باشد و سپرده‌های دیداری ارزی بانک‌ها نزد بانک مرکزی به ردیف سایر دارایی‌های بانک‌ها منتقل شده است.

۳- شامل اوراق مشارکت بخش دولتی نیز می‌باشد.

۴- با توجه به اینکه سپرده‌های قرض‌الحسنه شامل سپرده‌های صندوق پس‌انداز بانک مسکن نیز می‌باشد و مصارف مربوط به صندوق مذکور قبلا به منظور کمک به حوزه مسکن در بانک مسکن اختصاص داده شده، در بررسی منابع و مصارف قرض‌الحسنه بایستی این منابع را از کل سپرده‌های قرض‌الحسنه خارج و پس از آن نسبت به نحوه مصرف منابع قرض‌الحسنه (پس از کسر منابع مسدود) قضاوت نمود.

جدول شماره ۵۱ **بدهی بخش غیر دولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی** (هزار میلیارد ریال)

	مانده در پایان سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
بانک‌ها و موسسات اعتباری	**۲۴۰۶۵/۴**	**۳۵۷۵۸/۴**	**۵۰۹۳۴/۴**	**۶۶۵۰۹/۰**	**۸۸۳۰۱/۲**	**۳۰/۶**	**۳۲/۸**
تسهیلات اعطایی(۱)	۲۲۶۷۹/۴	۳۲۸۷۵/۹	۴۶۰۲۷/۷	۶۱۴۰۹/۱	۸۲۴۷۴/۲	۳۳/۴	۳۴/۳
وام‌ها و اعتبارات پرداختی(۲)	۱۱۲/۷	۲۶۲/۴	۴۹۶/۹	۷۳۸/۹	۸۶۵/۳	۴۸/۷	۱۷/۱
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	۱۲۷۳/۳	۲۶۲۰/۱	۴۴۰۹/۸	۴۳۶۱/۰	**۴۹۶۱/۷**	-۱/۱	۱۳/۸
بانک‌های تجاری	**۳۷۴۶/۳**	**۷۵۸۴/۳**	**۹۹۷۶/۹**	**۱۳۷۸۹/۳**	**۱۸۱۷۰/۴**	**۳۸/۲**	**۳۱/۸**
تسهیلات اعطایی	۳۶۱۹/۸	۷۳۸۳/۱	۹۷۰۴/۳	۱۳۳۳۹/۹	۱۷۵۷۵/۸	۳۷/۵	۳۱/۸
وام‌ها و اعتبارات پرداختی	۴۱/۹	۷۰/۳	۱۰۰/۵	۱۳۸/۷	۱۳۷/۷	۳۸/۰	-۰/۷
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	۸۴/۶	۱۳۰/۹	۱۷۲/۱	۳۱۰/۷	**۴۵۶/۹**	۸۰/۵	۴۷/۱
بانک‌های تخصصی	**۳۸۶۳/۸**	**۵۰۲۱/۹**	**۷۲۹۹/۸**	**۹۲۸۸/۷**	**۱۱۸۹۳/۴**	**۲۷/۲**	**۲۸/۰**
تسهیلات اعطایی	۳۸۲۲/۷	۴۹۶۳/۶	۷۱۳۰/۹	۸۹۶۳/۷	۱۱۵۳۸/۳	۲۵/۷	۲۸/۷
وام‌ها و اعتبارات پرداختی	۳/۶	۱۴/۳	۲۷/۶	۴۲/۱	۶۳/۷	۵۲/۵	۵۱/۳
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	۳۷/۵	۴۴/۰	۱۴۱/۳	۲۸۲/۹	۲۹۱/۴	۱۰۰/۲	۳/۰
کل بانک‌های غیر دولتی(۳)	**۱۶۴۵۵/۳**	**۲۳۱۵۲/۲**	**۳۳۶۵۷/۷**	**۴۳۴۳۱/۰**	**۵۸۲۳۷/۴**	**۲۹/۰**	**۳۴/۱**
تسهیلات اعطایی	۱۵۲۳۶/۹	۲۰۵۲۹/۲	۲۹۱۹۲/۵	۳۹۱۰۵/۵	۵۳۳۶۰/۱	۳۴/۰	۳۶/۵
وام‌ها و اعتبارات پرداختی	۶۷/۲	۱۷۷/۸	۳۶۸/۸	۵۵۸/۱	۶۶۳/۹	۵۱/۳	۱۹/۰
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	۱۱۵۱/۲	۲۴۴۵/۲	۴۰۹۶/۴	۳۷۶۷/۴	۴۲۱۳/۴	-۸/۰	۱۱/۸

۱- منظور از «تسهیلات اعطایی» در این جدول تسهیلات اعطایی بانک‌ها براساس قانون عملیات بانکی بدون ربا (بدون سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی)، خرید دین و اموال معاملات می‌باشد.
۲- منظور از وام‌ها و اعتبارات پرداختی، تسهیلات مربوط به بدهی مشتریان بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده، بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی داخلی، بدهکاران بابت ضمانت‌های پرداخت شده، بدهی مشتریان بابت مابه‌التفاوت نرخ ارز، اوراق مشارکت، مطالبات قدیم و سفته‌های واخواستی می‌باشد.
۳- شامل موسسات اعتباری غیر بانکی می‌باشد.

جدول شماره ۵۲ — نقدینگی — (هزار میلیارد ریال)

	مانده در پایان سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
پول	۶۹۰۹/۶	۹۸۶۵/۸	۱۶۲۹۶/۹	۱۹۱۴۶/۴	۲۶۳۱۷/۳	۱۷/۵	۳۷/۵
اسکناس و مسکوک در دست اشخاص	۷۳۵/۰	۸۶۴/۳	۱۲۲۶/۱	۱۴۶۸/۸	۱۷۹۱/۳	۱۹/۸	۲۲/۰
سپرده‌های دیداری بخش غیردولتی	۶۱۷۴/۶	۹۰۰۱/۵	۱۵۰۷۰/۸	۱۷۶۷۷/۶	۲۴۵۲۶/۰	۱۷/۳	۳۸/۷
بانک‌های دولتی	۱۸۷۰/۷	۳۰۶۹/۲	۴۴۵۷/۹	۵۸۸۳/۲	۷۷۰۷/۵	۳۲/۰	۳۱/۰
کل بانک‌های غیر دولتی	۴۳۰۳/۹	۵۹۳۲/۳	۱۰۶۱۲/۹	۱۱۷۹۴/۴	۱۶۸۱۸/۵	۱۱/۱	۴۲/۶
شبه‌پول	۲۷۸۵۲/۱	۳۸۴۵۸/۶	۴۷۰۷۹/۹	۵۹۶۲۸/۱	۷۵۳۴۲/۲	۲۶/۷	۲۶/۴
بانک‌های دولتی	۷۷۷۸/۹	۱۳۵۷۰/۳	۱۶۶۰۳/۵	۲۱۲۰۹/۳	۲۶۶۳۳/۰	۲۷/۷	۲۵/۶
کل بانک‌های غیر دولتی	۲۰۰۷۳/۲	۲۴۸۸۸/۳	۳۰۴۷۶/۴	۳۸۴۱۸/۸	۴۸۷۰۹/۲	۲۶/۱	۲۶/۸
سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز	۲۲۶۸/۲	۳۲۶۱/۷	۵۴۹۷/۳	۷۶۰۳/۵	۱۱۵۰۰/۵	۳۸/۳	۵۱/۳
بانک‌های دولتی	۸۱۶/۰	۱۲۱۸/۹	۱۹۷۴/۸	۲۷۲۰/۵	۴۲۶۸/۸	۳۷/۸	۵۶/۹
کل بانک‌های غیر دولتی	۱۴۵۲/۲	۲۰۴۲/۸	۳۵۲۲/۵	۴۸۸۳/۰	۷۲۳۱/۷	۳۸/۶	۴۸/۱
سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار	۲۴۹۴۵/۰	۳۳۹۸۹/۵	۳۹۹۵۳/۲	۵۰۰۰۹/۳	۶۰۹۵۷/۱	۲۵/۲	۲۱/۹
بانک‌های دولتی	۶۷۶۰/۷	۱۱۹۷۶/۸	۱۴۱۹۲/۳	۱۷۸۶۴/۱	۲۱۴۶۹/۷	۲۵/۹	۲۰/۲
کل بانک‌های غیر دولتی	۱۸۱۸۴/۳	۲۲۰۱۲/۷	۲۵۷۶۰/۹	۳۲۱۴۵/۲	۳۹۴۸۷/۴	۲۴/۸	۲۲/۸
کوتاه‌مدت	۱۰۱۴۹/۲	۱۳۶۳۴/۷	۱۵۹۳۱/۳	۱۶۸۶۵/۴	۲۱۱۹۳/۹	۵/۹	۲۵/۷
بلندمدت	۱۴۷۹۵/۸	۲۰۳۵۴/۸	۲۴۰۲۱/۹	۳۳۱۴۳/۹	۳۹۷۶۳/۲	۳۸/۰	۲۰/۰
سپرده‌های متفرقه(۱)	۶۳۸/۹	۱۲۰۷/۴	۱۶۲۹/۴	۲۰۱۵/۳	۲۸۸۴/۶	۲۳/۷	۴۳/۱
بانک‌های دولتی	۲۰۲/۲	۳۷۴/۶	۴۳۶/۴	۶۲۴/۷	۸۹۴/۵	۴۳/۱	۴۳/۲
کل بانک‌های غیر دولتی	۴۳۶/۷	۸۳۲/۸	۱۱۹۳/۰	۱۳۹۰/۶	۱۹۹۰/۱	۱۶/۶	۴۳/۱
نقدینگی	۳۴۷۶۱/۷	۴۸۳۲۴/۴	۶۳۳۷۶/۸	۷۸۷۷۴/۵	۱۰۱۶۵۹/۵	۲۴/۳	۲۹/۱

۱- شامل پیش‌دریافت اعتبارات اسنادی، سپرده‌های نقدی ضمانت‌نامه‌ها، وجوه اداره شده مصرف نشده، پیش‌دریافت بابت تسهیلات و وجوه صندوق بازنشستگی و پس‌انداز کارکنان بانک‌ها و دولت می‌باشد.

جدول شماره ۵۳ — فعالیت بورس اوراق بهادار — (۱۳۶۹=۱۰۰)

	سال					درصد تغییر	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
سهام مورد معامله							
حجم(میلیارد سهم)	۲۲۲۹/۹	۱۴۰۷/۴	۲۰۲۹/۶	۲۳۹۴/۰	۲۵۳۳/۹	۱۸/۰	۵/۸
ارزش(هزار میلیارد ریال)	۲۴۴۹۱/۲	۸۸۴۹/۴	۱۰۰۶۲/۷	۱۳۳۷۵/۴	۱۰۰۳۱/۴	۳۲/۹	-۲۵/۰
شاخص قیمت سهام در پایان دوره							
کل	۱۳۰۷۷۰۷	۱۳۶۷۲۵۰	۱۹۶۰۴۵۷	۲۱۹۵۰۹۲	۲۷۱۰۰۸۸	۱۲/۰	۲۳/۵
مالی	۱۷۸۲۲۰۷	۱۴۷۴۹۴۸	۱۷۰۶۲۸۷	۱۹۱۷۷۲۹	۲۳۱۱۲۰۷	۱۲/۴	۲۰/۵
صنعت	۱۱۵۴۲۹۳	۱۲۶۰۸۹۶	۱۸۶۷۴۰۶	۲۰۸۹۹۸۹	۲۵۸۹۶۰۶	۱۱/۹	۲۳/۹
پنجاه شرکت فعال‌تر	۴۹۵۹۰	۵۵۱۴۷	۷۷۵۸۰	۸۶۲۳۳	۱۱۰۱۱۵	۱۱/۲	۲۷/۷
بازار اول	۹۶۹۰۹۹	۱۰۶۴۱۱۱	۱۵۲۸۴۲۴	۱۷۱۲۲۲۰	۲۰۹۶۱۱۴	۱۲/۰	۲۲/۴
بازار دوم	۲۶۰۲۷۴۸	۲۵۵۹۴۲۸	۳۶۶۲۷۶۴	۴۱۰۵۰۳۸	۵۱۱۰۷۳۶	۱۲/۱	۲۴/۵
ارزش بازار سهام در پایان دوره(هزار میلیارد ریال)	**۵۲۵۴۷/۶**	**۵۴۶۷۴/۱**	**۷۲۷۵۲/۰**	**۷۶۱۸۸/۴**	**۸۶۲۱۸/۳**	**۴/۷**	**۱۳/۲**
تعداد روزهای فعالیت	**۲۴۳**	**۲۳۹**	**۲۳۷**	**۲۴۲**	**۲۳۸**	**۲/۱**	**-۱/۷**
تعداد شرکت‌های درج شده در تابلوها(۱)	**۳۹۶**	**۴۰۸**	**۴۰۸**	**۴۱۲**	**۳۹۲**	**۱/۰**	**-۴/۹**

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۱- در این ردیف، مقادیر پایانی هر دوره لحاظ گردیده است. شامل تعداد نمادهای معاملاتی درج شده با و بدون سابقه معاملاتی در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.

جدول شماره ۵۴

وضعیت انتشار اوراق مشارکت تا پایان اسفند ماه ۱۴۰۳(۱)

محل		موضوع اوراق مشارکت	زمان انتشار	میزان انتشار (میلیارد ریال)	مبلغ فروش رفته (میلیارد ریال)	مدت اوراق(سال)	نرخ سود علی‌الحساب (درصد در سال)
اوراق مشارکت دولت				۰	۰		
دولتی – بودجه‌ای				۰	۰		
شهرداری‌ها				۵۶۸۸۵۰/۰	۲۰۸۵۰۰/۰		
شهرداری تهران•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۴۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۴۰۰۰	۴۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری مشهد•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	بافت فرسوده حرم	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	بافت فرسوده غیر حرم	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۱۰۰۰	۱۱۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری شیراز•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری تبریز•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۲۰۰۰	۱۲۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری کرج•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری اصفهان•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۶۰۰۰	۱۶۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری قم•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری اهواز•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۳۵۰۰	۳۵۰۰	۴	۲۰/۵

شهرداری کرمانشاه•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۶۰۰۰	۶۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری همدان•	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۴	۲۰/۵
شهرداری تهران••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۷۸۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۰۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری مشهد••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	مدیریت پسماند	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۵۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۰۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۰۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۹۵۵۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۲۵۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری شیراز••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۰۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۲۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری تبریز••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۲۵۵۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۶۵۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری کرج••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۶۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۴۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری اصفهان••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	بافت فرسوده	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۵۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۸۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۴۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۲۹۵۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری قم••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۴۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۹۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری اهواز••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۵۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۸۵۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری کرمانشاه••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۲۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	قطار شهری	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۷۰۰۰	*	۴	۲۳/۰

شهرداری همدان••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری اراک••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۲۵۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری زنجان••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری قزوین••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری رشت••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری اردبیل••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری بیرجند••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۷۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری بجنورد••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	زیرساخت	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۲۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۷۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری یاسوج••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۷۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری کاشان••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری رفسنجان••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۹	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری قائم‌شهر••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری گنبدکاووس••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری طرقبه••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری بناب••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	زیرساخت	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	*	۴	۲۳/۰
	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری شهرکرد••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۹	۷۰۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری محمدیه••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۹	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری نیشابور••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری عجب شیر••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
شهرداری مراغه••	بند(ب) تبصره (۱) قانون بودجه ۱۴۰۳	اتوبوس	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۳/۰
جمع کل				**۵۶۸۸۵۰/۰**	**۲۰۸۵۰۰/۰**		

ماخذ: بانک مرکزی

۱- فقط شامل اوراق مشارکت منتشر شده با مجوز بانک مرکزی است.

• مجوز عرضه مجدد اوراق مشارکتی که در سال ۱۴۰۲ به طور کامل به فروش نرسیده بود، در سال ۱۴۰۳ صادر شد.

•• مجوز عرضه اوراق مشارکت برای سال ۱۴۰۳ صادر شد.

جدول شماره ۵۵ — متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری (۱۴۰۰=۱۰۰)

	اهمیت نسبی در سال پایه	۱۳۹۹	سال ۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	درصد تغییر ۱۴۰۲	۱۴۰۳
گروه‌های اختصاصی								
شاخص کالا	۵۲/۶	۶۸/۱	۱۰۰/۰	۱۵۵/۰	۲۱۸/۸	۲۸۱/۰	۴۱/۱	۲۸/۴
شاخص خدمت	۴۷/۴	۶۸/۹	۱۰۰/۰	۱۵۱/۱	۲۳۳/۲	۳۳۳/۷	۵۴/۳	۴۳/۱
شاخص کل	۱۰۰/۰	۶۸/۴	۱۰۰/۰	۱۵۳/۱	۲۲۵/۸	۳۰۶/۵	۴۷/۴	۳۵/۸
گروه‌های اصلی و منتخب فرعی								
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۳۲/۵	۶۷/۲	۱۰۰/۰	۱۶۷/۳	۲۳۸/۷	۳۱۲/۶	۴۲/۷	۳۰/۹
غلات و نان	۴/۶	۶۴/۳	۱۰۰/۰	۱۸۳/۲	۲۱۰/۲	۲۵۴/۳	۱۴/۷	۲۱/۰
گوشت	۶/۶	۷۰/۶	۱۰۰/۰	۱۶۵/۲	۳۱۰/۶	۳۹۶/۲	۸۸/۰	۲۷/۶
ماهی و حیوانات دریایی	۰/۶	۶۷/۹	۱۰۰/۰	۱۴۴/۴	۲۵۴/۲	۳۱۸/۹	۷۶/۱	۲۵/۴
لبنیات و تخم پرندگان	۴/۱	۶۱/۵	۱۰۰/۰	۱۸۸/۸	۲۵۱/۸	۳۰۶/۵	۳۳/۴	۲۱/۷
روغن‌ها و چربی‌ها	۰/۹	۵۸/۶	۱۰۰/۰	۲۹۱/۰	۳۳۷/۰	۳۷۸/۲	۱۵/۸	۱۲/۲
میوه‌ها و خشکبار	۷/۱	۷۰/۴	۱۰۰/۰	۱۴۲/۵	۲۰۸/۷	۲۷۸/۵	۴۶/۴	۳۳/۴
انواع سبزی، حبوب و فرآورده‌های سبزی	۵/۷	۶۷/۵	۱۰۰/۰	۱۶۰/۲	۲۰۹/۲	۳۱۶/۰	۳۰/۶	۵۱/۰
قند، شکر، مربا، عسل، شکلات و محصولات قنادی	۱/۲	۶۰/۹	۱۰۰/۰	۱۶۰/۱	۲۲۵/۶	۳۰۴/۵	۴۰/۹	۳۵/۰
نمک و ادویه، سس‌ها و چاشنی‌ها و ترکیبات خوراکی	۰/۴	۶۴/۹	۱۰۰/۰	۱۶۴/۵	۲۲۹/۵	۳۴۷/۷	۳۹/۵	۵۱/۵
آشامیدنی‌ها	۱/۳	۶۲/۳	۱۰۰/۰	۱۳۸/۲	۲۰۶/۸	۲۷۳/۱	۴۹/۷	۳۲/۱
دخانیات	۰/۵	۷۵/۰	۱۰۰/۰	۱۳۰/۷	۱۷۲/۹	۲۱۴/۴	۳۲/۳	۲۴/۰
پوشاک و کفش	۳/۷	۶۳/۸	۱۰۰/۰	۱۴۷/۴	۲۱۶/۹	۲۸۲/۳	۴۷/۲	۳۰/۱
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۳۷/۶	۶۸/۴	۱۰۰/۰	۱۵۱/۶	۲۳۵/۷	۳۳۹/۶	۵۵/۵	۴۴/۱
اجاره بهای مسکن پرداختی توسط مستاجر	۶/۱	۶۸/۲	۱۰۰/۰	۱۵۳/۱	۲۴۰/۹	۳۵۰/۴	۵۷/۳	۴۵/۵
برآورد ارزش مسکن شخصی	۲۸/۴	۶۸/۳	۱۰۰/۰	۱۵۲/۸	۲۳۹/۰	۳۴۶/۱	۵۶/۴	۴۴/۸
تعمیرات و خدمات ساختمانی	۲/۰	۶۰/۹	۱۰۰/۰	۱۵۱/۲	۲۲۶/۱	۳۰۹/۰	۴۹/۶	۳۶/۷
آب	۰/۳	۸۷/۹	۱۰۰/۰	۱۱۲/۴	۱۳۲/۲	۱۳۷/۷	۱۷/۶	۴/۲
برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۰/۸	۹۶/۶	۱۰۰/۰	۱۰۴/۸	۱۲۰/۵	۱۳۴/۸	۱۴/۹	۱۱/۹
اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه	۴/۴	۶۷/۶	۱۰۰/۰	۱۳۴/۹	۱۹۲/۵	۲۴۴/۶	۴۲/۷	۲۷/۱
بهداشت و درمان	۷/۲	۶۸/۷	۱۰۰/۰	۱۳۸/۲	۱۹۰/۰	۲۵۲/۸	۳۷/۵	۳۳/۰
حمل و نقل	۶/۲	۶۹/۸	۱۰۰/۰	۱۳۸/۳	۱۹۵/۷	۲۴۲/۴	۴۱/۶	۲۳/۹
ارتباطات	۲/۲	۹۷/۱	۱۰۰/۰	۱۱۹/۶	۱۵۶/۳	۱۸۸/۱	۳۰/۷	۲۰/۳
تفریح و امور فرهنگی	۰/۹	۷۲/۶	۱۰۰/۰	۱۴۲/۵	۲۰۶/۸	۲۷۱/۵	۴۵/۱	۳۱/۳
تحصیل	۰/۹	۷۸/۶	۱۰۰/۰	۱۳۴/۹	۱۸۹/۰	۲۶۰/۱	۴۰/۱	۳۷/۶
رستوران و هتل	۱/۴	۶۰/۹	۱۰۰/۰	۱۸۰/۵	۲۹۰/۶	۳۸۲/۵	۶۱/۰	۳۱/۶
کالاها و خدمات متفرقه	۲/۸	۷۰/۳	۱۰۰/۰	۱۳۹/۸	۲۰۱/۰	۲۷۰/۳	۴۳/۸	۳۴/۵

جدول شماره ۵۶ — متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای تولیدکننده — (۱۴۰۰ =۱۰۰)

	اهمیت نسبی	سال					درصد تغییر	
	در سال پایه	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
شاخص کل	**۱۰۰/۰**	**۶۲/۲**	**۱۰۰/۰**	**۱۴۰/۲**	**۱۸۹/۶**	**۲۴۱/۹**	**۳۵/۲**	**۲۷/۶**
گروه‌های اصلی								
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱۶/۳	۶۰/۵	۱۰۰/۰	۱۵۶/۰	۲۱۸/۸	۲۸۴/۰	۴۰/۲	۲۹/۸
استخراج معدن(۱)	۴/۱	-	۱۰۰/۰	۱۰۶/۹	۱۴۴/۳	۱۵۹/۲	۳۴/۹	۱۰/۳
ساخت(صنعت)	۵۷/۱	۶۲/۶	۱۰۰/۰	۱۳۶/۵	۱۷۶/۵	۲۱۸/۴	۲۹/۳	۲۳/۸
حمل و نقل و انبارداری	۱۲/۱	۵۹/۴	۱۰۰/۰	۱۴۶/۹	۲۱۷/۸	۲۹۵/۸	۴۸/۳	۳۵/۸
هتل و رستوران	۰/۹	۶۰/۹	۱۰۰/۰	۱۸۰/۱	۲۸۹/۶	۳۸۱/۵	۶۰/۹	۳۱/۷
اطلاعات و ارتباطات	۱/۵	۸۵/۱	۱۰۰/۰	۱۱۲/۸	۱۲۶/۹	۱۵۴/۴	۱۲/۵	۲۱/۶
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی(۱)	۰/۱	-	۱۰۰/۰	۱۵۵/۲	۲۳۷/۷	۳۷۵/۵	۵۳/۱	۵۸/۰
آموزش	۳/۹	۷۸/۲	۱۰۰/۰	۱۳۷/۹	۱۹۶/۶	۲۷۱/۵	۴۲/۵	۳۸/۱
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۳/۳	۶۹/۰	۱۰۰/۰	۱۴۳/۰	۲۰۵/۱	۲۸۷/۹	۴۳/۴	۴۰/۴
سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی	۰/۷	۶۶/۵	۱۰۰/۰	۱۵۳/۵	۲۴۰/۶	۳۴۴/۱	۵۶/۸	۴۳/۰
گروه اختصاصی								
کالا	۷۷/۵	۶۲/۱	۱۰۰/۰	۱۳۹/۰	۱۸۳/۶	۲۲۹/۰	۳۲/۱	۲۴/۷
خدمات	۲۲/۵	۶۲/۳	۱۰۰/۰	۱۴۴/۱	۲۱۰/۰	۲۸۶/۵	۴۵/۷	۳۶/۴

۱- گروه استخراج معدن و فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی در سال پایه ۱۴۰۰ اضافه شده است.

جدول شماره ۵۷ — متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاهای صادراتی ایران — (۱۴۰۰=۱۰۰)

	اهمیت نسبی در سال پایه	سال ۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	درصد تغییر ۱۴۰۲	درصد تغییر ۱۴۰۳
شاخص کل	۱۰۰/۰	۶۱/۱	۱۰۰/۰	۱۳۳/۰	۱۶۹/۹	۲۲۷/۷	۲۷/۷	۳۴/۰
گروه‌های اصلی								
محصولات حیوانی	۱/۹	۸۲/۱	۱۰۰/۰	۱۴۸/۳	۱۹۴/۵	۲۴۴/۱	۳۱/۱	۲۵/۵
محصولات نباتی	۹/۶	۷۹/۲	۱۰۰/۰	۱۴۸/۲	۲۲۸/۴	۳۷۲/۰	۵۴/۱	۶۲/۹
چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی	۰/۱	۸۶/۷	۱۰۰/۰	۱۳۱/۰	۲۰۵/۱	۲۷۰/۹	۵۶/۶	۳۲/۰
محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها و توتون	۲/۷	۸۲/۱	۱۰۰/۰	۱۵۱/۲	۲۰۷/۸	۲۶۹/۴	۳۷/۴	۲۹/۷
محصولات معدنی	۹/۸	۵۷/۰	۱۰۰/۰	۱۶۴/۳	۲۴۳/۷	۳۰۴/۰	۴۸/۳	۲۴/۸
محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته	۱۸/۷	۴۹/۴	۱۰۰/۰	۱۳۵/۴	۱۳۵/۹	۱۸۵/۱	۰/۴	۳۶/۱
مواد پلاستیکی، کائوچو و مصنوعات آن‌ها	۱۷/۴	۶۷/۸	۱۰۰/۰	۱۱۶/۹	۱۴۰/۳	۱۸۸/۱	۲۰/۱	۳۴/۱
پوست، چرم و محصولات چرمی	۰/۲	۱۰۵/۲	۱۰۰/۰	۱۲۴/۸	۱۶۹/۷	۲۲۵/۷	۳۶/۱	۳۳/۰
چوب، اشیای چوبی و زغال چوب	۰/۳	۶۴/۵	۱۰۰/۰	۱۳۳/۰	۱۷۳/۱	۲۰۷/۰	۳۰/۲	۱۹/۶
خمیر چوب، کاغذ، مقوا و مصنوعات آن‌ها	۰/۴	۶۱/۵	۱۰۰/۰	۱۲۷/۶	۱۷۲/۷	۲۲۳/۳	۳۵/۳	۲۹/۳
مواد نسجی و مصنوعات از این مواد	۱/۹	۹۴/۲	۱۰۰/۰	۱۳۸/۸	۱۹۸/۷	۲۵۱/۷	۴۳/۲	۲۶/۷
انواع کفش	۰/۳	۷۸/۱	۱۰۰/۰	۱۳۶/۷	۱۸۶/۹	۲۴۳/۹	۳۶/۷	۳۰/۵
مصنوعات از سنگ، شیشه، سرامیک و سایر	۲/۰	۸۶/۵	۱۰۰/۰	۱۴۰/۷	۲۰۴/۳	۲۶۰/۷	۴۵/۳	۲۷/۶
فلزات معمولی و مصنوعات آنها	۳۱/۷	۵۹/۷	۱۰۰/۰	۱۱۸/۲	۱۵۱/۹	۱۹۴/۲	۲۸/۵	۲۷/۸
ماشین‌آلات مکانیکی و ادوات برقی	۲/۷	۷۰/۱	۱۰۰/۰	۱۵۷/۰	۲۰۸/۹	۲۷۶/۴	۳۳/۱	۳۲/۳
وسایل نقلیه زمینی و تجهیزات ترابری	۰/۴	۸۰/۹	۱۰۰/۰	۱۳۴/۵	۱۹۶/۶	۲۶۱/۸	۴۶/۲	۳۳/۱
گروه اختصاصی								
محصولات پتروشیمی صادراتی	۳۲/۴	۵۱/۳	۱۰۰/۰	۱۲۶/۹	۱۳۳/۸	۱۸۲/۳	۵/۵	۳۶/۲

جدول شماره ۵۸ متوسط هزینه ناخالص سالانه خانوار به قیمت‌های جاری در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه (میلیون ریال)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۲۵۹/۷	۴۱۲/۰	۷۰۶/۸	۱۰۱۷/۵	۱۳۹۲/۸	۴۴/۰	۳۶/۹	۲۹/۹	۲۹/۷
دخانیات	۳/۷	۵/۹	۹/۲	۱۳/۳	۱۷/۱	۴۴/۴	۲۸/۷	۰/۴	۰/۴
پوشاک و کفش	۲۶/۰	۴۸/۰	۸۹/۱	۱۳۱/۹	۱۷۷/۷	۴۸/۱	۳۴/۷	۳/۹	۳/۸
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۳۶۹/۳	۵۳۱/۱	۸۰۵/۰	۱۱۸۲/۲	۱۶۱۱/۳	۴۶/۹	۳۶/۳	۳۴/۷	۳۴/۳
لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه	۳۹/۵	۵۶/۷	۹۱/۵	۱۳۳/۲	۱۷۲/۷	۴۵/۶	۲۹/۶	۳/۹	۳/۷
بهداشت و درمان	۴۵/۱	۷۷/۱	۱۱۰/۵	۱۶۶/۷	۲۳۴/۶	۵۰/۸	۴۰/۷	۴/۹	۵/۰
حمل و نقل	۷۳/۳	۱۱۶/۵	۲۱۱/۸	۳۳۴/۲	۴۷۶/۰	۵۷/۸	۴۲/۴	۹/۸	۱۰/۱
ارتباطات	۱۸/۹	۲۹/۰	۳۷/۳	۵۱/۱	۶۶/۴	۳۷/۱	۲۹/۹	۱/۵	۱/۴
تفریح و امور فرهنگی	۹/۹	۱۱/۲	۲۴/۲	۴۳/۰	۶۷/۶	۷۷/۳	۵۷/۳	۱/۳	۱/۴
تحصیل	۹/۲	۱۱/۲	۱۹/۰	۲۸/۷	۴۲/۷	۵۱/۱	۴۸/۸	۰/۸	۰/۹
رستوران و هتل	۱۰/۵	۲۲/۴	۴۸/۲	۸۲/۹	۱۲۰/۴	۷۱/۸	۴۵/۳	۲/۴	۲/۶
کالاها و خدمات متفرقه	۶۴/۲	۹۳/۸	۱۴۴/۴	۲۲۰/۷	۳۱۳/۵	۵۲/۹	۴۲/۰	۶/۵	۶/۷
جمع	۹۲۹/۴	۱۴۱۴/۸	۲۲۹۷/۱	۳۴۰۵/۴	۴۶۹۲/۷	۴۸/۳	۳۷/۸	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

جدول شماره ۵۹ متوسط هزینه واقعی ناخالص سالانه خانوار در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه(۱۰۰=۱۴۰۰) (میلیون ریال)

	سال					درصد تغییر		سهم(درصد)	
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۳۸۶/۱	۴۱۲/۰	۴۲۲/۶	۴۲۶/۲	۴۴۵/۶	۰/۹	۴/۵	۲۷/۸	۲۸/۳
دخانیات	۵/۰	۵/۹	۷/۱	۷/۷	۸/۰	۹/۲	۳/۸	۰/۵	۰/۵
پوشاک و کفش	۴۰/۷	۴۸/۰	۶۰/۵	۶۰/۸	۶۲/۹	۰/۶	۳/۵	۴/۰	۴/۰
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۵۳۹/۶	۵۳۱/۱	۵۳۱/۱	۵۰۱/۷	۴۷۴/۵	-۵/۵	-۵/۴	۳۲/۸	۳۰/۱
لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه	۵۸/۵	۵۶/۷	۶۷/۸	۶۹/۲	۷۰/۶	۲/۰	۲/۰	۴/۵	۴/۵
بهداشت و درمان	۶۵/۶	۷۷/۱	۸۰/۰	۸۷/۷	۹۲/۸	۹/۷	۵/۸	۵/۷	۵/۹
حمل و نقل	۱۰۵/۰	۱۱۶/۵	۱۵۳/۲	۱۷۰/۸	۱۹۶/۳	۱۱/۵	۱۵/۰	۱۱/۲	۱۲/۵
ارتباطات	۱۹/۵	۲۹/۰	۳۱/۱	۳۲/۷	۳۵/۳	۵/۰	۸/۰	۲/۱	۲/۲
تفریح و امور فرهنگی	۱۳/۷	۱۱/۲	۱۷/۰	۲۰/۸	۲۴/۹	۲۲/۲	۱۹/۸	۱/۴	۱/۶
تحصیل	۱۱/۷	۱۱/۲	۱۴/۱	۱۵/۲	۱۶/۴	۷/۸	۸/۱	۱/۰	۱/۰
رستوران و هتل	۱۷/۳	۲۲/۴	۲۶/۷	۲۸/۵	۳۱/۵	۶/۷	۱۰/۵	۱/۹	۲/۰
کالاها و خدمات متفرقه	۹۱/۴	۹۳/۸	۱۰۳/۳	۱۰۹/۸	۱۱۶/۰	۶/۴	۵/۶	۷/۲	۷/۴
جمع(۱)	۱۳۵۴/۱	۱۴۱۴/۸	۱۵۱۴/۴	۱۵۳۱/۱	۱۵۷۴/۹	۱/۱	۲/۹	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

۱- هزینه کل واقعی به جای تقسیم هزینه کل به قیمت‌های جاری به شاخص کل قیمت‌ها، از مجموع هزینه‌های واقعی گروه‌های هزینه محاسبه شده است.